

Studiehåndbok

Bankakademiet
En del av BI Stiftelsen

1995-96

ANNE

Studiehåndbok 1995-96

Utgitt av: Bankakademiet, Oslo 1995
Design/layout: Tone Schmidt, Bankakademiet
Sats: Bankakademiet
Redaksjonen avsluttet: Juni 1995
Trykket hos: PDC, Aurskog

Innhold

Innledning

Velkommen som student ved Bankakademiet og BI Stiftelsen	8
Vedtekter og mandat for BI Stiftelsens råd for bankstudier	10

Studier ved Bankakademiet

Studiemodell	14
Enkeltkurs	15
Studieform	15
Studiemodellens grunntrekk	15
Studievei I: Bedriftsrådgivning	16
Studievei II: Personkunderådgivning	18
Studievei III: Bankgeneralist	20
Normalstudieplan	22

Kursbeskrivelser

Økonomisk-administrative kurs	24
- Økonomistyring I	25
- Statistikk og dataanalyse	29
- Samfunnsøkonomi	31
- Markedsføringsledelse I	33
- Organisasjon og ledelse	35
- Økonomisk analyse med finans	37
- Forkurs i finans	39
Spesialemner	40
- Privatøkonomi med jus del I	41
- Privatøkonomi med jus del II	43
- Privatøkonomi med jus del III	45
- Bedriftsanalyse med jus (hovedkurs)	47
- Bedriftsanalyse	50
- Bankdrift del I	53
- Bankdrift del II	55
- Bank og samfunn	57
- Bankjus	60
Studiekurs	62
- Samfunnsøkonomisk analyse	63
- Bedriftsanalyse og behandling av næringslivsengasjement	65

Innhold

- Næringsøkonomisk analyse	67
- Personalledelse	69
- Organisasjonsutvikling i bank	70
- Kreditt- og depotjus	73
- Markedsstrategisk ledelse	75
- Praktisk finansiering og investering	77
- Penger og kreditt	79
Diplomoppgave	82
Fagansvarlige for Bankakademiets kurs	83

Studieadministrativ informasjon

Oversikt over Bankakademiets studier	86
Viktige datoer ved BA	86
Studieveiledning	87
Navneendring/Adresseendring	87
Faglig stab	87
Brevlærer	88
Studieveiledning/informasjon	88
Bibliotek	88
Bokhandelforbindelse	89
Samlinger	89
Priser	91
Generelle opplysninger om eksamen	94
Eksamen ved BA - studieåret 1995/96 (høsten 1995)	95
Eksamenspåmelding, tid og sted	96
Regler for innpassing av tidligere BA-utdanning og ekstern utdanning	98
Karakterutskrift med sensur	99
Vitnemål	100
Videre studier i utlandet	100

Reglementer

Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen	104
Titler	104
Studentens undersøkelses- og opplysningsplikt	105
Opptak	105
Studieavgift	105
Eksamen og vitnemål	106
Utmelding, studieavbrudd og permisjon	108
Disiplinærbestemmelser	108

Innhold

Endringer	109
Studieforskrifter ved Bankakademiet (BA)	110
Studentens undersøkelses- og opplysningsplikt	110
Opptak	110
Studier ved BA	112
Eksamen og vitnemål	115
Forskrifter om bestemmelser og klage ved universitets- og høyskoleeksamener	119
BI Stiftelsen	
BI Stiftelsens strategi for perioden 1995-2000	122
BI Stiftelsen - en nasjonal institusjon	122
BIs samarbeidspartnere	124
BI Stiftelsens styringsorganer	125
Statutter for BI Stiftelsen	127
BI Høyskolene - praktiske opplysninger	132
BI Stiftelsens vitenskapelige stab	136

Innledning

Velkommen som student ved Bankakademiet og BI Stiftelsen

Siden i fjor høst har alle som studerer ved Bankakademiet samtidig vært BI-studenter. Dette har sin bakgrunn i fusjonen mellom de to utdanningsinstitusjonene, som skjedde 1. juli 1994. Som student har dette klare fordeler for deg: Dersom du gjennomfører hele BAs studiemodell vil du oppnå tittelen Diplomøkonom i bankfag, som er likeverdig med BIs øvrige diplomøkonomtitler. Dine studier vil i større grad enn tidligere kunne innpasses og bygges videre på innen BI Stiftelsen. Økt trygghet for faglig kvalitet på studiene er også viktig å trekke frem. Etter fusjonen har Bankakademiet 227 vitenskapelige medarbeidere i ryggen, lokalisert til Handelshøyskolen BI i Sandvika. I tillegg vil BI Stiftelsens råd for bankstudier sikre at de enkelte kursene stadig skal være like aktuelle for bankene. Representanter fra banknæringen utgjør flertallet i rådet.

Vi tror du har gjort et klokt valg når du nå har bestemt deg for å studere ved Bankakademiet. I et samfunn preget av krav til omstillingsevne og hvor kunnskap raskt foreldes, er utdanning viktigere enn noensinne. Relevant kompetanse blir et stadig vesentligere konkurransefortrinn, både for den enkelte arbeidstaker og for bedriften. Med studier fra Bankakademiet er du sikret en oppdatert, bransjerelatert kompetanseheving som vil være til stor nytte i ditt daglige arbeid.

De fleste av Bankakademiets studenter er i jobb mens de studerer. Mange har også familie å ta seg av. Studiene kommer dermed i tillegg til en rekke andre daglige forpliktelser. Dette krever mye av den enkelte! Men det krever også mye av undervisningsopplegget, som må være best mulig tilpasset studentenes situasjon. Bankakademiet bygger sitt undervisningskonsept på fjernundervisningsformen, nettopp fordi vi mener dette er den beste løsningen for våre studenter. Siden etableringen av BI Fjernundervisning i 1989 har også BI Stiftelsen erfart at fjernundervisning i stadig større grad er fremtidens undervisningsform når det gjelder deltidsstudier. Når Bankakademiet høsten 1995 samlokaliseres med BI Fjernundervisning, vil de to enhetene til sammen utgjøre et betydningsfullt kraftsentrum innen fjernundervisning på høyskolenivå i Norge. Ikke minst håper vi du som student vil ha fordeler av dette samarbeidet, både mht kvalitet på læremidler og servicenivå.

Fjernundervisning som undervisningsform er krevende og bygger på den enkelte students egeninnsats og selvstendige initiativ. Samtidig er det en undervisningsform som gir studentene stor grad av fleksibilitet i forhold til tid, sted, tempo og arbeidsform. Du tilegner deg ny kompetanse uten at du trenger å være borte fra jobb, samtidig som du i stor grad selv

bestemmer hvor og når du vil studere. Ved hjelp av læremateriell spesielt utviklet for fjernundervisning med brevinnsendinger, samlinger, telefonveiledning etc loses du gjennom studiet på en måte som minst kan kalles likeverdig med tradisjonell klasseromsundervisning. (BIs fjernundervisningsstudenter gjør det f.eks. gjennomsnittlig bedre på bedriftsøkonomstudiet enn de ordinære studentene!)

Ikke bare fjernundervisningsformen, men også selve studiemodellen ved Bankakademiet åpner for fleksibilitet. Allerede fra trinn II i modellen har du mulighet til å velge mellom tre ulike retninger i dine videre studier. Alle tre veiene fører frem til diplomøkonomtittelen.

Studiemodellen gir deg også mulighet til å øke din kompetanse for bestemte funksjoner i bank. Ved å ta enkeltkurs, eller kombinasjoner av disse, kan du f.eks spesialisere deg mot bedriftsrådgivning eller personkunderådgivning. Mulighetene ved Bankakademiet er mange!

Lykke til med studiene!

Bankakademiet, juni 1995

Med vennlig hilsen

Øyvind Ramvi
Rektor

Vedtekter og mandat for BI Stiftelsens råd for bankstudier

Med hjemmel i Voksenopplæringslovens §15 og forskrifter av 10.03.94 (F-37/94) oppnevnes et rådgivende utvalg med mandat og oppgaver som nevnt nedenunder.

Mandat

Rådet for bankstudier er rådgivende for Stiftelsens ledelse og Stiftelsens høyskoleråd i faglige spørsmål vedrørende bankstudiene. Den overordnede oppgaven er å sikre studienes forankring i banknæringen.

Oppnevning og sammensetning

Rådet skal ha 9 medlemmer; 5 fra banknæringen og 4 fra BI. Hver av bankforeningene oppnevner 2 medlemmer og Finansforbundet velger 1 representant. BI er representert med ansatte fra både den faglige og den administrative stab.

Rådets funksjonstid er 4 år. For å sikre kontinuitet skiftes halve rådet hvert annet år. Rådet velger selv leder og nestleder.

Vedtaksførhet og møtebok

Rådet er vedtaksført når mer enn halvparten av medlemmene er til stede. Ved avstemming blir saken avgjort ved simpelt flertall.

Det skal føres møtebok over drøftinger i rådet. Blir det stemt i en sak, skal resultatet av avstemningen føres i møteboken. Det samme gjelder dissenser.

Utskrift av møteboken sendes til orientering til de organer som har foreslått medlemmene.

Rådets sammensetning

BI Stiftelsens råd for bankstudier er pr. juni 1995 sammensatt slik:

Representanter fra banknæringen

Marit Sagen Åstvedt, avd. direktør, Sparebankforeningen i Norge

Kåre Finnbakken, organisasjonssjef, Sparebanken Nord Norge

Arnfinn Kalleberg, personaldirektør, Kredittkassen

Tore-Wiggo Sørensen, personaldirektør, Den norske Bank

Rolf Reikvam, organisasjonssekretær, Finansforbundet

Representanter fra BI

Jens Petter Tøndel, direktør

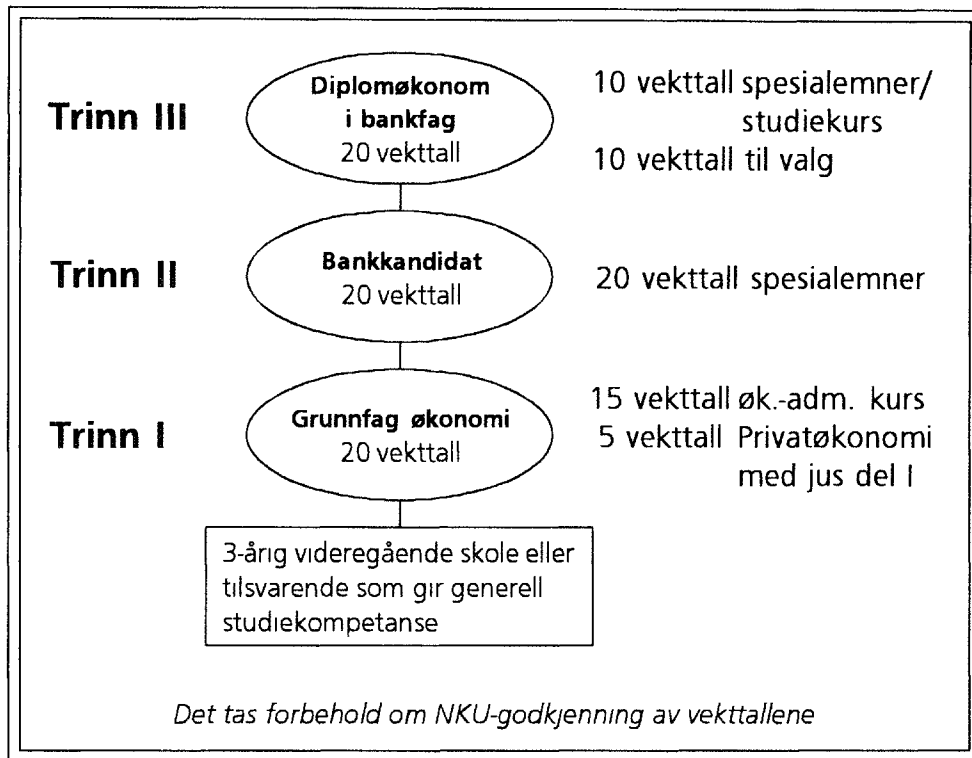
Bjørn R. Berntsen, høyskoledirektør

Hermod Skånland, professor II

Dag E. Michalsen, førsteamanuensis

Studier ved Bankakademiet

Studiemodell

Figur 1: Studiemodell

Grunnfag økonomi

BAs grunnfag består av 15 vektall økonomisk-administrative fag og 5 vektall Privatøkonomi med jus del I. De økonomisk-administrative fagene i grunnfaget danner den nødvendige plattform av basiskunnskap for kursene i studiemodellens trinn II og III.

Bankkandidat

Tittelen Bankkandidat oppnås ved å kombinere grunnfaget med spesiallemner tilsvarende 20 vektall. Krav til fagsammensetning fremgår i beskrivelsen av studievei I, II og III som du finner på de neste sidene.

Diplomøkonom i bankfag

Ved å kombinere Bankkandidatstudiet med ytterligere 20 vektall oppnås tittelen Diplomøkonom i bankfag. Her inngår 10 vektall spesiallemner/studiekurs, ref. beskrivelse av studievei I, II og III. De siste 10 vektallene i studiemodellen er valgfrie etter nærmere veiledning. Også studier fra andre høyskoler kan innpasses her.

Det tas forbehold om NKU-godkjenning av vektallene.

Enkeltkurs

Mulighet for å ta enkeltkurs i studiemodellen.

Mange bankansatte ønsker å spesialisere seg innen bestemte fagområder som er særlig aktuelle i forhold til eget arbeidsområde. Studiemodellen åpner for fleksibilitet med hensyn til å tilpasse studietilbudet ut fra konkrete opplæringsbehov. Med forbehold om nødvendige forkunnskaper kan søkere tas opp direkte på det aktuelle kurset.

Bankakademiet har kurstilbud også for søkere uten generell studiekompetanse. Det vil fremgå av karakterutskrift/vitnemål om kandidaten er tatt opp på Bankakademiets høyskolestudier eller har tatt åpne enkeltkurs.

Studieform

Deltidsstudier og fjernundervisning

Alle studietilbud ved Bankakademiet er tilrettelagt som deltidsstudier med fjernundervisning. I et deltidsstudium tilsvares arbeidsbelastningen pr. semester halvparten av et heltidsstudium.

Under studiene er det en fordel å ha bankerfaring. Ved besvarelsen av enkelte innsendingsoppgaver kreves at studenten har en kontaktbank som kan gi nødvendig informasjon.

Det enkelte kurs er inndelt i flere studieenheter. Til hver studieenhet skal det leses en viss mengde litteratur og innsendingsoppgaver skal besvares. Studieformen legger opp til et nært samarbeid mellom student og den enkelte brevlærer, som gir faglig veiledning og kommentarer og karakterer på studentens besvarelser. Det er utarbeidet en egen studieveiledning for hvert kurs, som gir studenten gode råd i arbeidet med oppgaver og litteratur.

På de fleste av våre kurs er det også tilbud om samlinger. Se mer om samlinger under kapitlet Studieadministrativ informasjon.

Studiemodellens grunntrekk

Studiemodellen er bygd rundt fordypninger knyttet til ulike funksjoner i bank:

- bedriftsrådgivning (studievei I)
- privatøkonomisk rådgivning (studievei II)

I tillegg tilbys en vei gjennom studiet som gir breddekompetanse innen bankrelevante fagdisipliner, «bankgeneralist» (studievei III).

Hovedstrukturen, samt trinn I i studiemodellen er den samme for alle tre studieveier. Studiemodellens oppbygging er vist i figur 1 side 14.

Studievei I: Bedriftsrådgivning

For en student som ønsker fordypning i bedriftsrådgivning er studiemodellen bygd opp som vist i figur 2.

Trinn III Trinn II Trinn I	Bank og samfunn eller Bankdrift del I 5 vt	Bankdrift del II eller Penger og kreditt 5 vt	Valgfri del 10 vt
	Bank og samfunn eller Bankdrift del I 5 vt	Bedriftsanalyse m/jus 15 vt	
	Økonomi - administrasjon (ØK-ADM) 15 vt		Privatøkonomi med jus del I (PØJ I) 5 vt

Figur 2: Studievei I

Trinn I - Grunnfag økonomi

I trinn I av studiemodellen inngår følgende økonomisk-administrative kurs (ØK-ADM):

- Modul 0600 Økonomistyring (4 vekttall)
- Modul 0620 Statistikk og dataanalyse (2 vekttall)
- Modul 0630 Markedsføringsledelse I (2 vekttall)
- Modul 0632 Organisasjon og ledelse (2 vekttall)
- Modul 0622 Samfunnsøkonomi (2 vekttall)
- Modul 0602 Økonomisk analyse med finans (3 vekttall)

I tillegg til 15 vekttall økonomisk-administrative kurs inngår Privatøkonomi med jus del I (PØJ I, 5 vekttall) på dette trinn i studiemodellen.

Etter trinn I får studenten utstedt vitnemål for Grunnfag økonomi.

Trinn II - Bankkandidat

Trinn I og trinn II i studiemodellen leder fram til tittelen Bankkandidat, slik det fremgår av figur 1.

Kjernen i trinn II er spesialemnet Bedriftsanalyse med jus (BAJ) som utgjør 15 vekttall. I tillegg må studenten fram til Bankkandidat *velge ett av spesialemnene*:

- Modul 0570/0571 Bankdrift del I (BD I) (5 vekttall)
- Modul 0511/0512 Bank og samfunn (BS) (5 vekttall)

Trinn III - Diplomøkonom i bankfag

Trinn I, trinn II og trinn III leder studenten fram til tittelen Diplomøkonom i bankfag, slik det fremgår av figur 1. Obligatoriske elementer fram mot en Diplomøkonomtittel er:

- Trinn I i studiemodellen (ØK-ADM og PØJ I) (20 vekttall)
- Modul 0534/0535 Bedriftsanalyse med jus (BAJ) (15 vekttall)
- Modul 0511/0512 Bank og samfunn (BS) (5 vekttall)
- eller* - Modul 0570/0571 Bankdrift del I (BD I) (5 vekttall)
- Modul 0572/0573 Bankdrift del II (BD II) (5 vekttall)
- eller* modul 3311 Penger og kreditt (6 vekttall)

I tillegg til kursene over kommer 10 frie vekttall, hvor studenten kan *velge to av følgende kurs* ved Bankakademiet:

- Modul 3202 Personalledelse
- Modul 3211 Organisasjonsutvikling i bank
- Modul 3302 Kreditt- og depotjus
- Modul 3303 Markedsstrategisk ledelse
- Modul 3311 Penger og kreditt
- Modul 0593 Privatøkonomi med jus del II

Delfag i Engelsk (5vt) som tilbys gjennom BI Fjernundervisning kan også innpasses i valgfri del.

Studenten kan også søke om å få innpasset bankrelevante fordypningskurs fra andre studieretninger ved BI eller fra andre høyskoler og universiteter.

Studievei II: Personkunderådgivning

For en student som ønsker fordypning i personkunderådgivning er studiemodellen bygd opp som i figur 3.

Trinn III	Bankdrift del I eller Bank og samfunn 5 vt	Bankdrift del II eller Penger og kreditt 5 vt	Valgfri del 10 vt	
Trinn II	Bankdrift del I eller Bank og samfunn 5 vt	Bedriftsanalyse 5 vt	Privatøkonomi med jus del III 5 vt	Privatøkonomi med jus del II 5 vt
Trinn I	Økonomi - administrasjon (ØK-ADM) 15 vt			Privatøkonomi med jus del I (PØJ I) 5 vt

Figur 3: Studievei II

Trinn I - Grunnfag økonomi

Trinn I er som beskrevet under studievei I.

Trinn II - Bankkandidat

Trinn I og trinn II i studiemodellen leder fram til tittelen Bankkandidat, slik det fremgår av figur 1. I trinn II er følgende kurs obligatoriske:

- Modul 0592/0593 Privatøkonomi med jus del II (PØJ II) (5 vekttall)
- Modul 0594/0595 Privatøkonomi med jus del III (PØJ III) (5 vekttall)
- Modul 0580/0581 Bedriftsanalyse (Ba) (5 vekttall)
- Modul 0570/0571 Bankdrift del I (BD I) (5 vekttall)
- eller modul 0511/0512 Bank og samfunn (BS) (5 vekttall)

Privatøkonomi med jus del III igangsettes våren 1996.

Trinn III - Diplomøkonom i bankfag

Trinn I, trinn II og trinn III leder studenten fram til tittelen Diplomøkonom i bankfag, slik det fremgår av figur 1. Obligatoriske elementer fram mot en Diplomøkonomtittel er:

- Trinn I i studiemodellen (ØK-ADM og PØJ I) (20 vekttall)
- Modul 0592/0593 Privatøkonomi med jus del II (PØJ II) og
- Modul 0594/0595 Privatøkonomi med jus del III (PØJ III) (10 vekttall)
- Modul 0580/0581 Bedriftsanalyse (Ba) (5 vekttall)
- Modul 0511/0512 Bank og samfunn (BS) (5 vekttall)
- Modul 0570/0571 Bankdrift del I (BD I) (5 vekttall)
- Modul 0572/0573 Bankdrift del II (BD II) (5 vekttall)
- eller modul 3311 Penger og kreditt (6 vekttall)

I tillegg til kursene over kommer 10 frie vekttall, hvor studenten kan *velge to av følgende kurs* ved Bankakademiet:

- Modul 3103 Næringsøkonomi
- Modul 3202 Personalledelse
- Modul 3211 Organisasjonsutvikling i bank
- Modul 3302 Kreditt og depotjus
- Modul 3303 Markedsstrategisk ledelse
- Modul 3311 Penger og kreditt

Delfag i Engelsk (5vt) som tilbys gjennom BI Fjernundervisning kan også innpasses i valgfri del.

Studenten kan også søke om å få innpasset bankrelevante fordypningskurs fra andre studieretninger ved BI eller fra andre høyskoler og universiteter.

Studievei III: Bankgeneralist

For en student som ønsker større bredde i sin utdanning vil studiemodellen være bygd opp som i figur 4.

Trinn III	Bankdrift del II eller Bank og samfunn 5 vt	Penger og kreditt eller Organisasjons- utvikling i bank 5 vt	Valgfri del 10 vt	
Trinn II	Bankdrift del II eller Bank og samfunn 5 vt	Bankdrift del I 5 vt	Bedriftsanalyse 5 vt	Privatøkonomi med jus del II 5 vt
Trinn I	Økonomi - administrasjon (ØK-ADM) 15 vt			Privatøkonomi med jus del I (PØJ I) 5 vt

Figur 4: Studievei III

Trinn I - Grunnfag økonomi

Trinn I er som beskrevet under studievei I.

Trinn II - Bankkandidat

Trinn I og trinn II i studiemodellen leder fram til tittelen Bankkandidat, slik det fremgår av figur 1. I trinn II er følgende kurs obligatoriske:

- Modul 0592/0593 Privatøkonomi med jus del II (PØJ II) (5 vekttall)
- Modul 0580/0581 Bedriftsanalyse (Ba) (5 vekttall)
- Modul 0570/0571 Bankdrift del I (BD I) (5 vekttall)
- Modul 0572/0573 Bankdrift del II (BD II) (5 vekttall)
- eller modul 0511/0512 Bank og samfunn (BS) (5 vekttall)

Trinn III - Diplomøkonom i bankfag

Trinn I, trinn II og trinn III leder studenten fram til tittelen Diplomøkonom i bankfag, slik det fremgår av figur 1. Obligatoriske elementer fram mot en Diplomøkonomtittel er:

- Trinn I i studiemodellen (ØK-ADM og PØJ I)	(20 vekttall)
- Modul 0592/0593 Privatøkonomi med jus del II (PØJ II)	(5 vekttall)
- Modul 0580/0581 Bedriftsanalyse (Ba)	(5 vekttall)
- Modul 0511/0512 Bank og samfunn (BS)	(5 vekttall)
- Modul 0570/0571 Bankdrift del I (BD I)	(5 vekttall)
- Modul 0572/0573 Bankdrift del II (BD II)	(5 vekttall)
- Modul 3311 Penger og kreditt	(6 vekttall)
eller modul 3211 Organisasjonsutvikling i bank	(6 vekttall)

I tillegg til kursene over kommer 10 frie vekttall, hvor studenten *kan velge to av følgende kurs* ved Bankakademiet:

- Modul 3103	Næringsøkonomi
- Modul 3202	Personalledelse
- Modul 3211	Organisasjonsutvikling i bank
- Modul 3302	Kreditt- og depotjus
- Modul 3303	Markedsstrategisk ledelse
- Modul 0551/0552	Bankjus

Delfag i Engelsk (5vt) som tilbys gjennom BI Fjernundervisning kan også innpasses i valgfri del.

Studenten kan også søke om å få innpasset bankrelevante fordypningskurs fra andre studieretninger ved BI eller fra andre høyskoler og universiteter.

Normalstudieplan - deltid

Trinn I

Grunnfag økonomi	1. semester (høst)	2. semester (vår)
	Privatøkonomi med jus del I	Markedsføringsledelse I Statistikk og dataanalyse Organisasjon og ledelse
	3. semester (høst)	4. semester (vår)
	Økonomistyring	Økonomisk analyse m/finans Samfunnsøkonomi

Trinn II

Bankkandidat	1. sem	2. sem	3. sem	4. sem
Studievei I	BAJ	BAJ	BAJ	BS ¹
Studievei II	PØJ II	PØJ III	Ba	BS ¹
Studievei III	PØJ II	Ba	BD I	BS ²

Trinn III

Diplomøkonom i bankfag	1. sem	2. sem	3. sem	4. sem
Studievei I	BD I ¹	BD II <i>eller</i> modul 3311	Valg	Valg
Studievei II	BD I ¹	BD II <i>eller</i> modul 3311	Valg	Valg
Studievei III	BD II ²	Modul 3211 <i>eller</i> modul 3311	Valg	Valg

¹⁾ Bank og samfunn (BS) og Bankdrift del I (BD I) kan bytte rekkefølge, se også figur 2 og figur 3

²⁾ Bank og samfunn (BS) og Bankdrift del II (BD II) kan bytte rekkefølge, se også figur 4

Privatøkonomi med jus del III (PØJ III) vil bli tilbudt fra våren -96.
Forkortelsene er forklart på sidene foran.

Kursbeskrivelser

Økonomisk-administrative kurs

De økonomisk-administrative kursene gir nødvendig basiskunnskap til fortsatte studier ved Bankakademiet og er obligatoriske i Bankkandidat- og Diplomøkonomstudiet. Kursene er identisk med noen av tilbudene som gis gjennom BIs fjernundervisning, bortsett fra kurset Økonomisk analyse med finans.

Kursene inngår i Grunnfag økonomi, se studiemodellen.

Modul 0600 (BI-kode = BØK 9200)

Økonomistyring I

Mål

Studentene skal beherske de sentrale temaer knyttet til økonomisk rapportering rettet mot bedriftsinterne såvel som bedriftseksterne informasjonsmottakere. Studentene skal settes i stand til å spesifisere systemoppbygging og gjennomføre rapportering av økonomidata som grunnlag for god økonomistyring.

Gjennomføring

Undervisningen i dette kurset gjennomføres som en serie delkurs:

Delkurs 1 - Innføring i regnskap

Delkurs 2 - Årsregnskap

Delkurs 3 - Internregnskap

Delkurs 4 - Regnskapsanalyse

Kurset gjennomføres med fjernundervisning. Det inngår syv studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver.

Dataverktøy

Det er ingen krav om bruk av dataverktøy i kurset. Imidlertid vil erfaring med bruken av dataverktøy være verdifullt, og det vil lette arbeidet med å holde styr på dataene i caset. Likeledes vil det virke stimulerende på interessen for oppgaveløsning - særlig litt større oppgaver.

I Årsregnskap kan man benytte ulike regnskapsprogram. Studentene bør eventuelt ikke gå til anskaffelse av egen programvare før det semesteret kurset skal gjennomføres, da det kan skje endringer underveis. I Internregnskap kan regneark benyttes.

Litteratur og emneoversikt

Se beskrivelsen av de enkelte delkurs. For fjernundervisningsstudenter er i tillegg følgende litteratur obligatorisk:

Studieguide i BØK 9200: *Økonomistyring*, BI Fjernundervisning, Oslo 1993.

Studieguide i BØK 9200: *Internregnskap*, BI Fjernundervisning, Oslo 1993.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen basert på pensumlitteraturen og en caseløsning.

Primo april/primio november utleveres et case som skal løses individuelt i løpet av semestret. Caset kan omfatte materiale fra alle de fire delkursene, og studentene kan med fordel benytte dataverktøy i caseløsningen.

Casebesvarelsen skal ikke innleveres for sensur, men bringes med til eksamen sammen med selve caset.

Eksamen kan bestå av praktiske og teoretiske spørsmål fra pensum og særlig spørsmål relatert til case/caseløsning, men består i liten grad av ren gjengivelse av caseløsningen. Karakteren fastsettes kun på grunnlag av den skriftlige eksamen.

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset. I høstsemesteret er det caseutlevering primo november - i vårsemesteret primo april.

Delkurs 1: Innføring i regnskap

Mål

Målet er først og fremst å lære grunnleggende bokføring og gi studentene et helhetlig begrepsfundament og en forståelse av forutsetningene for norsk regnskapsavleggelse og innsikt i grunnleggende regnskapsteori som grunnlag for videre studier i regnskap.

Emneoversikt

Regnskapets formål og innhold, perioderegnskapets grunnstruktur, grunnleggende registreringsprinsipper, registreringsrutiner og kontoplaner, spesialregistre og særskilte registreringsrutiner, periodiseringer og regnskapsavslutning.

Obligatorisk litteratur

Tellefsen, J.T.: *Årsregnskapet*. 5.utg. Del 1. Oslo: Universitetsforlaget 1993

Delkurs 2: Årsregnskap

Mål

Kurset har som hovedmål å gi en grundig innføring i praktisk norsk regnskapsvesen og de krav lovverket stiller til årsoppgjøret.

Emneoversikt

- Årsregnskapets målgrupper
- Verdivurderingsprinsipper og regnskapsmodeller
- Norsk årsoppgjør og forholdet til regelverket
- Omløpsmidler og tilhørende periodiseringer
- Verdivurdering og periodisering av anleggsmidler
- Gjeldspostene og tilhørende periodiseringer
- Egenkapital og disponering av årsoverskudd
- Nærmere om informasjonsoppgaven (aksjelovens spesifikasjonskrav)
- Kort om skatteregnskapet

Obligatorisk litteratur

Tellefsen, J.T.: *Årsregnskapet*. 5.utg., Del 2 (unntatt kap. 14) + kap. 20 i del 3.
Oslo: Universitetsforlaget 1993

Lover av særskilt betydning

- Aksjeloven av 4.juni 1976 nr. 59
- Regnskapsloven av 13.mai 1977 nr. 35

Delkurs 3: Internregnskap

Mål

Målet er å sette studentene i stand til å utvikle økonomiske styringssystemer for en bedrift med hovedvekt på styring av driftsinntekter, driftskostnader, herunder få innsikt i de viktigste teorier og praktiske former for kalkulasjon og driftsregnskap m.v.

Emneoversikt

- Driftsregnskapets formål og oppgaver.
- Litt kostnadsteori, herunder alternativkost-tankegang
- Kalkulasjon og driftsregnskap etter selvkostmetoden og bidragsmetoden. Resultatene sammenlignet.
- Normalkalkulasjon og driftsregnskap basert på normalsatser. Analyse av dekningsdifferanser: Forbruksavvik og beskjeftigelsesavvik.
- Nullpunktsanalyser.

Obligatorisk litteratur

Naug, T. og Sti, A.D.: *Internregnskap - økonomistyring I*. 2.utg.. Kap. 1, 5 - 5.3, 6 - 6.4, 7, 8, 9 - 9.6, og 13. Oslo: Universitetsforlaget 1993

Naug, T. og Sti, A.D.: *Kostnads- og inntektsanalyse - økonomistyring 2*. Kap. 2, 5 og 7. Oslo: Universitetsforlaget 1993. (Temaene i boken er obligatoriske, men studenter som følger forelesningene eller gjennomfører et oppgaveprogram som dekker temaene, behøver ikke anskaffe denne boken.)

Delkurs 4: Regnskapsanalyse

Mål

Målet er at man skal kunne belyse økonomiske forhold i et avsluttet regnskap, hvor bruk av forholdstall (nøkkeltall) står sentralt. Likeledes skal man kunne vise tilgang og disponering av finansielle ressurser (finansieringsanalyse) og kunne presentere likviditetsutviklingen (kontantstrømsanalyse).

Emneoversikt

- Regnskapsanalysens formål og innhold
- Korreksjon av regnskapsdata for analyseformål
- Nøkkeltall
- Finansierings- og kontantstrømsanalyse

Obligatorisk litteratur

Tellefsen, J.T.: *Årsregnskapet*. 5.utg. Del 4. Oslo: Universitetsforlaget 1993.

Modul 0620 (BI-kode = MET 8006)

Statistikk og dataanalyse

Mål

Kursets mål er å lære studentene:

- å innhente og behandle kvantitativ informasjon på hensiktsmessig måte, blant annet ved hjelp av dataverktøy,
- å forholde seg kognitivt til usikkerhet, slik at de bedre kan skille mellom tilfeldighet og systematikk ved hjelp av intuisjon,
- prinsippene for statistisk inferens slik at de kan forstå og verdsette forsknings- og utredningsarbeid og kommunisere med eksperter,
- erfaring i selvstendig problemløsende arbeid
- øvelse i praktisk og hensiktsmessig analyse og tilrettelegging av data
- selvstendig kunnskapserving ved hjelp av standard statistisk analyse.

I tillegg gir statistikk-kurset nødvendige forutsetninger for andre fag i studiet.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med fjernundervisning. Det inngår tre studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver.

Emneoversikt

- Statistiske mål, konfidensintervall og metode - Kap. 1-5
- Sannsynlighetsregning - Kap. 6.1-5
- Kombinatorikk, binomialfordelingen - Kap. 6.6-8
- Hypoteseprøving - Kap. 7
- Mann-Whitney testen - Kap. 8
- Gjennomsnitt og standardavvik - Kap. 10-11
- Ett gjennomsnitt: Tester og konfidensintervall - Kap. 12.1-2
- En andel: Tester og konfidensintervall - Kap. 12.3-5
- To gjennomsnitt: Tester og konfidensintervall - Kap. 13.1-2
- Flere andeler: Tester og konfidensintervall - Kap. 13.3-6
- Lineær regresjonsanalyse og korrelasjon - Kap. 14
- Tidsrekkeanalyse og prognostisering - Kap. 15

Dataverktøy

Det anbefales bruk av dataverktøy i kurset. Bruk av programvare vil lette tilegnelsen av stoffet, være tidsbesparende ved oppgaveløsninger, og muliggjøre profesjonell fremstilling av grafikk. I tillegg er det av stor verdi i seg selv å ha erfaring i bruk av regneark. Vi anbefaler derfor at studentene benytter programvare, både under kurset og ved eksamen, men det er ingen betingelse.

Anbefalt programvare

Statark. Er inkludert i Wenstøp, F.: *Statistikk og dataanalyse*. Arbeidshefte med bruk av programvare. Oslo: Tano 1993. Arbeidsheftet inneholder datafiler også for MINITAB samt instruksjon i hvordan MINITAB benyttes i oppgaveløsning. Det generelle statistikk-programmet STATVIEW kan også anbefales. Generelle regneark er også nyttige (f.eks. Excel, SuperCalc, Lotus 1-2-3)

Obligatorisk litteratur

Wenstøp, F.: *Statistikk og dataanalyse*. 3. utg. Oslo: Tano 1991. (Kap. 9 er ikke pensum.)
Studieguide i MET 8006: *Statistikk og dataanalyse*, BI Fjernundervisning, Oslo 1994.

Anbefalt litteratur

Wenstøp, F.: *Statistikk og dataanalyse*. Arbeidshefte med bruk av programvare. 4. utg. Oslo: Tano 1993.

Aakre, P. og Wenstøp, F.: *Eksamensoppgavesamling med løsningsforslag i statistikk for bedriftsøkonomstudiet*. Bærum: BI Forlag. Oppdateres foran hvert høstsemester.

Eksamen

Kurset avsluttes med en tre timers individuell flervalgseksamen som delvis bygger på et case som utleveres på forhånd. Hele boken er pensum til den individuelle flervalgseksamen. Caset kan løses med eller uten dataverktøy. Bruk av dataverktøy vil kunne være arbeidsbesparende og gi mindre rom for feil.

Caset skal ikke innleveres, men oppgave og løsning medbringes som underlag for flervalgseksamen.

Alle hjelpemidler er tillatt til flervalgseksamen. Lærebok og lommekalkulator er nødvendig.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 0622 (BI-kode = SØK 8400)

Samfunnsøkonomi

Mål

Kurset skal med basis i sosialøkonomisk tankegang, begrepsapparat og teori:

- gi grunnlag for lesning og tolkning av samfunnsøkonomiske problemstillinger i fagpresse og media,
- skape forståelse for hvordan samspillet mellom den offentlige og den private sektor i økonomien frembringer det resultatet vi daglig observerer,
- redegjøre for markedsmekanismene (etterspørsel, tilbud), nasjonalregnskap, inntekts-teori og sammenhenger mellom real- og pengemarkedene samt valutamarkedene,
- antyde hvordan man kan anvende teorien på aktuelle problemstillinger.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med fjernundervisning. Det inngår tre studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver.

Emneoversikt

- Oversikt over fagområdet
 - mikro- og makroøkonomi
 - marked, tilbud, etterspørsel, likevekt
- Elementær makroøkonomi
 - nasjonalregnskapsbegreper
 - Keynes' enkle multiplikatormodell
 - eksport og import
- Penge- og finanspolitiske begreper
 - om pengemarkedet
 - IS-LM-modellen
 - det offentliges budsjettbalanse
 - finans- og pengepolitikk i praksis
- Utdyping av den enkle makromodellen
 - inflasjon, Phillips-kurven
 - valutamarkedet
 - stabiliseringspolitikk i en åpen økonomi
- Noen velferdsteoretiske begreper
 - velferdsteoretisk tolkning av tilbud og etterspørsel
 - konsument- og produsentoverskudd
 - eksterne virkninger og kollektive goder

Dataverktøy

Bruk av dataverktøy er ikke obligatorisk i kurset. Dataverktøy kan imidlertid brukes til å eksemplifisere og visualisere en rekke av kursets sentrale problemstillinger. Videre vil man ved å benytte dataverktøy kunne løse mer realistiske og kompliserte oppgaver. For de studenter som ønsker det, vil det ved eksamen bli anledning til å bruke dataverktøy. Det anbefales at man da disponerer egen PC.

Anbefalt programvare

Vidvei, T. og Ytterhus, B. E.: *MAKRO versjon 2.00. Dataverktøy i makroøkonomi*. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1992 eller senere utg..

Obligatorisk litteratur

Ytterhus, B. E.: *Samfunnsstyring og økonomisk politikk*, 5. utg. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1993.

Grønn, E.: *Samfunnsøkonomiske emner*, 2. utg. Oslo: Bedriftsøkonomens Forlag 1993.
Studieguide i SØK 8400: *Samfunnsøkonomi*, BI Fjernundervisning, Oslo 1993.

Anbefalt litteratur

Svae, P. m.fl.: *Oppgaver til SØK 8400*. Sandvika: BI Forlag 1995
Stortingsmelding nr. 1: *Nasjonalbudsjettet 1996*.

Eksamen

Kurset avsluttes med en hjemmeeksamen på 72 timer som løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter. Det er tillatt å bruke dataverktøy til å løse eksamensoppgavene der det er hensiktsmessig.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 0630 (BI-kode = MRK 8614)

Markedsføringsledelse I

Mål

Kurset tar sikte på å gi studenten basiskunnskaper i markedsføring og en bedre forståelse av markedsføringens virkemidler og funksjon. Med utgangspunkt i en markedsorientert holdning og faglige kunnskaper skal studenten bli i stand til å bidra til løsning av enklere markedsføringsproblemer i praksis. Studentene skal etter kurset beherske begrepsapparatet som benyttes.

Forkunnskaper

Som for studiet. I og med at markedsføring er nært knyttet til praksis og til andre funksjoner i arbeidslivet, vil studenter med praktisk erfaring og med innsikt i andre bedriftsøkonomiske disipliner få større utbytte av kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med fjernundervisning. Det inngår fire studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver.

Emneoversikt

- Markedsføringens omgivelser og arbeidsbetingelser
- Forbrukeratferd og segmentering
- Markedsanalyse og prognoser
- Konkurransemidler
- Markedsplanlegging og strategi
- Organisering og kontroll av markedsføring
- Markedsføring på ulike markeder

Dataverktøy

Det benyttes ikke dataverktøy i kurset.

Obligatorisk litteratur

Blom, S. E., Framnes, R. og Thjømøe, H. M.: *Markedsføringsledelse*. 4. utg. Oslo: Tano 1994.

Blom, S. E., Framnes, R. og Johnsen, A. Stokke: *Markedsføring - Oppgavesamling til Markedsføringsledelse*. Eget forlag 1995.

Studieguide i MRK 8614: *Markedsføringsledelse I*, BI Fjernundervisning, Oslo 1993.

Anbefalt litteratur

Blom, S.E., Framnes, R. og Johnsen, A. Stokke: *Løsningshefte til oppgavesamling*. Eget forlag 1995.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen.

Ingen hjelpemidler tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 0632 (BI-kode = ORG 9301)

Organisasjon og ledelse

En lang rekke av de prosesser og problemer som kan observeres i det moderne samfunn er et resultat av organisasjoners aktiviteter. Vi lever i et organisasjonssamfunn, hvor stadig flere oppgaver ivaretas av organisasjoner, stadig flere interesser organiseres, og hvor tradisjonelle markedskrefter både modifiseres og antar nye former.

Organisasjon og ledelse har for det første blitt mere viktig fordi vi lever i en omstillings- og oppbruddstid; den teknologiske utvikling, konkurransen i Europa med det indre marked og revolusjonene i Øst-Europa er noen av kreftene i denne utvikling, som har resultert i et stort omstillingspress både i den private og offentlige sektor. For det andre er kunnskaper om organisasjon og ledelse blitt mere viktig fordi deler av denne omstillingsprosess har ført til vesentlige strukturelle endringer i store organisasjoner i form av desentralisering, markedsstyring, resultatansvar og interne markeder. På denne måte dannes det, eller bør det dannes, en rekke relativt selvstendige virksomheter i store organisasjoner som selv skal ta ansvar; fastlegge mål, tjene penger, markedsføre, ansette, personallede, utdanne, osv.. For det tredje er ledelse blitt mere viktig fordi det i randsonene på de store bedriftene oppstår et stadig økende antall små og mellomstore virksomheter innenfor håndverk, EDB, salg og tjenesteyting.

Mål

Dette kurset tar sikte på å gi en grunnleggende innføring i moderne organisasjonsteori og -analyse. Siktemålet er å gi studentene et sett nyanserte og kraftfulle måter å forstå organisasjoner på, og ferdigheter i å tenke organisasjonsteoretisk i forhold til deres administrative og ledelsesmessige problemer. Utgangspunktet er en kortfattet presentasjon av sentrale deler av fagets idéhistorie. Deretter vil nyere bidrag bli presentert ut fra fire ulike perspektiver eller rammer for organisasjonsforståelse og lederskap: Strukturperspektivet, det politiske perspektivet, menneske-ressurs-perspektivet og symbolperspektivet. Den grunnleggende idéen som gjennomsyrrer kurset er tesen om nødvendigheten og fruktbarheten av å variere fortolkningsramme i analysen av organisasjonsproblemer og utvikling av handlingsnormer. Etter endt kurs skal studentene ha tilegnet seg de sentrale begrepene og modellbidragene innenfor de fire analyseperspektivene samt ferdigheter i å kunne variere fortolkningsramme i analyser av konkrete organisasjonsproblemer og utforming av tiltak.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med fjernundervisning. Det inngår tre studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver.

Emneoversikt

- Å forstå organisasjoner
- Den strukturelle rammen
- Menneske - ressurs - rammen
- Den politiske rammen
- Symbolrammen
- Organisasjonsforståelse og forbedring av lederskap
- Oppsummering

Dataverktøy

Det benyttes ikke dataverktøy i kurset.

Obligatorisk litteratur

Bolman, L. og Deal, T.E.: *Nytt perspektiv på organisasjon og ledelse*. Oslo: Ad Notam 1991.

Gran, H.: *ORG9301 Organisasjon og ledelse, studieguide*. Sandvika: BI Fjernundervisningen 1995

Anbefalt litteratur

Morgan G.: *Organisasjonsbilder*. Oslo, Universitetsforlaget 1988.

Flaa, P. m. fl.: *Innføring i organisasjonsteori*. 4. utg. Oslo: Universitetsforlaget 1995

Eksamen

Kurset avsluttes med en fagoppgave over en - 1 - uke.

Besvarelsen utarbeides alene eller i samarbeid mellom to eller tre studenter og skal leveres i to eksemplarer.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 0602 (0604/0606)

Økonomisk analyse med finans

Mål

Målet med kurset er å gi en innføring i grunnleggende bedriftsøkonomiske begreper og analysemetoder, samt praktiske sider ved foretakets investerings- og finansieringsbeslutninger. Studenten vil lære å anvende ulike modeller og metoder for å løse problemer innen kostnads- og inntektsanalyse, budsjettering og finans.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med fjernundervisning og består av seks studieenheter, hvorav fire inngår i del I og to i del II.

breve?

Praktiske opplysninger

For studenter som tar enkeltstående kurs i studiemodellen og av den grunn har behov for å skaffe seg forkunnskaper i enkelte emner nedenfor, er det mulig å avlegge eksamen i del I eller del II separat. Se oversikt over modulnr. på neste side.

Emneoversikt

Del I Kostnads- inntektsanalyse (2 vt) 0604

- Innledning og oversikt
- Kostnadsteori
- Produktvalg og nedleggelseskalkyler
- Etterspørselsteori
- Prisfastsetting i teori og praksis
- Budsjettering

Del II Finans (1 vt) 0606

- Renteregning
- Prosjektbudsjettering
- Prosjektanalyse under sikkerhet
- Finansiering

Eksamen

Kurset avsluttes med en seks timers skriftlig eksamen hvor del I og del II har en vekt på hhv. 2/3 og 1/3. Eksamen i del I og del II utgjør hver tre timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator og rentetabell, se nærmere beskrivelse i eksamensreglementet.

Pensum

Busch, T.: *Budsjettstyring*, Tano 1993 (Pensum i Del I).

Boye, K.: *Kostnads- og inntektsanalyse*, Tano 1995 (Pensum i Del I).

Bøhren, Ø. og Gjærum, P.I.: *Prosjektanalyse under sikkerhet*, Skarvet Forlag 1993 (Pensum i Del II).

Oversikt over modulnr.

0602 = Økonomisk analyse m/finans

0604 = Økonomisk analyse

0606 = Finans

Modul 0699

Forkurs i finans

Mål

Kurset skal gi tilstrekkelige forkunnskaper for Privatøkonomi med jus del II, for studenter som kun ønsker å ta enkeltkurs i BAs studiemodell.

Studenter som sikter mot en grad/tittel i BAs studiemodell anbefales å velge modul 0606 Finans eventuelt modul 0602 Økonomisk analyse med finans.

Gjennomføring

Forkurset gjennomføres i forkant/parallelt med Privatøkonomi m/jus del I eller II og består av studieguide med oppgaver og eksempler. Forkurset baseres på selvstudier, og det vil bli tilbudt en dags forelesning. Det inngår ikke innleveringsoppgaver i kurset.

Emneoversikt

Målet med kurset er å gi en innføring i finansmatematikk og investeringsanalyse (forenklet utgave av modul 0606 Finans).

Følgende emner inngår:

- introduksjon til renteregning
- beregning av nåverdi og sluttverdi av et enkeltbeløp
- beregning av nåverdi og sluttverdi av en annuitet
- beregning av nåverdi og internrente av en kontantstrøm

Obligatorisk litteratur

Bankakademiet: *Renteregning Forkurs i finans til Privatøkonomi med jus del II*, Bankakademiet 1995

Eksamen

Det er ingen eksamen i forkurset.

Spesialemler

Bankakademiet har i de siste årene utviklet nye kurstilbud innenfor sentrale fagområder for bank- og finansnæringen. Kursene kombinerer teori med gjennomgang av konkrete bankspesifikke problemstillinger.

Under studiene er det en fordel å ha bankerfaring. Ved besvarelsen av enkelte innsendingsoppgaver kreves at studenten har en kontaktbank som kan gi nødvendig informasjon.

Spesialemlene er sentrale i studiemodellen.

Modul0590 (høst)/0591 (vår)

Privatøkonomi med jus del I

Mål

Kurset gir en praktisk rettet innføring i personlig økonomi/familieøkonomi. I tillegg kommer juridiske emner som er av betydning for at rådgivningen finner sted innenfor de gjeldende rettslige rammer.

I dette kurset følger studentene en families livsløp. Dette sikrer en strukturert oversikt over sentrale temaer som er typiske i ulike livsfaser.

Målet med kurset er at den enkelte student skal

- få en innføring i sentrale privatøkonomiske emner og problemstillinger
- få grunnleggende kunnskaper for å kunne gi privatøkonomiske råd
- kunne skaffe seg et bevisst forhold til egen banks strategi på det privatøkonomiske område
- skaffe seg oversikt over egen banks tjenester og produkter
- kunne se muligheter for mersalg og tilleggstjenester i kundesituasjoner
- få grunnleggende innsikt i aktuelle juridiske emner og ha forståelse for når juridiske eksperter skal kontaktes
- få innsikt i forbrukeradferd

Gjennomføring

Normert studietid er ett semester på deltid, men kurset kan også tas over to semestre. Kurset består av fem studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver. Det vil bli gitt tilbud om to samlinger i tilknytning til kurset.

Forkunnskaper

Ingen formelle forkunnskaper kreves.

Emneoversikt

Følgende emner blir behandlet:

- kundeøkonomi i ulike banktjenester
- praktiske skatteregler
- utfylling av selvangivelse, familiebudsjett
- kort om privatøkonomiske spørsmål i ulike livsfaser
- studiefinansiering

- ulike finansielle investeringer i bankinnskudd, aksjer, obligasjoner, fonds, livs- og pensjonsfond
- innføring i grunnleggende elementer ved kjøp og finansiering av bolig, herunder serie- og annuitetslån, enkel renteberegning
- ytelser ved inntektsbortfall; alders-, uføre- og etterlattepensjon, pensjons- og livsfor- sikring
- faktorer som påvirker forbrukerens adferd

I tilknytning til emnene over behandles følgende juridiske områder:

- familierett og ugift samliv, herunder økonomiske og rettslige virkninger av ekteskap og ugift samliv
- regler om økonomiske virkninger av arv, herunder om arveavgift og skatt
- personrett, herunder umyndiges evne til å binde seg ved økonomiske avtaler
- introduksjon til pante- og kausjonsrett

Obligatorisk litteratur

Bankakademiet: *Privatøkonomi 1994 del I*, Bankakademiet 1994, 2. opplag.

Bankakademiet: *Privatøkonomi 1994 del II*, Bankakademiet 1994, 2. opplag, utvalgte deler.

Bankakademiet: *Bankjus del I*, Bankakademiet 1993.

Bankakademiet: *Bankjus del II*, Bankakademiet 1993, utvalgte deler.

Sætrang/Blindheim: *På talefot med forbrukeren*, NKS Forlag 1993.

Bankakademiet: *Artikler og klipp*, Bankakademiet 1995.

Bankakademiet: *Privatøkonomi med jus del I: Studieveiledning og case*, Bankakademiet 1995.

Statistisk Sentralbyrå: Statistisk årbok 1994/1995.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over 5 timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator, rentetabell og lovsamling, se nærmere beskrivelse i eksamensreglementet.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 0592 (høst)/0593(vår)

Privatøkonomi med jus del II

Mål

Hovedvekten i dette kurset legges på kredittvurdering, lånebehandling og oppfølging av kundeengasjementer. Dette skal danne grunnlag for kompetanse som sikrer solid rådgivning overfor personkunder. Familien fra kursets del I følges videre i livsløpet.

Målet med studiet er at den enkelte student skal

- få en fordypning og god faglig innsikt i sentrale privatøkonomiske og juridiske emner
- kunne foreta mer avansert kredittvurdering, investerings- og finansieringsrådgivning
- kunne skissere totalløsninger som er til fordel både for kunden og banken
- kunne anvende egen banks strategi og strategidokumenter på det privatøkonomiske område
- oppøve evnen til å kommunisere rettslige problemer med juridiske eksperter
- kunne delta i arbeidet med problemengasjementer og forebygge at andre kunder kommer i lignende situasjoner

Gjennomføring

Normert studietid er ett semester på deltid, men kurset kan også tas over to semestre. Kurset består av fem studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver. Det vil bli gitt tilbud om én samling i tilknytning til kurset.

Forkunnskaper

Kurset bygger på Privatøkonomi med jus del I.

I tillegg er det nødvendig å ha forkunnskaper i finans:

Finansdelen av kurset bygger på modul 0606 Finans eventuelt modul 0602 Økonomisk analyse med finans.

Fagkurs 2103 (fra tidligere studiemodell) eller innføringskurs i finansiering/investering fra andre høyskoler, dekker også de forkunnskapene som kreves i finans. For studenter som tar kurset som enkeltstående kurs, er det i finans tilstrekkelig med modul 0699 Forkurs i finans.

Emneoversikt

Kurset tar utgangspunkt i de emnene som ble behandlet i Privatøkonomi med jus del I. I del II følger vi familien videre i ulike faser i livsløpet hvor følgende emner tas opp:

- kjøp og finansiering av bolig og forbrukssteder
- firmabil kontra egen bil
- lånebetingelser, lånekostnader, lånetyper og kredittverdighet

- effektiv rente for ulike typer lån
- fastsettelse av risiko og rentevilkår for lån
- lønnsomhet for investeringsprosjekter under ulike forutsetninger m.h.t. skatt og prisstigning
- avkastningsberegninger for finansielle investeringer
- risikovurdering av prosjekter og porteføljer
- trygde- og stønadsordninger
- kredittvurdering og lånebehandling
- oppfølging av kundeengasjementer
- strategiske avveininger ved valg av marked

I tilknytning til emnene over behandles følgende juridiske områder:

- avtalerett og ugift samliv, herunder økonomiske og rettslige virkninger av oppløsning av ekteskap og ugift samliv
- boligrett - ulike typer boliger, herunder spørsmål om å eie eller leie bolig
- gjeldsordningsloven, tvangsfullbyrdelsesloven og inkassoloven, herunder problemengasjement; årsaker og oppfølging
- sikkerhetsrett: kausjonsrett og panterett
- tinglysningsregler
- tingsrett
- panterett
- tvangsfullbyrdelse og konkurs

Obligatorisk litteratur

Bankakademiet: *Privatøkonomi 1994 del II*, Bankakademiet 1994.

Bankakademiet: *Privatøkonomi 1994 del I*, Bankakademiet 1994, utvalgte deler.

Bankakademiet: *Bankjus del II*, Bankakademiet 1993.

Bankakademiet: *Bankjus del I*, Bankakademiet 1993, utvalgte deler.

Sætrang/Blindheim: *På talefot med forbrukeren*, NKS Forlag 1993.

Bankakademiet: *Privatøkonomi med jus del II: Studieveiledning og case*, Bankakademiet 1995.

Bankakademiet: *Artikler og klipp*, Bankakademiet 1995.

Statistisk Sentralbyrå: Statistisk årbok 1994/1995.

Eksamen

Kurset avsluttes med en 5 timers skriftlig eksamen basert på pensumlitteraturen. Eksamensoppgavene knytter seg delvis til spørsmål fra de 5 studieenheterne, delvis til spørsmål fra pensum generelt. "Studieveiledning og case", se obligatorisk litteratur ovenfor, skal medbringes til eksamen.

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 0594 (høst)/0595(vår)

Privatøkonomi med jus del III

Mål

Kurset bygger på Privatøkonomi med jus del I og II og skal gi en fordypning i emner som knytter seg til privatøkonomisk rådgivning i bank. Kurset skal gi innsikt i lønnsomhetsberegninger og risikovurderinger for finansielle plasseringer, samt skattemessige og juridiske konsekvenser av ulike private disposisjoner og investeringer. Videre skal kurset gi innsikt i sentrale faktorer ved kredittvurdering og oppfølging av engasjementer på personmarkedet.

Gjennomføring

Normert studietid er ett semester på deltid. Kurset består av fem studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver. Det vil bli gitt tilbud om samling i tilknytning til kurset.

De to første studieenheterne består av enkeltstående oppgaver, de tre siste inneholder integrerende case. Casene tar opp spørsmål innen jus og økonomi fra hele det privatøkonomiske fagfelt. Kurset gir dermed faglig fordypning dels gjennom videreføring av tidligere gjennomgåtte emner i privatøkonomi, dels gjennom integrasjon av fagstoff fra øvrige kurs innen emnet.

Forkunnskaper

Privatøkonomi med jus del I og del II.

Emneoversikt

Følgende emner behandles i kurset:

- samfunnsmessige rammebetingelser for kredittvirksomheten
- markedseffisiens
- risikovurdering og porteføljesammensetning
- prising av risiko
- lønnsomhet og risiko ved finansielle plasseringer
- finansielle instrumenter, inklusive derivater
- skattlegging av finansielle plasseringer
- skatt og lønnsomhet
- bankens mål og policy på personmarkedet
- organisering av kredittarbeidet
- kredittvurdering og oppfølging av engasjementer på personmarkedet

- overvåking, oppfølging og risikovurdering av bankens låneportefølje
- privatrettslige emner med hovedvekt på regler som er relevante i praktisk bankarbeid innenfor privatkundemarkedet

Obligatorisk litteratur

Knut Boye: *Finansielle plasseringer*, Bankakademiet 1995

Harald Moen: *Kredittvurdering i bank*, Bankakademiet 1995

Øyvind Bøhren og Dag Michalsen: *Finansiell økonomi*, kap 1-9, 15, Tano 1994

Bankakademiet: *Privatøkonomi del I*, Bankakademiet 1994

Bankakademiet: *Privatøkonomi del II*, Bankakademiet 1994

Bankakademiet: *Bankjus del I*, Bankakademiet 1993

Bankakademiet: *Bankjus del II*, Bankakademiet 1993

Studieveiledning og case, Bankakademiet 1995

Artikler, Bankakademiet 1995

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig individuell eksamen over 5 timer. Inntil halvparten av tiden til eksamen kan knyttes til spørsmål fra de casene studentene har arbeidet med, samt øvrige spørsmål i tilknytning til innsendingsoppgaver i kurset. "Studieveiledning og case", se obligatorisk litteratur ovenfor, skal medbringes til eksamen.

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 0534 (høst)/0535 (vår)

Bedriftsanalyse med jus (hovedkurs)

Mål

Målet med kurset er at den enkelte student skal

- skaffe seg grunnleggende forståelse av hva bedriftens økonomiske data står for og få innsikt i hvordan disse kan brukes for å belyse de bakenforliggende økonomiske forhold i bedriften
- få grundig kjennskap til sentrale faktorer ved næringslivskredittvurderinger
- få en oversikt over de viktigste bransjer og et bilde av norsk næringsvirkelighet
- få en grundig innføring i oppfølging og kontroll av næringslivsengasjementer
- kunne tolke faresignaler i bedrifters økonomiske data og
- kunne håndtere tapsutsatte engasjementer

Gjennomføring

Normert studietid er tre semestre på deltid. Kurset består av 11 studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver, fordelt over de tre semestrene. Studenten skal ha minimum tre telefonveiledninger med brevlærer i løpet av kurset. Det vil bli gitt tilbud om to samlinger på kurset, én i andre og én i tredje semester. Modul 0580/0581 Bedriftsanalyse kan ikke tas i kombinasjon med hovedkurset.

Forkunnskaper

Det kreves minimum 5 vekttall fra økonomisk-administrative kurs i trinn I av studiemodellen (modul 0600 Økonomistyring og modul 0606 Finans). Vi anbefaler også kurset Økonomisk analyse. Forkunnskaper fra fagkurs 2111, 2112 og 2103 (fra tidligere studiemodell) godtas som alternativt opptaksgrunnlag. Tilsvarende kunnskaper fra andre høyskoler godtas også.

Emneoversikt

Kurset tar for seg emner som er sentrale for næringslivsmedarbeidere. Kurset omfatter også de juridiske sider av næringslivsengasjementer.

- Regnskaps- og resultatanalyse
- Sentrale faktorer i kredittvurderingen
 - vurdering av kundens betalingsevne
 - vurdering av sikkerheter
- Inntjening på kreditt og kunde, risikovurdering
- Prising av kreditt
- Analyse av prosjekters lønnsomhet

- Finansiering
- Fastleggelse av bankenes kredittpolicy
- Nærings- og bransjeanalyser
- Bedriftsstrategi
- Gangen i en kredittsak
- Engasjementsoppfølging
- Problemengasjement

Ved gjennomgang av de ulike temaene skal studentene løse innsendingsoppgaver. I disse oppgavene (casene) møter studenten bedrifter i ulike «livsfaser» og fra forskjellige næringer/bransjer. Næringene er kommunal sektor, high tech-bedrifter, detaljhandel, bilomsetning, industri, bygg- og anlegg, hotell og restaurant. De ulike «livsfasene» er representert ved en nystartet bedrift, en i ekspansjon, en «oppegående» bedrift, en med tidlige krisetegn, en problembedrift og en bedrift under avvikling. Casene integrerer faglige problemer fra bedriftsøkonomi og regnskap, næringsøkonomi, strategi og jus.

Behandling av sentrale deler av regnskapslovgivningen, avtalerett, pengekravsrett, obligasjonsrett, pante- og tingsretten, tvangsfullbyrdelse og konkurs, selskapsrett og banklovgivningen, er en viktig del av kurset.

Obligatorisk litteratur

Harald Moen: *Kredittvurdering i bank*, Bankakademiet 1993.

Trond Eklund/Knut Knutsen: *Regnskapsanalyse*, Universitetsforlaget 1994.

Bjørn Svendsen/Jon Rinde: *Næringsøkonomiske emner - del I og del II*, Bankakademiet 1993.

Øyvind Bøhren/Per Ivar Gjærum: *Budsjettering*, Bankakademiet 1992.

Torger Reve/Kjell Grønhaug: *Strategi og organisasjon*, Tano 1991.

T. Reve/T. Lensberg/K. Grønhaug: *Et konkurransedyktig Norge*, Tano 1992.

Bankakademiet: *Bankjus del I og II*, Bankakademiet 1993.

Øyvind Bøhren/Per Ivar Gjærum: *Prosjektanalyse*, Skarvet Forlag 1993.

Christian Kjølaas: *Bankdrift*, Bankakademiet 1993.

T. Reve/L. Mathiesen: *European Industrial Competitiveness*, SNF-report 35/94.

Bankakademiet: *Bedriftsanalyse med jus: Studieveiledning og case*, Bankakademiet 1995.

Bankakademiet: *Artikler og klipp*, Bankakademiet 1995.

Norsk handel i 90-årene: Prosjektrapport nr. 49.

Motorbransjen: Nr. 1/1995.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over seks timer. Eksamensoppgavene knytter seg delvis til spørsmål fra casene i de elleve studieenheter (ca 3 timer), delvis til spørsmål fra pensum mer generelt (ca 3 timer). "Studieveiledning og case", se obligatorisk litteratur ovenfor, skal medbringes til eksamen.

Alle hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 0580 (høst)/0581 (vår)

Bedriftsanalyse

Mål

Kurset gir en innføring i de problemstillinger man i praksis står overfor ved behandling av næringslivsengasjementer. Bedriftens økonomiske stilling og utvikling er av vital betydning for banken, og det er lagt betydelig vekt på ulike sider av bedriftsanalysen. Tradisjonelt har bankens sikkerheter vært av særlig betydning i kredittvurderinger. Kurset tar opp praktisk sikkerhetsvurdering sett fra kredittsaksbehandlersiden. Hvilke finansielle tjenester banken kan tilby vurderes med utgangspunkt i kundens behov, og hvilke krav som bør stilles til lønnsomhet både av tjenester og kunder.

Gjennomføring

Normert studietid er ett semester på deltid. I kurset inngår fire innsendingsoppgaver inkludert semesteroppgave. Studenten skal ha minimum én telefonveiledning med brevlærer i løpet av kurset. Det vil bli tilbudt to samlinger i løpet av semesteret.

Forkunnskaper

Det kreves minimum 5 vekttall fra økonomisk-administrative fag i trinn I av studiemodellen (modul 0600 Økonomistyring og modul 0606 Finans). Vi anbefaler også kurset Økonomisk analyse. Forkunnskaper fra fagkurs 2111, 2112 og 2103 (fra tidligere studiemodell) godtas som alternativt opptaksgrunnlag. Tilsvarende kunnskaper fra andre høyskoler godtas også.

Emneoversikt

I kurset inngår:

- Bedriftsanalyse
- Praktisk sikkerhetsbehandling sett fra kredittsaksbehandlersiden

Bedriftsanalyse

Det vil her bli lagt stor vekt på en systematisk opplæring i praktiske vurderings- og analyseteknikker.

Følgende hovedemner vil bli behandlet:

- Credit management og risikoanalyse
- Aksjelovens og regnskapslovens bestemmelser om årsoppgjør
- Aksjelovens og revisorlovens bestemmelser og revisjonens utførelse

- Viktige skatteregler av betydning for årsoppgjøret
- Praktisk regnskapsanalyse
- Budsjettarbeidelse og budsjettanalyse
- Finansieringsstrategi og prosjektfinansiering
- Analyse av ikke-finansielle forhold rundt bedriften
- Anvendelse av investeringsanalyse i kredittvurdering

Praktisk sikkerhetsbehandling sett fra kredittsaksbehandlers side

Målet er å gi en første grunnleggende innsikt i de ulike sikkerhetsobjekter og kredittsidens vurdering av disse.

Følgende hovedemner vil bli behandlet:

- Sentrale emner innen panteretten
- Emner knyttet til kredittsaksbehandlers praktiske håndtering av konsernengasjement og utsatte engasjement

Obligatorisk litteratur

Dahl, Gunnar A.: *Credit Management i bank, Forelesningsnotat*, Bankakademiet 1995.

Dahl, Gunnar A.: *Årsoppgjørets spesifikasjoner- og vurderingsregler*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1995.

Dahl, Gunnar A.: *Reformer i bedrifts- og kapitalbeskatningen*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1995.

Kinserdal: *Finansregnskap med analyse*, Bedriftsøkonomens forlag 1994.

Praktisk Økonomi nr. 2 1987 - Praktisk Økonomi nr. 1 1988 - Praktisk Økonomi nr. 3 1989

- Praktisk Økonomi nr. 2 1992 - Praktisk Økonomi nr. 4 1992 - Praktisk Økonomi nr. 1 1993

- Praktisk Økonomi nr. 3 1993 - Praktisk Økonomi nr. 4 1993 - Praktisk Økonomi nr. 4 1994

Bankakademiet: *Bankjus del II*, Oslo 1993.

Moen, Harald: *Kredittvurdering i bank*, Bankakademiet 1993.

Bøhren, Gjærum: *Prosjektanalyse*, Skarvet forlag 1993. (Boken er også pensum i trinn I i BAs studiemodell).

Panteloven.

Tvangsfullbyrdelsesloven.

Bankakademiet: Studiemappe med diverse informasjon og kompendier.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over seks timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator, rentetabell og lovsamling, se nærmere beskrivelse i eksamensreglementet.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Praktiske opplysninger

BA tilbyr to spesialemer innen Bedriftsanalyse, modul 0534/0535 Bedriftsanalyse m/jus (hovedkurs) og en mindre variant, modul 0580/0581 Bedriftsanalyse. De som ønsker å spesialisere seg mot rådgivning på næringslivssiden, bør velge det mest omfattende kurset. De som kun ønsker grunnleggende kunnskaper i bedriftsanalyse bør velge den mindre varianten. Modul 0580/0581 Bedriftsanalyse kan ikke tas i kombinasjon med hovedkurset.

Hensikten med å tilby en mindre variant av bedriftsanalyse er å gi et tilbud til studenter som ikke ønsker en spesialisering innen området. Denne varianten er ment som **alternativ** til hovedkurset, og er en justert versjon av studiekurset Bedriftsanalyse og behandling av næringslivsengasjement.

Modul 0570 (høst)/0571 (vår)

Bankdrift del I

Mål

Kurset i bankdrift tar for seg en rekke emner som er sentrale i styring og ledelse av en bank.

Målet med kurset er at den enkelte student skal få en innføring i

- hvilke rammebetingelser en bank må ta hensyn til
- hvilke målsettinger man må arbeide etter
- hvilke sentrale problemstillinger som knytter seg til det å organisere bankvirksomhet
- bankenes produkter, markedsføring og prising av kapital- og betalingsprodukter

Gjennomføring

Normert studietid er ett semester på deltid. I kurset inngår fem studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver. Kurset er særdeles velegnet som gruppestudium, for f.eks. en ledergruppe i bank. Det vil bli gitt tilbud om én samling på kurset.

Forkunnskaper

Det kreves minimum 15 vekttall fra trinn I i BAs studiemodell (eller tilsvarende fra andre høyskoler). Anbefalte kurs fra trinn I er: Økonomistyring, Økonomisk analyse med finans, Organisasjon og ledelse og Samfunnsøkonomi. Relevant praksis kan kompensere for noen av vekttallene.

Søkere bør ha bankerfaring og arbeide i en bank/skaffe seg en kontaktbank ved gjennomføring av kurset.

Emneoversikt

Kurset er sterkt bankrettet og tar for seg en rekke emner som er sentrale i styring og ledelse innen bankvirksomhet. Av temaer som belyses i kurset kan nevnes:

- Bankenes rolle og utfordringer
- Styring, mål, rammebetingelser og virkemidler
- Produkter og tjenester
- Markedsstrategi og distribusjon
- Prispolitikk og prissetting
- Organisasjon og ledelse
- Organisasjon og endring

Obligatorisk litteratur

Christian Kjølaas: *Bankdrift, kap. 1-6*, Bankakademiet 1993.

Morten E. Berg: *Organisasjonsutvikling - metoder og teknikker*, Bedriftsøkonomens Forlag, 2. utg. 1993.

T. Colbjørnsen: *Reisen til markedet*, Tano 1995.

Bankakademiet: *Bankdrift del I, Studieveiledning og cases*, Bankakademiet 1995.

Bankakademiet: *Artikler og klipp*, Bankakademiet 1995.

Oslo Børs/NOS: Opsjoner og futures - en grunnleggende innføring.

Oslo Børs: Obligasjoner - rentebærende verdipapirer.

Oslo Børs: Opsjoner og futures - nye muligheter for god avkastning.

Diverse artikler.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over fem timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator og lovsamling, se nærmere beskrivelse i eksamensreglementet.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 0572 (høst)/0573 (vår)

Bankdrift del II

Mål

Kurset i bankdrift tar for seg en rekke emner som er sentrale i styring og ledelse av enbank.

Målet med kurset er at den enkelte student skal få en innføring i

- grunnprinsipper bak styring av balanse og likviditet
- budsjettering, regnskap og lønnsomhetsvurderinger
- de risiki som bankdrift medfører og hvordan disse kan styres og håndteres
- betalingsformidling, betalingsinstrumenter og hvordan samspillet mellom aktørene fungerer

Etter gjennomføring av Bankdrift del I og del II skal studentene forstå den sammenheng som gjelder når banken skal utarbeide sin strategiske plan.

Gjennomføring

Normert studietid er ett semester på deltid. I kurset inngår fem studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver. Det vil bli gitt tilbud om én samling på kurset.

Kurset er særdeles velegnet som gruppestudium, for f.eks. en ledergruppe i bank.

Forkunnskaper

Det kreves at man tar Bankdrift del I samt minimum 15 vekttall fra trinn I eller trinn II i BAs studiemodell (eller tilsvarende fra andre høyskoler). Relevant praksis kan kompensere for noen av vekttallene.

Søkere bør ha bankerfaring og arbeide i en bank/skaffe seg en kontaktbank under studiet.

Emneoversikt

Kurset er sterkt bankrettet og tar for seg en rekke emner som er sentrale i styring og ledelse innen bankvirksomhet. Av temaer som belyses i kurset kan nevnes:

- Balanse- og likviditetsstyring
- Budsjettering
- Regnskap og lønnsomhetsvurderinger
- Risikohåndtering
- Betalingsformidling

Obligatorisk litteratur

Christian Kjølaas: *Bankdrift, kap. 6-9*, Bankakademiet 1993.

Svein Eriksen: *Risikohåndtering i bank*, Bankakademiet 1994.

Thor Foseid: *Betalingsformidling*, Bankakademiet 1993.

Bankakademiet: *Bankdrift del II, Studieveiledning og cases*, Bankakademiet 1995.

Bankakademiet: *Artikler og klipp*, Bankakademiet 1995.

T. Colbjørnsen: *Reisen til markedet*, Tano 1995 (repetisjon).

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over fem timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator og lovsamling, se nærmere beskrivelse i eksamensreglementet.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 0511 (høst)/0512 (vår)

Bank og samfunn

Kurset skal gi studenten perspektiv på næringsutvikling og kunnskap om samfunnsmessige forhold og sammenhenger som er sentrale for en medarbeider i bank. Målsettingen oppnås ved at studentene går gjennom to deler som er nærmere beskrevet nedenfor.

Gjennomføring

Normert studietid er ett semester på deltid. Kurset består av seks studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver, tre enheter i del I og tre enheter i del II. Det vil bli gitt tilbud om to samlinger i kurset.

Forkunnskaper

Det kreves forkunnskaper tilsvarende modul 0622 Samfunnsøkonomi eller fagkurs 2116 (fra tidligere studiemodell).

Eksamen

Kurset avsluttes med en seks timers skriftlig individuell eksamen.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator, se nærmere beskrivelse i eksamensreglementet.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Bank og samfunn - 1. del

Mikro- og makroøkonomi/ offentlig økonomi (3 vekttall)

Mål

Målet med kurset er å gi studenten innsikt i konsumenters og bedrifters tilpasning i ulike markedsmessige situasjoner, og vurdere konsumenters og bedrifters innvirkning på allokeringen av samfunnets ressurser, samt velferdsmessige konsekvenser av ulike markedsformer. Det tas sikte på å drøfte behovet for offentlige inngrep i en markedsøkonomi, redegjøre for konsekvensene av markedssvikt og gi innsikt i metoder til bruk i samfunnsplanlegging.

Kurset skal videre utdype studentens kunnskaper innen sentrale samfunnsøkonomiske problemstillinger fra trinn I i studiemodellen, blant annet penge- og kredittmarkedenes innvirkning på realøkonomiske forhold, ulike anbefalinger om økonomisk politikk i en åpen økonomi og dessuten valutakurspolitikk.

Emneoversikt

Emnene i denne delen av kurset er organisert i tre deler:

Mikroøkonomi

- Introduksjon til mikroøkonomisk analyse
- Etterspørrere, tilbydere og markeder
- Teori om konsumenters og bedrifters tilpasning
- Teori om hvordan markedene fungerer
- Markedenes allokering av ressurser

Makroøkonomi

- IS-LM-modellen
- Mundell-Flemmingmodellen
- AD-AS-modellen
- Phillipskurven
- Makroøkonomisk politikk i åpne økonomier

Offentlig økonomi

- Den offentlige sektors rolle i en økonomi som den norske
- Frikonkurransmodellens optimalitetsegenskaper
- Markedsimperfeksjoner
- Skatteteori
- Nyttekostnadsanalyse

Obligatorisk litteratur

Dedekam, Anders jr.: *Makroøkonomi*, Rogaland Mediesenter 1993.

Ringstad, Vidar: *Samfunnsøkonomi - bind 3*, 3. utg., Bedriftsøkonomens Forlag 1994.

Ringstad, Vidar: *Løsningsforslag til Samfunnsøkonomi 3*

Munthe, Preben: *Markedsøkonomi*, Universitetsforlaget 1993.

Bankakademiet: *Bank og samfunn del I: Studieveiledning og oppgaver*, Bankakademiet 1995.

Bank og samfunn - 2. del

Bankenes rolle i samfunnet i et langtidsperspektiv (2 vekttall)

Mål

Kursets mål er å gi studentene kunnskap og innsikt om bank- og finansinstitusjonenes rolle i samfunnsøkonomien i historisk perspektiv.

Emneoversikt

- Langtidslinjer i norsk økonomisk historie
- Fremveksten av moderne bank- og finansinstitusjoner 1850-1920
- Bank, bedrift og økonomisk utvikling
- Finansielle kriser
- Regulering og tilsyn: Hovedlinjer og vendepunkter i norsk banklovgivning
- Det regulerte marked. Bankene og norsk kredittpolitikk, 1945-80
- Internasjonalisering og omstilling i bank- og finansnæringen

Obligatorisk litteratur

Bergh T. et. al.: *Norge fra U-land til I-land*, Gyldendal Norsk Forlag (side 7-70, 106-235).

Bankakademiet: *Bank og samfunn del II*: Artikkelsamling.

Bankakademiet: *Banken i samfunnet*, kap. 2,6,7,8, Bankakademiet 1994.

Bankakademiet: *Bank og samfunn del II*: Studieveiledning og oppgaver, Bankakademiet 1995.

Modul 0551 (høst)/0552 (vår) _____

Bankjus

Mål

Målet med kurset er at den enkelte student skal

- få økt forståelse for rettsreglenes betydning for kvaliteten på bankarbeidet
- få oppøvet evnen til å avdekke og anvise løsning på juridiske problemstillinger
- få innsikt i praktiske konsekvenser av å opptre rettsstridig
- kunne kommunisere problemområder effektivt med juridiske eksperter

Målet er at dette skal gi bedre rådgivning innenfor bedrifts- og privatøkonomiske emner, noe som vil være en sentral kvalitetsfaktor i det praktiske bankarbeid i årene fremover.

Gjennomføring

Normert studietid er to semestre på deltid. Kurset består av syv studieenheter med tilhørende innsendingsoppgaver. Studenten skal ha minimum tre telefonveiledninger med brevlærer i løpet av kurset.

Forkunnskaper

Ingen spesielle forkunnskaper kreves, men vi anbefaler forkunnskaper fra BAs grunnkurs i jus for personkundemarkedet og grunnkurs i jus for bedriftskundemarkedet.

Emneoversikt

Studiet er meget praktisk rettet og tar for seg følgende emneområder:

- Introduksjon til bankjus
- Personrett
- Familierett
- Ugift samliv
- Arverett
- Avtalerett
- Obligasjonsrett
- Kausjonsrett
- Boligrett
- Pengekravsrett
- Tingsrett
- Panterett
- Tvangsfullbyrdelse og konkurs
- Selskapsrett
- Banklovgivningen

Obligatorisk litteratur

Den litteraturen som er utgitt av Bankakademiet er spesialutviklet. Dette sikrer at problemstillingene er relevante og praktiske - og at de er drøftet og presentert med forankring i bank. Litteraturen er tilrettelagt for fjernundervisning og består av:

Bankakademiet: *Bankjus del I*, Bankakademiet 1993.

Bankakademiet: *Bankjus del II*, Bankakademiet 1993.

Bankakademiet: *Bankjus: Studieveiledning og cases*, Bankakademiet 1995.

Bankakademiet: *Artikler og klipp*, Bankakademiet 1995.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over seks timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lovsamling, se retningslinjer for understreking og henvisninger i eksamensreglementet.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Innpassing av kurset i Studiemodellen

Spesialemnet i Bankjus er utviklet med tanke på studenter som ønsker å ta enkeltkurs (delstudier) med fordypning i bankjus i sin fagkrets.

Studenter som ønsker å innpasse kurset i Bankakademiets studiemodell fram mot en tittel, bør være oppmerksomme på at faglig overlapping med juspensum i andre fag medfører at kun deler av kurset kan gi uttelling i studiemodellen. Kurset inngår til valg i studiemodellen, studievei III.

Valg av Bankjus i studievei III gir faglig overlapping i forhold til Privatøkonomi med jus del I og II og vil kun gi uttelling på 7 vekttall i studiemodellen.

Overlapping mellom Bankjus og andre spesialemner:

Det er også viktig å være oppmerksom på graden av overlapping mellom Bankjus og Bedriftsanalyse med jus. Denne overlappingen er vurdert til 6 vekttall. Studenter som tar både Privatøkonomi med jus del I og II og Bedriftsanalyse med jus vil tilnærmet ha dekket hele pensum i Bankjus. Forøvrig er overlapping mellom Privatøkonomi med jus og Bankjus omtalt i foregående avsnitt.

Studiekurs

Kursene tar opp bankrelaterte emner innen bedriftsøkonomi, samfunnsøkonomi, næringsøkonomi, administrasjon, jus og markedsføring.

Følgende studiekurs tilbys ved Bankakademiet i studieåret 1995/96:

- modul 3101	Samfunnsøkonomisk analyse	(6 vekttall)
- modul 3102	Bedriftsanalyse og behandling av næringslivsengasjement	(6 vekttall)
- modul 3103*	Næringsøkonomisk analyse	(6 vekttall)
- modul 3202*	Personalledelse	(6 vekttall)
- modul 3211*	Organisasjonsutvikling i bank	(6 vekttall) ¹⁾
- modul 3302*	Kreditt- og depotjus	(6 vekttall)
- modul 3303*	Markedsstrategisk ledelse	(6 vekttall)
- modul 3304	Praktisk finansiering og investering	(6 vekttall)
- modul 3311*	Penger og kreditt	(6 vekttall)

Studiekursenes plass i ulike studiemodeller ved BA

Studiekursene ble utviklet i tilknytning til BAs studiemodell 1988/89. Alle studiekursene kan inngå i denne modellen.

Kursene som er merket med * tilbys til valg i nåværende studiemodell, trinn III, slik det er beskrevet på sidene 14-21 foran.

Endel av kursene tilbys også i studiemodellen av 1994/96 (bygd på Grunnstudium bank), jf egen studieplan.

Hvert studiekurs går over ett semester og tilbys både i vår- og høstsemesteret med noen unntak: 3311 Penger- og Kreditt tilbys kun i vårsemesteret og 3303 Markedsstrategisk ledelse tilbys kun i høstsemesteret.

Studieformen utgjør en kombinasjon av selvstudium, brevbesvarelser, en større semesteroppgave/prosjektoppgave og samlinger. Alle kursene avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen.

Forbehold

Igangsettelse av kursene er avhengig av antall søkere.

¹⁾ Kurset erstatter modul 3201 Organisasjon og ledelse i bank. Vi tar forbehold om fornyet godkjenning fra NKU.

Modul 3101

Samfunnsøkonomisk analyse

Mål

Målet er å gi studentene innføring i sentrale deler av økonomisk teori, samfunnsøkonomiske problemstillinger og økonomisk analysemetode. Hovedvekten er lagt på nasjonalregnskaps-sammenhenger, offentlig økonomisk politikk og bruk av enkeltmodeller for makro-økonomisk analyse.

For å forstå hvordan samfunnsøkonomien fungerer er det nødvendig å studere mikro-økonomiske emner. Kurset gir derfor også en innføring i teorier for markedsdeltakernes atferd; det vil si bedriftenes tilbud av varer og tjenester og etterspørsel etter arbeidskraft og realkapital, og tilsvarende: husholdningens etterspørsel etter varer og tjenester og tilbud av arbeidskraft. Slike teorier inngår som byggesteiner i markedsteori og velferdsteori, som blant annet gir grunnlag for å analysere virkningene av markedsimperfeksjoner og offentlige inngrep i prisdannelsen.

Gjennomføring

Kurset går over ett semester. I løpet av kurset skal studenten besvare fire innsendings-oppgaver/brev; det siste er en større semesteroppgave. Studenten skal ha minimum to telefonveiledninger med brevlærer i løpet av semestret. Det tilbys to samlinger à fire dagers varighet. På samlingene foregår undervisningen ved forelesninger og gruppearbeid.

Forkunnskaper

Det kreves forkunnskaper tilsvarende modul 0622 Samfunnsøkonomi eller fagkurs 2116 (fra tidligere studiemodell). Av hensyn til studenter med svakt matematikkgrunnlag er det lagt inn en kursenhet med regneøvelser i begynnelsen av kurset.

Emneoversikt

- De grunnleggende økonomiske mekanismer
- Virkning av alternativ økonomisk politikk
- Kriterier for god organisering av økonomi
- Samspillet mellom de økonomiske aktivitetene og beslutningene som fattes i husholdningene og i bedriftene
- Logiske tankeskjemaer (modeller)
- Mikroøkonomi
- Makroøkonomi

Obligatorisk litteratur

Ringstad, Vidar: *Samfunnsøkonomi 3* (3. utg. 1994), Bedriftsøkonomens forlag, Oslo

Ringstad, Vidar: *Løsningsforslag til Samfunnsøkonomi 3*, Oslo 1994

Dedekam, Anders jr.: *Makroøkonomi*, Rogaland Mediesenter 1994

Munthe, Preben: *Markedsøkonomi*, Universitetsforlaget 1993.

Bankakademiet: Studiemappe med diverse informasjon og kompendier

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over fem timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lommekalkulator, se nærmere beskrivelse i eksamensreglementet.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 3102

Bedriftsanalyse og behandling av næringslivsengasjement

Mål

Kurset gir en innføring i de problemstillinger man i praksis står overfor ved behandling av næringslivsengasjementer. Bedriftens økonomiske stilling og utvikling er av vital betydning for banken, og det er lagt betydelig vekt på ulike sider av bedriftsanalysen. Tradisjonelt har bankens sikkerheter vært av særlig betydning i kredittvurderinger. Kurset tar opp praktisk sikkerhetsvurdering sett fra kredittsaksbehandlersiden. Hvilke finansielle tjenester banken kan tilby vurderes med utgangspunkt i kundens behov, og hvilke krav som bør stilles til lønnsomhet både av tjenester og kunder.

Gjennomføring

Kurset går over ett semester. I løpet av kurset skal studentene besvare fire innsendingsoppgaver/brev; det siste er en større semesteroppgave. Studenten skal ha minimum to telefonveiledninger med brevlærer i løpet av kurset. Det tilbys to samlinger à fire dagers varighet. På samlingene foregår undervisningen ved forelesninger og gruppearbeid.

Forkunnskaper

Det kreves forkunnskaper tilsvarende kursene 0600 Økonomistyring og 0602 Økonomisk analyse med finans. Fagkurs 2111, 2112 og 2103 (fra tidligere studiemodell) godtas også som opptaksgrunnlag.

Emneoversikt

I kurset inngår:

- Bedriftsanalyse
- Praktisk sikkerhetsbehandling sett fra kredittsaksbehandlersiden

Bedriftsanalyse

Det vil her bli lagt stor vekt på systematisk opplæring i praktiske vurderings- og analyseteknikker.

Følgende hovedemner vil bli behandlet:

- Credit management og risikoanalyse
- Aksjelovens og regnskapslovens bestemmelser om årsoppgjør
- Aksjelovens og revisorlovens bestemmelser og revisjonens utførelse
- Viktige skatteregler av betydning for årsoppgjøret
- Praktisk regnskapsanalyse

- Budsjettutarbeidelse og budsjettanalyse
- Finansieringsstrategi og prosjektfinsiering
- Analyse av ikke-finansielle forhold rundt bedriften
- Anvendelse av investeringsanalyse i kredittvurdering

Praktisk sikkerhetsbehandling sett fra kredittsaksbehandlers side

Målet er å gi en første grunnleggende innsikt i de ulike sikkerhetsobjekter og kredittsidens vurdering av disse.

Følgende hovedemner vil bli behandlet:

- Sentrale emner innen panteretten
- Emner knyttet til kredittsaksbehandlers praktiske håndtering av konsernengasjement og utsatte engasjement
- Verdivurdering av ulike sikkerhetsobjekter

Obligatorisk litteratur

Dahl, Gunnar A.: *Credit Management i bank*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1995.

Dahl, Gunnar A.: *Årsoppgjørets spesifikasjoner- og vurderingsregler*, Forelesnings-notat, Bankakademiet 1995.

Dahl, Gunnar A.: *Reformer i bedrifts- og kapitalbeskatningen*, Forelesningsnotat, Bankakademiet 1995.

Kinserdal: *Finansregnskap med analyse*, Bedriftsøkonomens forlag 1994.

Praktisk Økonomi nr. 2 1987 - Praktisk Økonomi nr. 1 1988 - Praktisk Økonomi nr. 3 1989

- Praktisk Økonomi nr. 2 1992 - Praktisk Økonomi nr. 4 1992 - Praktisk Økonomi nr. 1 1993

- Praktisk Økonomi nr. 3 1993 - Praktisk Økonomi nr. 4 1993 - Praktisk Økonomi nr. 4 1994

Bøhren/Gjærum: *Prosjektanalyse*, Skarvet Forlag 1993.

Moen, Harald: *Kredittvurdering i bank*, Bankakademiet 1993.

Bankakademiet: *Bankjus del II*, Oslo 1993.

Panteloven.

Tvankgsfullbyrdelsesloven.

Bankakademiet: Studiemappe med diverse informasjon og kompendier.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over syv timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Rentetabell, lommekalkulator og lovsamling, se nærmere beskrivelse i eksamensreglementet.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 3103

Næringsøkonomisk analyse

Mål

I studiekurset Næringsøkonomisk analyse er hovedvekten lagt på å beskrive den økonomiske og politiske virkelighet norsk næringsliv vil måtte tilpasse seg i årene som kommer, de krefter som vil styre denne utviklingen, og de strategier bedrifter og myndigheter kan sette i verk for å møte trusler og muligheter.

Etter gjennomgått kurs skal studenten ha innsikt i

- hvilke forhold som vil påvirke norske bransjers og bedrifters utvikling fremover
- hvordan bedriftene kan møte konkurransen de stilles overfor på en hensiktsmessig måte
- hva myndighetene kan gjøre for å støtte opp bedriftene

Samlet skal dette gi studenten grunnlag for å kunne foreta selvstendige vurderinger av konkurranseforhold og utsikter for aktuelle deler av norsk næringsliv.

Gjennomføring

Kurset går over ett semester. I løpet av kurset skal studentene besvare tre innsendingsoppgaver/brev; det siste er en mer omfattende semesteroppgave. Studenten skal ha minimum tre telefonveiledninger med brevlærer i løpet av kurset. Det tilbys to samlinger à fire dager. På samlingene vil det bli gitt en kombinasjon av forelesninger, gruppearbeid og individuelle oppgaver.

Det vil bli gitt undervisning i teorier og modeller for konkurranseforhold, markedsanalyse og strategiutvikling. Disse teoriene og modellene vil bli anvendt på sentrale norske bransjer og storkonserner.

Forkunnskaper

Kurset bygger bro mellom samfunnsøkonomisk og bedriftsstrategisk analyse. Det vil være en fordel med forkunnskaper tilsvarende studiekursmodulen 3101 Samfunnsøkonomisk analyse, eller spesialemnet 0511/0512 Bank og samfunn.

Emneoversikt

«Nasjonal og internasjonal konkurransevirkelighet»

Hva slags konkurranse vil norske bedrifter møte innenfor ulike markeder og næringssektorer i årene som kommer?

Hvilke krefter vil styrke denne utviklingen?

«Norsk næringsvirkelighet»

Hvordan står norske bedrifter, bransjer og næringssektorer rustet til å møte fremtidens konkurranse?

«Strategialternativer for bedrifter og myndigheter»

Hvilke strategier eller tiltak kan bedrifter og myndigheter sette i verk for å styrke norske bedrifters konkurransedyktighet?

Disse tre hovedpunktene vil bli inngående behandlet under følgende syv deltemaer:

1. Norsk økonomi i næringspolitisk perspektiv
2. Krefter som påvirker bransjers og bedrifters fortjenestemuligheter generelt
3. Analyse av skipsfartsmarkedet
4. Petroleumsvirksomhetens industrielle betydning
5. Internasjonal handel og konkurranse
6. Bedrifts-, konsern- og industristrategier
7. Norske bedrifter i internasjonal konkurranse

Obligatorisk litteratur

Stat. Sentralbyrå: *Økonomisk utsyn 1995*, Statistisk Sentralbyrå 1995.

Porter: *Konkurransestrategi*, TANO 1991.

Reve/Lensberg/Grønhaug: *Et konkurransedyktig Norge*, TANO 1992.

Berrefjord: *Konsernstrategi. Praktisk økonomi nr 1*, Bedriftsøkonomens forlag, Oslo 1990.

Berrefjord: *Med Scenarier som standplass for strategisk utsyn, Praktisk økonomi nr 1*, Bedriftsøkonomens forlag, Oslo 1990.

Svendsen: *Internasjonalisering som konkurransestrategi. Praktisk økonomi nr 1*, Bedriftsøkonomens forlag, Oslo 1987.

Wergeland: *Modellering av skipsfartsmarkeder. Studies in Shipping Economics*, 1981.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over fem timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Statistisk årbok og lommekalkulator, se nærmere spesifikasjon i eksamensreglementet.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 3202

Personalledelse

Kurset tilbys i revidert utgave fra våren 1996. Ny kursbeskrivelse vil foreligge i løpet av september.

Modul 3211

Organisasjonsutvikling i bank

Dette kurset erstatter studiekurs 3201 Organisasjon og ledelse i bank fra og med høstsemesteret 1995.

Mål

Hovedmålet med kurset er å gi studentene et grunnlag for å forstå og påvirke endringsprosesser i organisasjoner med spesiell vekt på bankrettet virksomhet. Kurset belyser bl.a.

- analyse av interne og eksterne rammebetingelser som påvirker bankenes resultater
- diagnose av organisasjoner, med spesiell vekt på bank
- teknikker for å fornye virksomheten, med spesiell vekt på organisasjonskultur og organisasjonslæring
- samspillet mellom ledelsen, medarbeiderne og ekstern konsulent i endringsarbeidet
- forutsetninger for å lykkes med organisasjonsutvikling.

Videre inneholder kurset en fordypning innenfor fagområdene ledelse, kvalitetsforbedring, målstyring, Service Management og organisasjonskultur.

Gjennomføring

Kurset går over ett semester. Det er fire innleveringer på kurset (inkludert prosjektoppgave). Tre av disse utgjør delinnleveringer til en prosjektoppgave. I tillegg er det minimum to telefonveiledninger med brevlærer. Det avholdes to samlinger i løpet av semesteret. Foruten forelesninger vil gruppearbeid bli brukt for å skape dialog og utdype enkelte temaer.

Studentene skal arbeide med en prosjektoppgave gjennom hele kursperioden. Besvarelsen utarbeides individuelt eller i samarbeid mellom to eller tre studenter og skal leveres i to eksemplarer. Tema for prosjektoppgaven kan hentes fra egen arbeidslass, hvor man belyser hvordan organisasjonen fungerer (styrke og svakhet). Dette danner så utgangspunkt for vurdering av tiltak som kan bidra til fornyelse av organisasjonen på områder som har betydning for verdiskapningen. Prosjektoppgaven vil slik sett være et nyttig verktøy for å bedre organisasjonens resultater.

Det er avsatt tid på hver samling til arbeide med prosjektoppgaven. Det vil da bli brukt tid til å gi studentene en innføring i relevante metoder og analyseteknikker som kan benyttes i prosjektoppgaven. Noe tid vil også medgå til å arbeide i grupper med selve oppgaven.

Forkunnskaper

Det er anbefalt og ønskelig at studentene har forkunnskaper tilsvarende modul 0632 Organisasjon og ledelse eller fagkurs 2201 og 2202 (fra tidligere studiemodell).

Emneoversikt

Organisasjonsutvikling

Teoretisk og verdimessig grunnlag for organisasjonsutvikling

Metoder for diagnose av interne strukturer og prosesser

Inngrepsteknikker. Verktøy for endring av organisasjoner

Krav til ekstern konsulent

Målstyring

Målstyring som ledelsesform

Målstyring i praksis

Formulering av arbeidsmål

Målstyring i offentlig forvaltning

Situasjonsbestemt ledelse

Analyse av leders arbeidssituasjon

Fleksibel lederstil

Utvikling av medarbeidernes kompetanse

Lederstil i endringsprosesser

Hvordan utvikle egen lederstil

Service Management og kvalitetsutvikling

Servicebegrepet

Kvalitet og produktivitet

Diagnose av service og kvalitet

Å bygge inn kvalitet i servicesystemet

Utvikling av servicesystemer

Organisasjonskultur

Organisasjonskulturens kjerneelementer

Ulike former for subkulturer

Faktorer som bestemmer innholdet i organisasjonskulturen

Hva kjennetegner en funksjonell kultur?

Er bevisst kulturutvikling mulig?

Obligatorisk litteratur

French, W.L. og Bell, C.H.: Organization Development, 5th ed. Kap. 2, 4-15. 17-1, 20. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall 1995. Stenberg, J.E.: Resultatrettet ledelse. Mål-

styring i teori og praksis. 4. utg, Bedriftsøkonomens Forlag 1991. Thompson, G.: Situasjonsbestemt ledelse, Universitetsforlaget 1995. Normann, R.: Service Management, 2. utg., Bedriftsøkonomens Forlag, 1991. Bang, H.: Organisasjonskultur 2. utg., Tano Forlag 1990.

Anbefalt litteratur

Utvalgte artikler fra bransjens tidsskrifter.

Thompson, G.: Irrasjonalitet som grunnlag for handlinger i organisasjoner, 1990.

Roos, J. og Krogh, G.: Figuring out your competence configuration, European Management Journal, 10, 4, 1992, side 422-427.

Thompson, G.: Metoder for utarbeidelse av prosjektoppgave, 1994.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers skriftlig eksamen.

Ingen hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 3302

Kreditt- og depotjus

Mål

Etter gjennomgått kurs skal studentene

- ha innsikt i rettslige spørsmål som har særlig betydning ved utøvelsen av kreditt- og depotfunksjonene i bank
- ha kunnskap som setter dem i stand til å handle slik at bankens rettigheter/interesser blir ivaretatt på beste måte

Aktualiteten av dette kurset er blitt stadig mer markert. De senere års utvikling med svake resultater i næringslivet - med bl. a voksende antall tvangsforretninger og konkurser til følge - har ikke latt bankvesenet uberørt.

Gjennomføring

Kurset går over ett semester. I løpet av kurset skal studenten besvare fire innsendingsoppgaver/brev; det siste er en større praktikumsoppgave. I tillegg skal studenten ha minimum to telefonveiledninger med brevlærer i løpet av kurset. Det er to samlinger på kurset, hver på fire dager. På samlingene vil det bli holdt forelesninger og løst praktikumsoppgaver individuelt og i grupper.

Forkunnskaper

Vi anbefaler forkunnskaper tilsvarende spesialemnet i Bankjus event. spesialemnene Privatøkonomi med jus I+II og/eller spesialemnet Bedriftsanalyse med jus. Alternativt opptaksgrunnlag er fagkurs 2301 Rettslære I, 2302 Rettslære II og 2303 Rettslære III. Grunnkurs i jus for bedriftskundemarkedet (nytt kurs ved BA fra okt. 95) vil også gi tilstrekkelige forkunnskaper.

Emneoversikt

Kurset Kreditt- og depotjus behandler rettsregler som har særlig betydning for de sikkerheter som kreves/stilles for bankenes utlån og regler som har betydning for bankenes rettigheter/interesser i konkurranse med andre. Hovedvekten er lagt på panteretten og konkursretten. Disse emner inngår i kurset:

- Panterett
- Pengekravsrett
- Tinglysning og registrering
- Tvangsfullbyrdelse
- Konkurs/akkord (gjeldsforhandling)

Obligatorisk litteratur

Kjelstrup, C.B.: *Liten Panterett*, Oslo 1994.

Brækhus, S.: *Omsetning & Kreditt del 2 - Pant og annen realsikkerhet*, Oslo 1994 (utvalgte deler).

Falkanger, T.: *Tingsrett*, Oslo 1993 (utvalgte deler).

Børresen, P.: *Konkurs* (2 utg.), Oslo 1993.

Falkanger, T.: *Tvangsfullbyrdelse - et kompendium* (Jussens Venner, hefte 2), 1993.

Bergsåker, T.: *Pengekravsrett*, Oslo 1994.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over fem timer. Tillatte hjelpemidler til eksamen: Lovsamling, se retningslinjer for understreking og henvisninger i eksamensreglementet.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 3303

Markedsstrategisk ledelse

Mål

Etter gjennomgått kurs skal studentene ha

- forståelse for markedsstrategisk ledelse som «svar» på den økende turbulens i omgivelsene
- innsikt og ferdighet i bruk av verktøy og teknikker som benyttes innen markedsstrategisk ledelse

Gjennomføring

Kurset går over ett semester. Det er fem innleveringer i kurset. Den første utgjøres av et skriftlig forslag til tema/problemstilling for en prosjektoppgave, samt begrunnelse for dette valget. De tre neste er delinnleveringer til prosjektoppgaven. Innlevering av oppgaven (sluttproduktet) vil utgjøre semesteroppgaven i dette kurset. I tillegg skal studenten ha telefonveiledninger med brevlærer i løpet av kurset.

I dette kurset benyttes prosjektundervisning som pedagogisk metode. Denne metoden bygger på en grunnleggende antagelse om at kompetanse tilegnes lettere når det en holder på med er konkret og virkelighetsnært.

Studentene skal arbeide med en prosjektoppgave gjennom hele kursperioden. Besvarelsen utarbeides individuelt eller i samarbeid mellom to eller tre studenter og skal leveres i to eksemplarer. Tema for prosjektoppgaven skal være forankret i egen jobbsituasjon.

Det avholdes to samlinger à fire dagers varighet. Ved kursstart vil det i tillegg bli arrangert en én dags samling hvor studentene bl. a får veiledning med tanke på valg av emne til prosjektoppgave. Studentene bør i samråd med bankens ledelse ha utarbeidet et forslag til emne for prosjektoppgave til denne dagsamlingen.

Forkunnskaper

Det er anbefalt og ønskelig med forkunnskaper i markedsføring tilsvarende kurset 0630 Markedsføringsledelse I eller fagkurs 2402 (fra tidligere studiemodell).

Emneoversikt

Kursets faglige innhold dreier seg om sentrale problemstillinger for deltakerne. Slike problemstillinger vil ofte være å planlegge og iverksette tiltak som er skissert fra sentralt hold, kombinert med egne tiltak i lokalk markedet. Emnene deles i en strategisk og en taktisk del.

Den strategiske delen omfatter

Generell foretaksstrategi - definisjoner og hovedproblemstillinger. Markedsstrategisk ledelse for markedsorienterte virksomheter. Konkurransestrategier med vekt på interaktiv markedsføring og serviceledelse.

Den taktiske delen omfatter

Fra strategi til gjennomføring:

1. Markedsundersøkelser
2. Markedsføringsplanen
3. Gjennomføring av markedsaktiviteter
4. Internt og eksternt

I den taktiske delen vil det inngå 3 læringscase som tar utgangspunkt i ett teoretisk grunnlag. Casene dekker følgende emner:

1. Markedsplanlegging/lokal markedsplanlegging
2. Mersalg til eksisterende kundemasse
3. Salgsplanlegging ved markedsmessige forandringer

Obligatorisk litteratur

Kotler/Blom: *Markedsføringsledelse*, Universitetsforlaget 1993.

Lund, Lorentzen: *Foretaksstrategi - Teori og praksis*, Universitetsforlaget 1992.

Selnes, F.: *Relasjonsmarkedsføring*, Bedriftsøkonomens Forlag 1993.

Selnes, F.: *Markedsundersøkelser*, TANO 1989.

Andreassen, T.W.: *Serviceledelse*, Gyldendal 1993.

Artikkelsamling: Utgis av Bankakademiet, deles ut på kurssamling.

Egen prosjektlitteratur.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over seks timer. All pensumlitteratur er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 3304

Praktisk finansiering og investering

Mål

Kurset gir en innføring i behandling av finansierings- og investeringsspørsmål med spesiell vekt på næringslivsengasjementer.

Målet er øket forståelse for at finansiell aktivisering har nær sammenheng med styrets investeringsbeslutninger. Dette gjelder anleggsinvesteringer og investeringer i omløpsmidler (inklusive finansinvesteringer). Valg av investeringer vil påvirke bedriftens vekst, forretningsrisiko, likviditet og resultat, og er en av ledelsens viktigste oppgaver. Sammen med stadig lavere fortjenestemarginer, tilsier dette at det må stilles strenge krav til løpende styring og kontroll med bedriftens økonomiske utvikling. Her kan bankene spille en betydelig rolle i fremtiden, noe vi håper dette studiekurset vil bidra til.

Gjennomføring

Kurset går over ett semester. I løpet av kurset skal studentene besvare fire innsendingsoppgaver/brev; det siste er en større semesteroppgave. Studentene skal ha minimum to telefonveiledninger med brevlærer i løpet av kurset. Det tilbys to samlinger à fire dagers varighet. På samlingene foregår undervisningen ved forelesninger og gruppearbeid.

Forkunnskaper

Det er ønskelig med forkunnskaper tilsvarende kursene 0600 Økonomistyring og 0602 Økonomisk analyse med finans. De fem fagkursene i økonomi (fra tidligere studiemodell) godtas også som opptaksgrunnlag.

Det anbefales å ta studiekurs Bedriftsanalyse og behandling av næringslivsengasjement før dette kurset.

Emneoversikt

- Praktisk investeringsteori
- Finansiering og skatt
- Finansieringsstrategi og prosjektfinansiering
 - kriterier for valg av riktig finansieringsform
 - kartlegging av bedriftens finansielle struktur og årsaker til endringer i rentabilitet, finansieringsstruktur, likviditet og soliditet
 - hva påvirker bedriftens kapitalgrunnlag?
 - egenkapital- og fremmedkapitalfinansiering

- gjeldsandelspolitik
- finansieringsanalyse
- bruk av nøkkeltall for å sette opp mål som basis for finansiell planlegging
- fallgruber ved rask ekspansjon og høy investeringsaktivitet
- prosjektfinansiering
- refinansiering
- Verdivurdering av bedrifter og aksjer
- Finansielle problemstillinger ved arv og generasjonsskifte i familiebedrifter

Obligatorisk litteratur

Fjell, Tore: *Praktisk investeringsanalyse*, Bedriftsøkonomens forlag 1990, 5. opplag.

Boye/Hansen: *Personlig økonomi*, Bedriftsøkonomens forlag 1995.

Praktisk økonomi nr. 1 1985

Praktisk økonomi nr. 3 1986

Praktisk økonomi nr. 2 1987

Praktisk økonomi nr. 2 1988

Praktisk økonomi nr. 3 1989

Praktisk økonomi nr. 1 1991

Praktisk økonomi nr. 4 1991

Praktisk økonomi nr. 1 1992

Bankakademiet: Studiemappe med diverse informasjon og kompendier.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over syv timer.

Tillatte hjelpemidler til eksamen: Rentetabell, lommekalkulator og lovsamling, se nærmere beskrivelse i eksamensreglementet.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Modul 3311

Penger og kreditt

Mål

Etter gjennomgått kurs skal studenten forstå og kritisk kunne vurdere makroøkonomiske resonnementer om penge-, kreditt- og valutaforhold slik disse kommer til uttrykk i stortingsmeldinger, offentlige utredninger, avisartikler osv. Det legges vekt på samspillet mellom realøkonomiske størrelser som nasjonalprodukt, forbruk, realinvesteringer, eksport, import og finansielle størrelser som rentenivå, pengemengde, kredittvolum, valutakurs. Spesielt skal studentene forstå den samfunnsøkonomiske begrunnelsen for og konsekvensene av myndighetenes politikk. Kurset legger også vekt på hvordan makroøkonomisk utvikling og politikk påvirker rammebetingelsene for den enkelte bank.

Gjennomføring

Kurset går over ett semester. I løpet av semesteret skal studentene besvare fire innsending-soppgaver/brev; det siste er en større semesteroppgave. Studenten skal ha minimum to telefonveiledninger med brevlærer i løpet av kurset. Det tilbys tre samlinger à fire dagers varighet i løpet av semestret.

Det sentrale pensumet blir gjennomgått på samlingene i forelesninger og gjennom gruppearbeid. Det skriftlige pensumet består av kjernepensum med utdrag fra lærebøker, egne kompendier og artikler; pluss et kursorisk pensum. Det siste er av mer orienterende art. I tillegg bør studentene følge med i den løpende økonomisk-politiske debatten.

Forkunnskaper

Det kreves forkunnskaper tilsvarende studiekursmodulen 3101 Samfunnsøkonomisk analyse.

Emneoversikt

- Realøkonomi og pengeøkonomi
- Valuta
- Valuta og pengepolitikk
- Rentestruktur, avkastningskurven
- Bankkrisen i Norge og utviklingen i kredittmarkedet og verdipapirmarkedet fremover
- Den aktuelle økonomiske situasjonen i Norge og internasjonalt
- Norsk økonomisk politikk

Obligatorisk litteratur

A. Teoristoff

Munthe, P.: «Sirkulasjon, inntekt og økonomisk vekst», kap. XII. Universitetsforlaget 1988.

Vale, B.: «Finanspolitikk og pengepolitikk i en åpen økonomi med fast valutakurs», notat 1991.

Riis, C.: «Finanspolitikk, pengepolitikk og valutapolitikk under fast og flytende valutakurs», notat 1994.

Rødseth, A.: «Valuta». Abb. serien for studenter ved Sosialøkonomiske institutt, Universitetet i Oslo, 1993. Avsnitt 3.5 er anbefalt.

Lindberg, H.: «För- och nackdelar med rörlig växelkurs», Sveriges Riksbank 1992.

Svendson, L.: «Mål och indikatorer under rörlig växelkurs», Sveriges Riksbank 1992.

Isachsen, A.J. m.fl.: «Om rentens terminstruktur», i artikkelsamling Penger, kreditt og valuta, Isachsen (red.), Universitetsforlaget 1991.

Ringstad, V.: *Samfunnsøkonomi, del 2*, kap. 12, Bedriftsøkonomens forlag 1993.

NOU 1989: 1: kap. VI. *Hvordan kan penge- og kredittpolitikk bidra til en effektiv bruk av ressurser*, s. 128-138.

Jensen, M. og Knutsen, V.: «Renteutviklingen i små åpne økonomier», Sosialøkonomen, 1/1988.

B. Norske penge- og kredittpolitikk. Bankenes rolle

Upublisert notat nr. 1 «Målsettinger og sammenhenger i penge-, kreditt- og valutapolitikken», 1994.

Upublisert notat nr. 5 «Utlån gjennom kredittinstitusjonene», 1994.

Revidert nasjonalbudsjett 1993; kapitlene 3.4.1-3.4.7.

Nasjonalbudsjettet 1994, avsnitt 2.3.1 Hovedlinjene i penge- og valutapolitikken mv., sidene 35-51. Avsnitt 5.6 Finansnæringen er supplerende.

C. Formuesutvikling og rentenivå - betydning for privat etterspørsel

Nymoen, R. og Eika, K.: «Finansiell konsolidering som konjunkturfaktor», Penger og kreditt 1/1992.

Nasjonalbudsjettet 1994, Avsnitt 6.4 Innenlandsk produksjon og etterspørsel, sidene 171-182.

D. Bankkrisen, nye eierforhold og rammebetingelser

NOU 1992:30, «Bankkrisen», kapitlene 1 og 2.

Statens Banksikringsfond, Årsmelding og regnskap 1992, kap. 2.

E. Norsk valutapolitikk og utviklingen internasjonalt

Upublisert notat nr. 2 «Valutamarkedet og valutapolitikk», 1994.

Nasjonalbudsjettet 1994, 6.1.3 Om valutakurssamarbeidet i EF og utviklingen på valuta- og finansmarkedene i Vest-Europa, s. 145-148.

Lindenius, C.: «*Penningspolitikens utforming under rørlig växelkurs i Kanada och Nya Zeeland*», Sveriges Riksbank 1992.

Mitlid, K.: «*Erfarenheterna av flytande växelkurs i Schweiz*», Sveriges Riksbank 1992.

Grønvik, G. og Vale, B.: «*Håndteringen av den norske bankkrisen*», Sosialøkonomen, 2/1992.

Studentene bør lese Norges Banks kvartalsskrift, Penger og kreditt. Tidsskriftet inneholder en del statistikk, gjeldende lovregler, i tillegg til aktuelle artikler.

Det er viktig å være oppmerksom på at en del av stoffet bærer preg av forfatterens personlige oppfatninger om hvordan samfunnsøkonomien fungerer. Det kan være ulike synspunkter hos ulike forfattere uten at noe entydig og «riktig» svar alltid finnes. For den interesserte student vil vi gjøre oppmerksom på aktuelle problemstillinger ofte presenteres/drøftes i Norges Bank Skriftserie og tidsskriftet Sosialøkonomen.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig, individuell eksamen over fem timer. Ingen hjelpemidler er tillatt til eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen ved neste ordinære gjennomføring av kurset.

Diplomoppgave - studiemodell 1988/89

Mot slutten av diplomøkonomstudiet skal studentene som følger studieplan av 1988/89 skrive en diplomoppgave over et selvvalgt emne. Emnet skal være aktuelt for egen bank- og/eller hele banknæringen.

Diplomoppgaven kan bestå i å utrede et avgrenset faglig problem, kartlegge og analysere utviklingen på et bestemt område eller en kombinasjon av utrednings-, kartleggings- og analysemetodikk.

Oppgaven skal vise om studenten alene eller i grupper har evne til å anvende faglige og metodiske kunnskaper og ferdigheter på det emneområde som er valgt.

Oppgaven kan skrives av 1, 2 eller unntaksvis 3 studenter.

Studentene får tildelt en veileder etter at tema med fremdriftsplan er godkjent av de fagansvarlige ved Bankakademiet.

Etter studiemodellen 1988/89 vil diplomoppgaven inngå i Bankøkonomstudiet med 5 vekttall. Det gis *ikke* fritak for skriving av diplomoppgave.

Evalueringsform

Diplomoppgaven evalueres etter karakterene Bestått/Ikke bestått. I tillegg avgir sensorene en skriftlig vurdering av oppgaven.

Karakterkrav for å skrive diplomoppgave

For å få adgang til å skrive diplomoppgave må studenten ha bestått fire studiekurs med gjennomsnittlig eksamenskarakter 3.00 eller bedre.

Kontakt Bankakademiet for å få tilsendt retningslinjer og priser for skriving av diplomoppgave.

Fagansvarlige for Bankakademiets kurs

Økonomisk-administrative kurs

Økonomistyring I	Studierektor Aage Sending, Institutt for økonomi, BI
Statistikk og dataanalyse	Professor Fred Wenstøp, Institutt for strategi, historie og språk BI
Samfunnsøkonomi	l. amanuensis Erik Grønn, og studierektor Bjarne Ytterhus, Institutt for økonomi, BI
Markedsføringsledelse I	Studierektor Runar Framnes, Institutt for markedsføring og logistikk, BI
Organisasjon og ledelse	Høyskolelektor Haakon Gran, BI
Økonomisk analyse med finans	l. amanuensis Eldrid Stranden, Institutt for økonomi, BI

Spesialemer

Privatøkonomi med jus del I, II og III	l. amanuensis Eldrid Stranden, Institutt for økonomi, BI
Bedriftsanalyse med jus	l. amanuensis Eldrid Stranden og Studierektor Jan Terje Tellefsen, Institutt for økonomi, BI
Bedriftsanalyse	Siviløkonom, statsautorisert revisor Gunnar A. Dahl, Dahl, Holtan og Thoresen AS
Bankdrift del I og II	Rådgiver Christian Kjølaas, SR Gruppen
Bank og samfunn	Amanuensis Terje Synnestvedt, Institutt for økonomi, BI
Bankjus	Professor Viggo Hagstrøm, UiO

Studiekurs

Samfunnsøkonomisk analyse	Amanuensis Terje Synnestvedt, Institutt for økonomi, BI
Bedriftsanalyse og behandling av næringslivsengasjement	Siviløkonom, statsautorisert revisor Gunnar A. Dahl, Dahl, Holtan og Thoresen AS
Næringsøkonomisk analyse	Forsker Bjørn Svendsen, SNF
Personalledelse	Professor Geir Kaufmann, Institutt for organisasjon og ledelse, BI
Organisasjonsutvikling i bank	Studierektor II Geir Thompson, Institutt for organisasjon og ledelse, BI
Kreditt- og depotjus	Professor Viggo Hagstrøm, UiO
Markedsstrategisk ledelse	Studierektor Runar Framnes, Institutt for markedsføring og logistikk, BI
Praktisk finansiering og investering	Siviløkonom, statsautorisert revisor Per Thoresen, Dahl, Holtan og Thoresen AS
Penger og kreditt	l. amanuensis Bent Vale, Institutt for økonomi, BI

Studieadministrativ informasjon

Studieadministrativ informasjon

I tillegg til opplysningene i dette kapitlet forutsettes det at studentene gjør seg kjent med gjeldende reglementer ved BI Stiftelsen - herunder studieforskrifter ved BA - slik disse står oppført i eget kapittel i studiehåndboken.

Oversikt over Bankakademiets studier

BA har tilbudt/tilbyr studier på følgende nivåer:

- Bankfaglig eksamen	studieplan av 1988/89	(20 vekttall)
- Diplomøkonomeksamen med diplomoppgave	studieplan av 1988/89	(40 vekttall)
- Grunnstudium Bank	studieplan av 1991/94	(20 vekttall)*
- Diplomøkonomeksamen
(bygd på Grunnstudium Bank, 20 vekttall)	studieplan av 1994/96	(40 vekttall)*
- Grunnfag økonomi	studieplan av 1994/95	(20 vekttall)*
- Bankkandidateksamen	studieplan av 1994/95	(20 vekttall)*
- Diplomøkonomeksamen	studieplan av 1994/95	(20 vekttall)*
- Fondsmeglereksamen		

* Det tas forbehold om NKU-godkjenning av vekttallene.

Også studenter som følger tidligere studiemodeller ved BA skal følge reglementer/forskrifter som angitt i denne studiehåndboken.

Viktige datoer ved BA

Høstsemesteret 1995

Dato	Aktivitet
15. August	Studiestart
1. September	Sensur for vårsemesteret
5. Oktober	Oppmeldingsfrist til eksamen
15. November	Søknadsfrist til kurs i vårsemesteret

Vårsemesteret 1995⁶

Dato	Aktivitet
15. Januar	Studiestart
1. Mars	Sensur for vårsemesteret
5. Mars	Oppmeldingsfrist til eksamen
15. Mai	Søknadsfrist til kurs i høstsemesteret

Studieveiledning

Studiehåndboken skal gi studentene generell informasjon i forbindelse med gjennomføring av kurs/studier.

Studenter og andre interesserte er også velkommen til å drøfte studieopplegg, videreutdanning m.m. med studieveilederne ved BA.

Navneendring/Adresseendring

Ved navneendringer må navneendringsbevis vedlegges. Studentene plikter å melde fra om adresseendring, dersom studieinformasjon, melding om eksamenspåmelding o.l. skal komme frem til studenten i rett tid.

Faglig stab

Etter fusjonen med BI, 1. juli 1994, er Bankakademiet knyttet til BIs faglige stab. Se oversikt over BIs vitenskapelige stab bakerst i studiehåndboken. Hvem som har fagansvar for det enkelt kurset ved BA, fremgår av oversikten i kursregisteret.

Førsteamanuensis Eldrid Aashaug Stranden er studiesjef for BIs bankstudier, med ansvar for både fjernundervisningen (BAs studiemodell) og dagstudiet (ved BI Oslo).

Olav Aarnes er studierektor ved Bankakademiet.

Ved utvikling av Bankakademiets studietilbud har vi benyttet en rekke fagpersoner fra bank og høyskoler/universiteter som rådgivere. Pr. mai 1995 er følgende fagpersoner knyttet til Bankakademiet som spesialrådgivere:

Spesialrådgiver Christian Kjølaas, SR Gruppen as
Amanuensis Jørg Kvam, Universitetet i Oslo (UiO)
Dr.juris. prof. Viggo Hagstrøm, Det juridiske fak. i Oslo

Brevlærer

BA har i tillegg til den faste fagstaben ansatt brevlærere for hvert enkelt fag. Ved kursstart blir hver student tilknyttet en brevlærer.

I tillegg til å evaluere og gi kommentarer til innsendingsoppgaver/brev, er brevlærer tilgjengelig for veiledning.

Faglige henvendelser gjøres primært til brevlærer.

Studieveiledning/informasjon

Studieveiledning

Heidi Behring Hansen

Kari Merete Horne

Dag Jørgen Hveem

Hilde Nordli Mathisen

Trine Pedersen

Lise Strøm (purn) valborg

Praktisk informasjon

Tordis Engen

Elisabeth Magnussen

Kirsten Ofrim

Eksamenskontoret

Liv Dokken

Solveig Olsen

Bankakademiets adresse

Eyvind Lychesv. 19 • Postboks 580, 1301 Sandvika • Telefon: 22 50 30 10 eller 67 57 05 00
Telefax: 22 50 28 86 eller 67 57 08 29.

Bibliotek

De fleste av BI Høyskolene har samarbeidsavtaler med lokale bibliotek for bibliotek-tjenester til BI Høyskolenes studenter. Denne tjenesten inkluderer også bestillinger av lån og artikler fra andre bibliotek.

Hver BI Høyskole er koblet opp mot BIBSYS, litteraturdatabaser som omfatter BI Bibliotekenes samlinger samt samlingene ved universitetene og de fleste vitenskapelige høyskolene i Norge. Høyskolen har egen BIBSYS-terminal som er tilgjengelig for studentenes egen søking, og litteraturen skal kunne bestilles via det lokale bibliotek med samarbeidsavtale. I tillegg er også BI Hovedbiblioteket i Sandvika og BI Biblioteket - NMH tilgjengelig for henvendelser.

Nærmere informasjon om lokal bibliotekordning fås ved den enkelte høyskole.

Bokhandelforbindelse

Juul Møller Bøker er Bankakademiets faste bokhandelforbindelse. Alle utsendinger til våre studenter fra Juul Møller Bøker foretas fra Nedre Slottsgate 11, Postboks 9611 Egertorget, 0128 Oslo, tlf. 22 41 19 00, fax. 22 33 31 38.

Samlinger

Bankakademiet tilbyr nå samlinger/forelesninger på de fleste kursene. Nedenfor gir vi en kort oversikt over aktuelle samlinger for studieåret 1995/96.

Samlingene kommer i tillegg til BAs fjernundervisningsopplegg som er spesielt utviklet for det enkelte kurs. Samlingene er et frivillig tilbud, men vi tror det gir deg mange positive effekter om du deltar:

- kontakt med foreleser og medstudenter
- gode muligheter for kommunikasjon om fag og studieform

Økonomisk-administrative kurs

- Økonomistyring
- Statistikk og dataanalyse
- Markedsføringsledelse I
- Organisasjon og ledelse
- Samfunnsøkonomi

På hvert av disse kursene tilbys, i samarbeid med BIs Fjernundervisning, en åpningssamling og en eksamenssamling. Samlingene arrangeres i weekender ved Handelshøyskolen BI i Sandvika (like utenfor Oslo).

- Finans (inngår som del II av Økonomisk analyse m/finans)
- Forkurs i finans

For kursene Finans og Forkurs i finans tilbys henholdsvis to og en dags samling. Samlingene arrangeres ved Handelshøyskolen BI i Sandvika. Deltakelse på samlingene er inkludert i kursprisen. Utgifter til reise og opphold kommer i tillegg.

Spesialemner

Som et supplement til fjernundervisningsopplegget tilbys samlinger.

Deltakelse på samlingene er frivillig. Om ønskelig kan du delta på en eller begge samlingene.

- Privatøkonomi med jus del I
 - her tilbys to samlinger á 2 dager. Mange bankansatte starter med dette kurset, og vi mener derfor at det er viktig å ha en åpningssamling tidlig i semesteret. Den andre samlingen arrangeres mot slutten av semesteret og kalles eksamensforberedende samling.
- Privatøkonomi med jus del II
 - her tilbys en samling som går over 3 dager midtveis i semesteret.
- Privatøkonomi med jus del III
 - kurset tilbys fra vårsemesteret 1996. Det vil bli tilbud om to samlinger á 2 dager.
- Bedriftsanalyse med jus (hovedkurs)
 - kurset går over 3 semestre. Vi tilbyr to samlinger á 3 dager, en i 2. semester og en i 3. semester.
- Bedriftsanalyse
 - studenter på dette kurset får tilbud om to samlinger á 4 dager som arrangeres sammen med studiekurset Bedriftsanalyse og behandling av næringslivsengasjement.
- Bank og samfunn
 - studenter på dette kurset får tilbud om to samlinger á 4 dager som arrangeres sammen med studiekurset Samfunnsøkonomisk analyse.
- Bankdrift del I og del II
 - for hvert av kursene tilbys det en samling som går over 3 dager.
- Bankjus
 - det tilbys foreløpig ikke samlinger i dette kurset.

Deltakelse på samlingene kommer i tillegg til kursprisen, se vår prisliste 1995/96. Utgifter til reise og opphold kommer i tillegg. Alle samlinger arrangeres i nærheten av Oslo.

Påmeldingsskjema til samlingen(e) sendes studenten sammen med "bekreftelse for mottatt søknad" på spesialemner.

Studiekurs

På alle studiekurs inngår samlinger som en **sentral del av kurset**. Deltakelse på samlingene er inkludert i kursprisen. Utgifter til reise og opphold kommer i tillegg.

Priser

Økonomisk administrative kurs:

Modul/kursnavn	Studieavgift	Eksamens-avgift	Pensum litteratur	Totalt
0600 Økonomistyring	6.000	1.280	1.860	9.140
0620 Statistikk og dataanalyse	3.000	640	770	4.410
0630 Markedsføringsledelse I	3.000	640	590	4.230
0632 Organisasjon og ledelse	3.000	640	650	4.290
0622 Samfunnsøkonomi	3.000	640	780	4.420
0602 Økonomisk analyse m/finans	4.500	960	780	6.240
0604 Økonomisk analyse*	3.200 3000	640	530	4.370 4170
0606 Finans*	1.700 1500	320	250	2.270 2070
0699 Forkurs i finans	1.250	----	----	1.250

* De to enhetene i kurset Økonomisk analyse m/finans kan tas hver for seg.

I studieavgiften ligger studieguider, eventuelle videoer, retting av oppgaver, deltakelse på samlinger og veiledning på BIT, telefon og/eller fax. Priser på dataverktøy/programvare kan komme i tillegg. Vi tar forbehold om prisendring på litteraturen.

Utgifter i forbindelse med reise og opphold til eventuelle samlinger kommer i tillegg til kurspris.

Spesialemner:

Modul/kursnavn	Kurspris (inkl. studieavg. materiell og eksamensavg.)	Normert studietid	Deltakelse på samling - er anbefalt, men ikke obligatorisk
0590/0591 Privatøkonomi m/jus del I	10.300	1 semester	1.500+1.500 (2x2 dager)
0592/0593 Privatøkonomi m/jus del II	10.300	1 semester	2.250 (1x3 ")
0594/0595 Privatøkonomi m/jus del III	10.300	1 semester	1.500+1.500 (2x2 ")
0570/0571 Bankdrift del I	10.300	1 semester	2.250 (1x3 ")
0572/0573 Bankdrift del II	10.300	1 semester	2.250 (1x3 ")
0534/0535 Bedriftsanalyse m/jus hovedkurs	24.900 1)	3 semestre	2.250+2.250 (2x3 ")
0511/0512 Bank og Samfunn	10.300	1 semester	2.250+2.250 (2x4 ")
0580/0581 Bedriftsanalyse	10.300	1 semester	2.250+2.250 (2x4 ")
0551/0552 Bankjus	19.600 2)	2 semestre	-----

Utgifter i forbindelse med reise og opphold til samlinger kommer i tillegg.

- 1) Betalingen fordeles over 3 semestre
- 2) Betalingen fordeles over 2 semestre

Studiekurs:

Modul/kursnavn	Kurspris (inkl. studieavg.materiell, samlinger og eksamensavg.)	Normert studietid
3101 Samfunnsøkonomisk analyse	16.500	1 semester
3102 Bedriftsanalyse/næringseng.	18.000	1 semester
3103 Næringsøkonomisk analyse	16.500	1 semester
3211 Organisasjonsutvikling i bank	16.500	1 semester
3202 Personalledelse	16.500	1 semester
3302 Kreditt- og depotjus	16.500	1 semester
3303 Markedsstrategisk ledelse	17.000	1 semester
3304 Praktisk finansiering	18.000	1 semester
3311 Penger og kreditt	19.000	1 semester

Tillegg: for alle studiekurs kommer i tillegg utgifter til reise og opphold i forbindelse med samlingene (døgnpris på de hoteller som benyttes ligger på ca. 600/800,-).

Vi tar forbehold om endringer i prisene.

Generelle opplysninger om eksamen

Hjelpemidler

Eventuelle tillatte hjelpemidler under skriftlig eksamen og flervalgseksamen fremgår av kursbeskrivelsen i det enkelte kurs. Nedenfor er hva som er tillatt nærmere spesifisert.

Ingen hjelpemidler tillatt

betyr at det kun er tillatt med skrivesaker, dersom annet ikke er spesifisert i kursbeskrivelsen.

Noen hjelpemidler tillatt

betyr at det under kursbeskrivelsen er spesifisert hva som er tillatt.

Alle hjelpemidler tillatt

betyr at det er tillatt å ha med alt av skriftlig materiell som bøker, notater o.l. Alle hjelpemidler innbefatter også lommekalkulator. Kalkulatorens bruksanvisning er kun tillatt brukt når alle hjelpemidler er tillatt.

Lommekalkulator tillatt

betyr at den kan være programmerbar, men må ikke vise mer enn 160 tegn (ex. HP. 19B), tekst eller tall på skjerm/display. Den må være batteridrevet og ikke ha skriveenhet. Den må være lydløs.

Lovsamling tillatt

betyr at alle offisielle utgaver av Norges lover og traktater fra 1660 og senere samt særutgaver er tillatt. I lovsamlingen kan det være innarbeidet understrekninger av enhver art, samt henvisninger, som se, jevnfør (jfr.), konferer (cfr. eller kfr.) eller sammenlign (sml.). Henvisninger til lover, kgl. res. og forskrifter kan for øvrig bare inneholde tittel og/eller dato (eventuelt nummer), paragraf og/eller ledd, punktum, nummer eller litra. Vanlige forkortelser som grl., strl. o.l. kan brukes.

Rettledning ved løsning og innlevering av fagoppgaver, hjemmeeksamener og prosjektarbeider

Formelle krav

Besvarelsen skal leveres fast innsatt i mappe og i to eksemplarer. Besvarelsen skal i øverste høyre hjørne merkes med kandidaten(e)s nummer og modulnr. Kandidaten(e)s navn skal ikke oppgis på besvarelsen. På forsiden skal følgende opplysninger stå:

Kandidatnummer (øverst i høyre hjørne)
Fagoppgave/prosjektarbeid eller hjemmeeksamen (kursets navn og modulnr.)
Studiested (Bankakademiet)
Innlevert (dato)

Kandidaten(e) vil ikke få besvarelsene tilbakelevert.

Besvarelsen må være BA i hende innen angitt tidsfrist. Telefax kan ikke benyttes. For sent mottatte besvarelser vil normalt ikke bli sensurert.

Følgende veiledende retningslinjer for oppsett bør benyttes ved skriving av fagoppgaver, hjemmeeksamener og prosjektarbeider:

Fem cm venstre marg, 1 cm høyre marg, 2 cm på toppen av arket og 3 cm nederst. En side regnes normalt som ca. 350 ord. Det er studentenes plikt å påse at de ved avvik fra de veiledende retningslinjer ikke har en lengre besvarelse i ord enn denne norm tilsier.

Som referansestil brukes forfatternavn, årstall og sidenummer i teksten. Eks.: Vale 1988, s. 10. På eget ark ordnes referansene alfabetisk. Det oppgis full tittel og tidsskrift volum/nummer eller forlag/utgiversted. Eks.: Vale, P. H.: Økonomiske idéer og politikk. Oslo: Tanum-Norli 1988.

Innholdsmessige krav - formål

Oppgavene skal løses individuelt - formulert med egne ord, men studentene kan konferere. Avvik fra dette fremgår under den enkelte kursbeskrivelse.

Oppdages det noen form for fusk, for eksempel avskrift av andres oppgaver, kilder uten kildehenvisning eller direkte "lån" av hele oppgaver skrevet tidligere, er det å betrakte som fusk ved eksamen.

Eksamen ved BA - studieåret 1995-96

Foran hver eksamensperiode vil det bli sendt ut oversikt over eksamen sammen med eksamenspåmeldingen.

Datoene for ut- og innlevering av større oppgaver, eksamensdatoer og eventuelle kontinuasjoner vil stå i oversiktsbrevet.

Retningslinjer for kontinuasjonseksamener ved BA

Følgende retningslinjer ble vedtatt i BI Stiftelsens høyskolerådet 13. mai 1991:

- Kontinuasjonseksamener avholdes normalt ved neste ordinære eksamen i det enkelte kurs.
- Eventuelle ekstraordinære kontinuasjonseksamener i påfølgende semester besluttet av Undervisningsutvalget etter at uttalelse er innhentet fra fagansvarlig.

Det vises også til studieforskrifter BA.

Eksamenspåmelding, tid og sted

Studentene får tilsendt eksamensinformasjon og påmeldingsskjema før påmeldingsperioden til eksamen starter. Eksamenspåmelding innen:

- høstsemester 5. oktober
- vårsemester 5. mars

Studentene plikter selv å sjekke at de mottar påmeldingsskjema og må eventuelt henvende seg til BA dersom dette ikke er mottatt fra BA innen påmeldingsperioden hvert semester.

Eksamen ved Bankakademiet avvikles desentralt. Oversikt over eksamenssteder fremgår av oppmeldingsskjemaet.

Generell informasjon

Studentene må lese kursbeskrivelsen(e) som gjelder for eksamen det semesteret - studieåret

- eksamen skal avlegges.

Studentene melder seg opp innen fristen for oppmelding til eksamen, selv om de eventuelt har inne en klage på sensur for faget fra foregående semester. Dersom resultatet blir forbedret, kan eksamensavgiften refunderes. Krav om refusjon av eksamensavgiften må foreligge samme semester og inneholde kopi av innbetalt eksamensavgift.

Til eksamen skal studenten medbringe legitimasjon.

Krav til utenrikseksamener

For eksamener som finner sted i utlandet, gjelder spesielt:

- a. Eksamen skal finne sted ved en norsk ambassade/konsulat.

- b. Den administrativt ansvarlige *må* kunne snakke og lese norsk. Dette krav er begrunnet med at den eksamensansvarlige må kunne kontrollere at det kun benyttes tillatte hjelpemidler og at eventuelle notater i disse er lovlige.
- c. Studenten må selv kontakte ambassaden eller konsulatet for å få en skriftlig bekreftelse av den som påtar seg ansvaret for gjennomføringen av eksamen. Denne bekreftelsen sendes Eksamenskontoret sammen med påmelding til eksamen. *Uten denne bekreftelsen vil eksamensoppgaven ikke bli sendt.*
- d. Selv om det er tidsforskjell mellom norsk og utenlandsk tid, skal eksamen i utlandet alltid avholdes til samme tid som i Norge. Hvis dette ikke er mulig, skal eksamen i utlandet avholdes senere enn i Norge.

Forlenget tid til eksamen

Det vises til Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen og til Studieforskrifter ved BA.

Forlenget tid:

Ved fem timers eksamen eller mer gis	1 time i tillegg
Ved fire timers eksamen gis	45 minutter i tillegg
Ved tre timers eksamen gis	30 minutter i tillegg

Det gis ikke forlenget tid ved hjemmeeksamen, fagoppgave eller prosjektarbeid.

Utlendinger med manglende norskkunnskaper får ikke forlenget tid, men har anledning til å levere sin besvarelse på engelsk. (Eksamenskontoret må få beskjed). Norsk-norsk ordbok er tillatt.

Det søkes skriftlig om forlenget tid til eksamen. Dette skal sendes BA.

Refusjon av eksamensavgift

Studenter som ved sykdom kan dokumentere at de var forhindret fra å møte til eksamen, kan søke om refusjon av eksamensavgiften når legeattest/sykemelding foreligger.

Skriftlig søknad om refusjon skal sendes BA straks den aktuelle eksamensperiode er over. I søknaden skal kopi av påmeldingsskjema og ovennevnte dokumentasjon vedlegges.

Frist for innsendelse av søknad om refusjon av avgiften er senest 20. januar for høsteksamen og senest 1. juli for våreksamen.

Regler for innpassing av tidligere BA-utdanning og ekstern utdanning

Dette reglement gjelder for innpassing av tidligere BA-utdanning etter studieplan av 1988/89 eller senere og innpassing av ekstern høyskole-/universitetsutdanning i studiemodellen som gjelder fra høsten 1994.

Generell bestemmelse

For å få utstedt vitnemål må minimum 50% av utdanningen være avlagt ved Bankakademiet. Muligheter for innpassing på de forskjellige trinn i studiemodellen:

Trinn I

Bankfaglig eksamen avlagt etter studieplanen 1988/89 eller senere, bedriftsøkonom-eksamen, eller tilsvarende økonomisk-administrativ utdanning f. eks. fra DH gis fritak for trinn I i studiemodellen.

Studenter med ovennevnte utdanning kan starte direkte i studiemodellens trinn II. Studenter med enkeltfag fra BAs fagkurs eller tilsvarende høyskolekurs innen øk. adm. fag kan søke om fag mot fag innpassing.

Trinn II og trinn III

Studiekurset 3102 Bedriftsanalyse og behandling av næringslivsengasjement gir fritak for spesialemnet 0580/0581 Bedriftsanalyse (5 vekttall). Utdanning fra andre studieretninger ved BI eller ekstern utdanning kan innpasses med inntil 10 vekttall, etter individuell vurdering. Det er et krav at utdanning som innpasses her må være del av fordypningsstudier.

Søknad om innpassing av annen utdanning må sendes Bankakademiet, og skal inneholde:

- attestert kopi av vitnemål
- kursbeskrivelser med antall undervisningstimer og detaljert emneliste
- pensumliste

Ved søknad om innpassing av tidligere BA-utdanning henvises bare til kurskode/navn samt årstall for avlagt eksamen.

Søknadsfrist for høstsemesteret:	1. mai
Søknadsfrist for vårsemesteret:	1. november

Karakterutskrift med sensur

Etter hver eksamensperiode vil studentene automatisk motta en karakterutskrift (datapost) som viser resultater oppnådd etter sensur forutsatt at alle brev er innlevert. Ref. studieforskrifter BA. Dataposten går ut to ganger pr. år.

Karakterutskriften vil vise resultatet oppnådd på siste eksamen.

Karakterutskriften gir opplysninger om:

Modul/fag, standpunktkarakter (gjennomsnitt av innsendingsoppgaver/brev), eksamens-karakter og semester.

Studentene er selv ansvarlige for å kontrollere at de opplysninger som fremkommer på karakterutskriften er korrekte. Skulle studentene oppdage feil eller mangler på sin utskrift, må Eksamenskontoret ved BA kontaktes.

Vi gjør oppmerksom på at kandidater som møter til eksamen, men trekker seg fra denne, vil få karakteren Ikke Bestått (IB) på sin besvarelse.

Ønsker du å få oppgitt alle eksamener samlet på en karakterutskrift, kan dette bestilles. Det må her påregnes et gebyr.

Vitnemål utstedes først når alle fag i et studium er bestått, se neste side.

Sensur

Sensur vil for høstsemesteret foreligge 1. mars og for vårsemesteret 1. september.

Sensurbegrunnelse og klage på sensur

De alminnelige reglene for klage på sensur (sensurbegrunnelse) og omsensur dekkes av: Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen, Studieforskrifter for BA og Forskrift om begrunnelse og klage ved universitets- og høyskoleeksamener.

Prosedyre for sensurbegrunnelse for studenter ved BA

1. Anmodning om sensurbegrunnelse

Skriftlig anmodning om sensurbegrunnelse (eget skjema) må sendes BA. Skjemaet for anmodning om sensurbegrunnelse må utfylles så fullstendig som mulig. Det er spesielt viktig at studenten påpeker hvilke forhold som tilsier at den oppnådde karakteren er feil.

En generell og ikke faglig begrunnet anmodning om sensurbegrunnelse vil bli avvist. Fristen for å anmode om sensurbegrunnelse er 2 - to - uker etter offentliggjøring av sensur.

Vitnemål

Det vises til Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen § 1 og 5.8 og Studieforskrifter ved BA.

Automatisk utstedt vitnemål

Kandidater som har fullført følgende studier, Grunnfag bank, Bankkandidat og Diplom-^{økonomi?} økonomi i bankfag får automatisk utstedt vitnemål. Det forutsettes at kandidatene tilfredstiller kravene i ovennevnte reglementer.

Vitnemål skal, foruten opplysninger om eksamensenhetene og deres vektallsomfang, være påført tidspunkt (semester) for fullføring av de enkelte enhetene, eksamenskarakterene, gjennomsnittskarakterer for innsendingsoppgaver/brev og eventuelt hovedkarakter.

Kun karakterer for eksamener avlagt ved BA inngår ved beregning av hovedkarakter.

Nytt vitnemål

Dersom kandidaten tidligere har mottatt vitnemål for et studium, og senere ønsker å få utstedt nytt vitnemål/forbedre eksamensresultat(ene) må han/hun betale et administrasjonsgebyr på kr. 500,-.

Videre studier i utlandet

Følgende steder vil du kunne få informasjon og hjelp om studier og studiesteder:

Utenlandskontoret ved Statens lånekasse for utdanning. Egen opplysningsavdeling med veiledere. Faglig informasjon om utenlandske læresteder, fagretninger, studiefinansiering etc.

Adresse: Østre Aker vei , 0581 Oslo. Postadresse: Postboks 195 Økern, 0510 Oslo.
Telefon 22 72 69 10.

ANSA (Samband for norske studenter i utlandet). Dette er en interesse- og velferdsorganisasjon for norske studenter i utlandet som bl.a. tilbyr veiledning, forsikring, oversikt over studiesteder i USA og Europa og et nettverk av kontaktpersoner.

Adresse: Storgaten 3, 0155 Oslo.
Telefon: 22 42 36 53.

Telefonhenvendelser kan skje mellom kl. 10.00-16.00. Kontoret er åpent for skrankehenvendelser mellom kl. 12.00 - 16.00. Kontoret er stengt lørdag.

Norge-Amerika Foreningen låner ut mange forskjellige studiekataloger fra universiteter og colleges. De har brosjyrer om hvordan man finansierer et USA-studium etc.

Adresse: Drammensveien 20c, 0255 Oslo.

Telefon: 22 44 76 83 (kl. 10.00 - 15.00).

US Educational Foundation in Norway (Fulbright Foundation). Her har de college- og universitetskataloger med en komplett samling på microfiche. Flere brosjyrer, blant annet *A Handbook for Foreign Students* deles ut gratis. De har lister over læresteder etter fagområde og studieretning med beskrivelser av colleges og universiteter, både undergraduate og graduate.

Adresse: Arbins gate 2, 0253 Oslo.

Telefon: 22 83 26 00 (veiledning kl. 10.00 - 15.00, ikke fredag).

Krav for opptak på Master-program

For å bli tatt opp på et Master-program er kravet til samlet hovedkarakter vanligvis 2.6 eller bedre.

Videre krever universitetet/høyskolen å motta resultatet av følgende to tester:

TOEFL - Test of English as a Foreign Language

GMAT - Graduate Management Admission Test

Disse kan begge tas ved Universitetet i Oslo (Sommerskolen) samt i Bergen (Norges Handelshøyskole), Kristiansand (Agder Distriktshøgskole), Tromsø (Universitetet i Tromsø), Trondheim (Universitetet i Trondheim) og Stavanger (Den amerikanske skolen).

Kontakt Sommerskolen for brosjyre og oppmeldingsskjema.

Test information, University of Oslo, Pb. 3 Blindern, 0313 Oslo.

Telefon: 22 60 87 27.

Vær ute i god tid. Det tar 10 - 12 uker å få resultatet fra disse testene, og de avholdes kun fire ganger i året. Prøvene bør tas enten i januar eller mars for at resultatet skal kunne foreligge i tide. Ta selv kontakt for eksakte datoer.

Det er mulig å søke om plass på Master-programmet allerede i løpet av tredje år på diplomøkonomstudiet. Vi anbefaler imidlertid at søkerne er ferdige diplomøkonomer med ett års praksis fra næringslivet bak seg før de starter et slikt studium.

Nærmere informasjon

Nærmere informasjon om videre utdanning i utlandet fås ved henvendelse til nærmeste BI Høyskole.

Reglementer

Enhver student plikter å sette seg inn i de studievilkår som gjelder ved Bankakademiet (BA). Studievilkårene finnes i studiehåndboken og eventuelle tillegg til denne.

Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen

Vedtatt av Stiftelsens styre den 16. desember 1994

Titler

§ 1 Titler

BI Stiftelsen (heretter kalt BI) tildeler følgende titler:

- Siviløkonom BI
- Master of Business Administration (MBA)
- Executive Master of Business Administration (Exec. MBA)
- Master of Science (M.Sc.)
- Master of Management
- Bedriftsøkonom BI
- Diplomøkonom BI/BA
- Høyskolekandidat BI
- Markedskandidat BI/NMH
- Reiselivskandidat BI
- Bankkandidat BI/BA
- Forvaltningskandidat BI
- Diplommarkedsfører BI/NMH
- SivilMarkedsfører NMH
- DiplomEksportøkonom NMH
- Revisor * 1)
- Eiendomsmegler * 2)
- Fondsmegler * 3)

Titlene oppnås ved å fullføre de studieplaner og tilfredsstille de karakterkrav som Høyskolerådet til enhver tid bestemmer for den enkelte tittel.

- * 1) Studentene tildeles vitnemål for bestått revisoreksamen BI. Etter 2 års praksis kan Kredittilsynet tildele tittelen Registrert Revisor.
- * 2) Studentene tildeles vitnemål for bestått eiendomsmeglereksamen. Etter 2 års praksis kan Kredittilsynet tildele tittelen statsautorisert eiendomsmegler.
- * 3) Studentene tildeles vitnemål for bestått fondsmeglereksamen BA. Etter 3 års praksis kan Kredittilsynet tildele tittelen Fondsmegler.

Studentens undersøkelses- og opplysningsplikt

§ 2 Undersøkelses- og opplysningsplikt

Enhver student plikter å sette seg inn i gjeldende reglementer og forskrifter for BI og sitt respektive studium. Videre plikter studenten å sette seg inn i studieplaner, eksamensplaner, rutiner for eksamenspåmelding og nødvendige forutsetninger for å gå opp til eksamen. Studenten skal bruke de skjemaene og formularene som er utarbeidet for de ulike formål.

Når det gjelder offentlig godkjenning av de enkelte studier og offentlig studiefinansiering, vises det til forskriftene for de enkelte studietilbudene.

Opptak

§ 3.1 Søknad om opptak og registrering som student

Opptak til BIs ulike studietilbud skjer i henhold til egne opptaksforskrifter.

En søker som får tilbud om studieplass ved BI, må innen angitt frist returnere en studiekontrakt i undertegnet stand hvor det bekreftes at han/hun aksepterer den tilbudte studieplassen. Ved slik aksept, er søkeren med bindende virkning registrert som student ved BI, med de økonomiske forpliktelser dette medfører. (Jfr. § 4.1.)

Det gis likevel anledning til å trekke seg fra studieplassen dersom melding om dette gis i rekommandert brev, som må være BI ihende innen de frister som fremgår av kontrakten. (Jfr. § 6.1.)

§ 3.2 Bytte av studium

Det gis anledning til overgang til annet studium innenfor BI. Opptak ved overgang til annet studium skjer i henhold til gjeldende opptaksforskrifter.

§ 3.3 Klage på opptak

Klage på opptak fremsettes ovenfor en særskilt nemd oppnevnt av Stiftelsens styre.

Studieavgift

§ 4.1 Studieavgift

Når en søker er registrert som student, er han/hun økonomisk forpliktet til å betale studieavgift for normert studietid på det aktuelle studium, med mindre han/hun melder seg ut av studiet. (Jfr. § 6.1.)

Unntak: Ved Bankakademiet er betalingsforpliktelsen kun knyttet til enkeltkurs.

Normert studietid for det enkelte studium, samt frist for fullføring av studiet, er oppgitt i separate forskrifter for de ulike studietilbudene.

Studenten må betale studieavgift for normert studietid selv om han/hun gjennomfører studiet på kortere tid enn normert.

Bestemmelser vedrørende innpassing av enkelteksamener mellom BIs studietilbud tas inn i forskriftene for de ulike studietilbudene.

Studenter som innvilges fritak for eksamen på et av BIs studietilbud på grunnlag av eksamener avlagt ved andre institusjoner, innrømmes ikke reduksjon i studieavgiften.

Vitnemål utstedes først når studentens økonomiske forpliktelser overfor BI Stiftelsen er innfridd i henhold til inngått kontrakt.

§ 4.2 Rett til studieplass og eksamen

Manglende betaling av studieavgift kan medføre tap av studieplass og tap av rett til å fremstille seg til eksamen. Beslutning om tap av studieplass og/eller rett til å fremstille seg til eksamen fattes av den øverste administrative myndighet for et studium. Ankeinstans er Stiftelsens høyskoledirektør.

Eksamen og vitnemål

§ 5.1 Eksamen

Det arrangeres eksamen i kurs og emneområder i henhold til de til enhver tid gjeldende studieplaner fastsatt av Høyskolerådet.

§ 5.2 Karakterer

Bestemmelser om karaktersetting, karakterskala og karakterkrav til vitnemål vedtas av Høyskolerådet og inntas i separate forskrifter for de ulike studietilbud.

§ 5.3 Fritak for eksamen

BI kan på grunnlag av søknad gi fritak for eksamen på grunnlag av eksamener avlagt ved andre høyskoler eller universiteter.

Fritak for eksamen i de ulike studietilbudene vedtas av Høyskolerådet etter fremlegg fra den aktuelle studieadministrative enhet og anbefaling fra det faglige institutt som eksamen hører under.

§ 5.4 Kontinuasjon

Kontinuasjonsordning for enkelteksamener vedtas av Høyskolerådet og tas inn i separate eksamensforskrifter for de ulike studietilbudene.

Kontinuasjoner baseres på det til enhver tid gjeldende pensum for det aktuelle kurs eller emneområde.

§ 5.5 Sensur

Sensurering av eksamensoppgaver skjer ordinært ved to uavhengige sensorbedømmelser, hvorav den ene er foretatt av en sensor som ikke har fast tilknytning til BI.

Det er adgang til å gi ulike deler av eksamen spesielle vektorer.

Høyskolerådet kan vedta andre former for sensur der dette er hensiktsmessig.

§ 5.6 Klage på eksamen

Begrunnet klage på sensur fremmes skriftlig innen to uker etter sluttdato for sensur for angjeldende eksamensperiode.

Krav om ny sensur skal fremsettes skriftlig og sendes rekommandert innen en uke etter at kandidaten har fått svar på sin opprinnelige klage. Ny sensur er endelig.

Resultatet ved muntlig eksamen er endelig og kan ikke påklages.

§ 5.7 Ordensbestemmelser

Bestemmelser om eksamensfremmøte, trekk før og under eksamen, samt betalingsbetingelser knyttet til eksamen og kontinuasjon vedtas av Høyskolerådet og tas inn i separate forskrifter for det enkelte studietilbud.

Bestemmelser vedrørende atferd under eksamen, trekk under eksamen, tillatte hjelpemidler og ulike praktiske forordninger er tatt inn i eget Eksamensordensreglement for BI Stiftelsen.

§ 5.8 Vitnemål

Etter avsluttet studium innenfor de karakterkrav som er fastsatt i eksamensforskriftene for de ulike studietilbudene, utstedes et avgangsvitnemål som viser at kandidaten har oppfylt de krav som stilles for angjeldende studium, og hvilke karakterer kandidaten har oppnådd på de foreskrevne eksamener. Avgangsvitnemålet signeres av Stiftelsens rektor og øverste administrative myndighet for angjeldende studium, eller den han/hun bemyndiger. (Jfr. § 4.1., siste ledd.)

Utmelding, studieavbrudd og permisjon

§ 6.1 Utmelding og studieavbrudd

Dersom en student ønsker å trekke seg fra sin studieplass underveis i studiet, kan utmelding skje innenfor den tidsfrist som fremgår av forskrifter for det enkelte studium. Utmelding må skje i rekommandert sending til BI innenfor gjeldende tidsfrist. Først da vil studenten bli registrert som sluttet og være fri for videre betalingsforpliktelser.

Dersom spesielle, tungtveiende grunner tilsier det, for eksempel alvorlig sykdom, kan en student melde seg ut av studiet i løpet av studieåret og bli fri for videre betalingsforpliktelser. Utmelding må dokumenteres med legeerklæring eller annen relevant dokumentasjon, og sendes i rekommandert brev til BI som på grunnlag av den ovennevnte dokumentasjon avgjør om det er god nok grunn for utmelding eller ikke. Studenter som har meldt seg ut av et studium, må søke om opptak på nytt dersom de ønsker å gjenoppta studiet på et senere tidspunkt.

§ 6.2 Permisjon

Studentene kan etter søknad gis adgang til inntil ett års permisjon (studieopphold) i løpet av studietiden i forbindelse med avtjening av førstegangstjeneste eller ved langvarig sykdom.

Ved svangerskap kan kvinnelige studenter få innvilget permisjon (studieopphold) fra studiet med inntil ett år pr. svangerskap.

Søknad om permisjon må sendes i rekommandert brev til BI.

Etter endt permisjon vil vedkommende automatisk bli tatt opp igjen på studiet, med mindre han/hun har meldt seg ut av studiet i henhold til bestemmelsene i § 6.1.

I permisjonstiden har studenten rett til å gå opp til kontinuasjonseksamener. Studenten må i slike tilfeller selv påse at han/hun blir oppmeldt til eksamen i rett tid.

Disiplinærbestemmelser

§ 7 Disiplinærbestemmelser

En student som har gjort seg skyldig i grovt brudd på de bestemmelsene som gjelder ved BI, eller som har utvist uverdigg atferd som skader eller er egnet til å skade BIs allmenne omdømme, kan idømmes disiplinærstraff.

Stiftelsens styre kan med 2/3 flertall beslutte å utvise en student for en viss tid eller for alltid. Vedtaket kan påklages til en klagenemd oppnevnt av Stiftelsens styre.

Endringer

§ 8 Endringer

BI har til enhver tid rett til å iverksette endringer i bestemmelser som gjelder for Stiftelsen, herunder rett til å endre studieopplegg, tid og sted for undervisning, lærerkrefter, studieavgift. m.m., og å fravike opplysninger gitt i de ulike publikasjoner fra enhetene innenfor BI.

Endringer i studieavgifter skal godkjennes av Stiftelsens styre.

Endringer i reglementer og forskrifter skal godkjennes av Stiftelsens styre, eller det organ styret bemyndiger.

Endringer i studieplaner skal godkjennes av Høyskolerådet eller det organ Høyskolerådet bemyndiger.

Endringene skal gjøres kjent for studentene så raskt som mulig og på en hensiktsmessig måte.

Studieforskrifter ved Bankakademiet

Studentenes undersøkelses- og opplysningsplikt

§ 1 Undersøkelses- og opplysningsplikt

Enhver student plikter å sette seg inn i Alminnelige studievilkår ved BI Stiftelsen og Studieforskrifter ved Bankakademiet (BA), fastsatt av Høyskolerådet 6. juni 1995 og eventuelle senere endringer.

Opptak

§ 2.1 Søknad om opptak, registrering og utmelding som student

2.1.1 Søknad om opptak må være fylt ut på fastsatt skjema, og være mottatt innen den fristen som er kunngjort. Forutsatt ledige plasser kan det også tas opp studenter etter søknadsfristens utløp.

Søknaden må være signert både av kursdeltaker og arbeidsgiver, dersom arbeidsgiver skal være ansvarlig for betaling av hele eller deler av kursavgiften. Studieplassen er individuell og tilknyttet den enkelte student.

2.1.2 En søker som får tilbud om studieplass ved BA må innen 14 dager returnere en kontrakt i undertegnet stand til BA. Aksept av studieplass er bindende og søkeren blir registrert som student, på det aktuelle kurset. Det er allikevel anledning til å trekke seg dersom melding om dette gis i rekommandert brev som må være BA i hende i samsvar med de frister som fremgår av kontrakten.

2.1.3 En student gis generell anledning til overgang til annet kurs innenfor BA fram til 15. juni ved studiestart om høsten og fram til 15. november ved studiestart om våren. Søknad om overgang til annet kurs utover nevnte datoer behandles individuelt. Det må her påregnes et administrasjonsgebyr. Eventuell prisdifferanse ved bytte av kurs må betales/refunderes.

§ 2.2 Minstekrav for opptak

2.2.1 Søkere med fullført og bestått videregående skole

Fullført videregående skole skal forstås som "fullført og bestått eksamen fra treårig videregående skole med almenfaglig linje, linje for handels- og kontorlag, examen artium eller eksamen fra økonomisk gymnas".

2.2.2 Søkere med alternativ grunnutdanning

- 3-årig fullført og bestått utdanning fra videregående skole (unntatt de nevnt i 2.2.1) eller
- fagbrev/svennebrev eller
- fylte 23 år i løpet av opptaksåret og 5 års fulltids yrkeserfaring medregnet omsorgsarbeid og militær førstegangstjeneste/siviltjeneste. Fullført og bestått kurs i videregående skole og/eller folkehøyskole kan også telle med i kombinasjon med yrkeserfaring, slik at utdanning og arbeid samlet utgjør 5 år.

For alle kategorier søkere under pkt. 2.2.2 gjelder krav om dokumenterte kunnskaper i følgende fag på nivå med eksamen fra studieretning for allmenne fag i videregående skole eller examen artium:

- Norsk: hovedmål, sidemål og muntlig, 4 + 5 + 5 timer
- Engelsk: 5 timer
- Matematikk: 5 timer
- Samfunnsfag: samfunnslære 2 timer + nyere historie 4 timer eller
- Naturfag: 5 timer

Timetallet viser uketimetall i faget for elever fra allmennfaglig studieretning etter endret struktur i videregående skole. Karakteren må være 2 (ng) eller bedre.

2.2.3 Søkere med utenlandsk utdanningsbakgrunn

- Internasjonal Baccalaureat
- Fullført og bestått videregående skole (eller tilsvarende). BA følger reglene i oversikten: "Minimumskrav til utenlandsk utdanning for immatrikulering ved norske universiteter" som er utarbeidet ved Universitetet i Oslo. Søkere med annet morsmål enn norsk eller annet nordisk språk må kunne dokumentere tilfredsstillende kunnskaper i norsk gjennom en av følgende prøver:
 - a. Norsk, alternativ fagplan i videregående skole, med karakteren 4 eller bedre i skriftlig og karakteren 5 eller bedre i muntlig.
 - b. Eksamen fra Trinn 3 i norsk for utenlandske studenter ved universitetene med karakteren 3.0 eller bedre.
 - c. Test i norsk for fremmedspråklige, høyere nivå, "Bergenstesten" med minimum 500 poeng.

Søkere uten generell studiekompetanse kan tas opp på enkeltkurs ved BA. Studenter uten generell studiekompetanse vil ikke få offentlig godkjente vekttall for kursene.

Studier ved BA

Generelle bestemmelser som omfatter studenter på alle kurs

§ 3.1 Informasjon

BA forholder seg til den enkelte student. Studenten er selv informasjonsansvarlig overfor arbeidsgiver.

§ 3.2 Krav til innsendingsoppgaver/brev

Samtlige innsendingsoppgaver/brev i et kurs må være mottatt og registrert ved BA før eksamen avlegges. Dette betyr at alle obligatoriske innsendingsoppgaver/brev må være brevlærer ihende senest 14 dager før eksamen avholdes. Dersom dette ikke overholdes, regnes automatisk vedkommende kurs som ikke fullført. Det blir da ikke oppgitt eksamens-karakter og kandidaten må fremstille seg til ny eksamen, etter at alle obligatoriske innsendingsoppgaver/brev er levert og godkjent.

For at innsendingsoppgaver/brev skal godkjennes, må gjennomsnittskarakteren på innsendelsene være 4.0 eller bedre. Hvis karakterkravet ikke er oppfylt må studenten besvare ny(e) oppgave(r). Kostnaden ved utarbeiding av ny oppgavetekst og brevretting må studenten selv dekke.

§ 3.3 Utsettelse av innsendingsoppgaver/brev

Utsettelse med innsendingsoppgaver/brev til etter at eksamen er avholdt, vil bare bli gitt i ekstraordinære tilfeller. Skriftlig søknad sendes BA.

§ 3.4 Individuelle besvarelser

Innsendingsoppgaver/brev skal besvares individuelt - formulert med egne ord. Studenter som leverer likelydende besvarelser, vil få besvarelsen underkjent og må besvare en ny oppgave. Kostnadene ved utarbeidelse av ny oppgavetekst og brevretting må studenten selv dekke.

§ 3.5 Retningslinjer for retting/karaktersetting

Ved retting av innsendingsoppgaver/brev benyttes samme karakterskala som for eksamen, ref. § 6.3 under Eksamen og vitnemål.

§ 3.6 Behandling av klager på karaktervedtak ved innsendingsoppgaver/brev

En student har rett til begrunnelse for karaktervedtak på sin besvarelse.

Slikt krav må fremsettes skriftlig til BA innen to uker etter at studenten har mottatt besvarelsen i retur fra brevlærer. BA innhenter begrunnelse fra brevlæreren og sender denne til studenten.

Dersom studenten etter å ha mottatt begrunnelse ønsker å klage over innholdet av karaktervedtaket, må studenten innen tre uker etter å ha mottatt begrunnelsen, fremme skriftlig klage på vedtaket. Klagen skal begrunnes. Mangelfullt begrunnede eller ubegrunnede klager kan avvises av BA.

En særskilt klagenemnd vurderer karaktervedtak og begrunnelsen for dette. Finner nemnda et påtagelig misforhold mellom prestasjon og karaktervedtak, fastsettes ny karakter. Endring i karakteren kan skje til gunst eller til ugunst for studenten. Nemndas avgjørelse er endelig.

Særlige regler som omfatter studenter på Økonomisk-administrative kurs i studiemodellens trinn I - Grunnfag økonomi

§ 4.1 Normert studietid

Med normert studietid skal forstås den studieprogresjon på heltid og deltid som fremgår av normalstudieplanen for det aktuelle kurs. Normalstudieplanen står oppført i studiehandboken.

Det er ikke faste frister for innsendingsoppgaver/brev, men studentene anbefales å følge den tidsplanen som er oppgitt i studieguiden for hvert enkelt kurs.

Samtlige innsendingsoppgaver/brev i et kurs må leveres før eksamen, ref. § 3.2.

Studenten skal normalt avlegge eksamen i samme semester som han/hun er påmeldt det aktuelle kurset.

§ 4.2 Forlenget studietid

Med forlenget studietid skal her forstås at studenten kan avlegge eksamen utover normert studietid uten å betale ytterligere kursavgift(er). Det forutsettes at kursavgift for normert studietid er betalt. Studenten kan forlenge studietiden med inntil to semestre.

Dersom studenten overskrider fristen for forlenget studietid, må han/hun søke om opptak på nytt og ny kontrakt for kurset tegnes.

Dersom studenten ikke avlegger eksamen i det semestret han/hun meldte seg på det aktuelle kurset, er vedkommende selv ansvarlig for å holde seg ajour med og dekke kostnader til eventuelt nytt studiemateriell.

Særlige regler som omfatter studenter på Spesialemner og Studiekurs

§ 5.1 Normert gjennomføringstid for kursene

Kursene følger en normert tidsplan som er oppgitt under den enkelte kursbeskrivelse.

§ 5.2 Utsettelse

Hvis det viser seg at studenten trenger lenger tid enn normert, må han/hun sende søknad til BA om utsettelse.

Dersom arbeidsgiver har betalt eller skal være ansvarlig for å betale studieavgiften, må studenten ha underskrift fra arbeidsgiver på søknad om utsettelse.

Ved utsettelse skal studenten normalt fremstille seg til eksamen ved neste ordinære eksamen i faget.

Studenten kan maksimalt forlenge studietiden med inntil 2 semestre.

§ 5.3 Omkostninger og gebyrer ved utsettelse

Ved utsettelse må det betales et administrasjonsgebyr. I tillegg kan det påløpe kostnader i tilknytning til avvikling av ny eksamen.

Uansett grunn for utsettelse vil BA forbeholde seg retten til å få innbetalt differansen mellom gammel og ny kursavgift.

Studenter som får utsettelse plikter å holde seg ajour med eventuelt nytt studiemateriell og må selv anskaffe seg dette.

§ 5.4 Innleveringsfrister for innsendingsoppgaver/brev

Innsendingsoppgaver/brev skal leveres til oppgitte frister. Innleveringsfristene er bindende. Brevlærer skal kontaktes dersom fristene ikke kan overholdes. I tilfeller hvor det er snakk om utsettelse ut over 1 uke, skal også BA ha beskjed.

Samtlige innleveringsoppgaver/brev i et kurs må leveres før eksamen, ref. § 3.2.

Eksamen og vitnemål

§ 6.1 Eksamensformer

Følgende eksamensformer kan benyttes ved BA:

- Skriftlig eksamen på inntil syv timer.
- Flervalgseksamen på inntil tre timer.
- Hjemmeeksamen over 72 timer.
Løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter.
- Fagoppgave.
Løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter.
- Prosjektarbeid over ett eller flere semestre.
Løses individuelt eller i grupper på inntil tre studenter.
- Case.
- Muntlig eksamen.

Eksamensform og tillatte hjelpemidler til eksamen står beskrevet i kursbeskrivelsen for hvert enkelt kurs.

Etter søknad kan kandidaten får arrangert muntlig eksamen i stedet for skriftlig eksamen når spesielle tungtveiende grunner tilsier dette.

§ 6.2 Adgang til å gå opp til eksamen

Adgang til å gå opp til eksamen har alle som

- er registrert som student ved Bankakademiet på det enkelte kurs
- har sendt inn oppmeldingsskjema til eksamen innen de gitte tidsfrister
- har levert alle innsendingsoppgaver/brev på kurset - se § 3.2 «Krav til innsendingsoppgaver/brev» under Studier ved BA.

§ 6.3 Karakterer

Karakterskalaen 1.0, 1.1, 1.2 osv. til 6.0 benyttes med 1.0 som beste karakter. Dårligste karakter som ordinært godkjennes for bestått enkelteksamen er 4.0. Karakterskalaen ved enkelteksamen er som følger:

1.0 - 1.5	Særdeles godt
1.6 - 2.5	Meget godt
2.6 - 3.2	Godt
3.3 - 4.0	Nokså godt
4.1 - 6.0	Ikke bestått

Kandidaten får ikke oppgitt tallkarakteren ved ikke bestått eksamen. Nærmere regler for innskrenket bruk av karakterskala eller bruk av karakteren bestått/ikke bestått kan vedtas av Høyskolerådet.

Hovedkarakteren for avsluttet studium fastsettes med to desimalers nøyaktighet, og må ikke være dårligere enn 3.25 for å få tildelt tittel. For å få tildelt tittelen bankkandidat må hovedkarakter på grunnfaget og bankkandidatstudiet hver for seg være 3.25 eller bedre. For å få tildelt tittelen Diplomøkonom i bankfag, må hovedkarakter på grunnfaget, bankkandidatstudiet og Diplomøkonomstudiet hver for seg være 3.25 eller bedre. På vitnemålet vil karakterintervallene for hovedkarakteren være:

1.00 - 1.75	Særdeles godt
1.76 - 2.50	Meget godt
2.51 - 3.25	Godt

Hovedkarakter vil normalt ikke bli gitt dersom mer enn 20% av det normerte antall vekttall for gjeldende studium er basert på utdanning fra andre utdanningsinstitusjoner.

Unntak:

Beregning av hovedkarakter etter studiemodellen av 1988/89:

- Hovedkarakter for avsluttet studium fastsettes med to desimalers nøyaktighet.
- For å oppnå Diplomøkonom i bankfag tittelen må alle 6 studiekurs samt diplomoppgave være bestått. I tillegg kreves at gjennomsnittskarakteren på eksamen for 4 av de 6 studiekursene må være 3.00 eller bedre.
- I studiemodellen av 1988/89 vil hovedkarakter normalt ikke bli gitt dersom ekstern utdanning inngår i tittelen.

§ 6.4 Særlige regler ved flervalgseksamen

Med flervalgseksamen forstås eksamensoppgaver hvor kandidatene får angitt to eller flere svaralternativ pr. spørsmål. Kandidatene får ved slike eksamener utdelt oppgaveteksten, spesielle svarark og informasjon om utfylling av svararket.

6.4.1 Eksamen

Kandidaten skal benytte det utleverte svarark for sin besvarelse. Kandidaten er forpliktet til å gjøre seg kjent med innholdet i informasjonen om utfylling av svararket. Slik informasjon skal følge med oppgaveteksten.

Bare ett - 1 - svaralternativ skal markeres pr. spørsmål.

Det skal kun benyttes HB-blyant ved utfylling av svararket hvor optisk leser skal benyttes ved sensurering.

Identifikasjonsfeltene registreringsnummer, initialer, kurskode og eksamenssted øverst på svararket må utfylles med bokstaver, tall og strekmarkeringer for at besvarelsen skal kunne godkjennes.

Benyttes andre symboler ved markering av svaralternativer enn de symboler som er anvist i informasjonen som følger oppgaven, anses spørsmålet for å være ubesvart.

6.4.2 Sensur

Sensur av flervalgseksamener består i å kontrollere kandidatens valgte svaralternativ mot fasit, enten manuelt eller ved bruk av optisk leser. Sensorveiledning utarbeides ikke ved denne type eksamen.

6.4.3 Klage på sensur

Ved klage skal kandidatens svarark på nytt kontrolleres mot fasit. Resultatet av kontrollen skal meddeles klageren skriftlig med eventuell ny karakter.

§ 6.5 Ordensbestemmelser til eksamen

6.5.1 Kandidaten kan kun fremstille seg til eksamen i kurs hvor han/hun er skriftlig oppmeldt og hvor eksamensavgift er betalt.

6.5.2 Kandidater som har fått innvilget forlenget tid til eksamen, må ta med skriftlig bekreftelse på dette. Denne skal fremlegges på eksamen. Kandidater med forlenget tid må møte 20 minutter før eksamen begynner.

6.5.3 Kandidaten skal være på plass i eksamenslokalet senest 10 minutter før eksamen starter.

6.5.4 Kandidaten må ha med gyldig legitimasjon (studiekort, førerkort, pass). Kandidaten kan ellers vises bort fra eksamen. Medbrakte vesker etc. settes på anvist plass.

6.5.5 Eksamenssettets forside beskriver hva settet inneholder av oppgaver og vedlegg. Kandidaten skal kontrollere at disse opplysningene stemmer overens med det utleverte oppgavesettet.

6.5.6 Kandidaten kan ikke benytte andre hjelpemidler enn de som er angitt i kursbeskrivelsen for det enkelte kurs og under pkt. «Generelle opplysninger om eksamen». Det er kandidatens plikt å orientere seg om hvilke hjelpemidler som er tillatt. Kandidatene kan ikke låne hverandres hjelpemidler. Bruk av ikke tillatte hjelpemidler er å anse som fusk.

6.5.7 Dersom en kandidat gripes i fusk eller forsøk på fusk, blir saken innberettet til Stiftelsens høyskoledirektør, som i hvert enkelt tilfelle tar stilling til eventuell reaksjon. Normal reaksjon er annullering av alle innleverte eksamensbesvarelser i det aktuelle semester. Høyskoledirektørens vurdering av om fusk er begått kan ankes inn for Høyskolestyret. Høyskoledirektørens avgjørelse når det gjelder reaksjonsform (straffeutmåling) kan ankes inn for Stiftelsens styre.

6.5.8 Kandidaten skal kun benytte de kladdeark og innføringsark som utdeles av eksamensinspektørene. Hvert innføringsark skal fylles ut komplett med kandidatens registreringsnummer, modulnr., eksamenssted og sidenummerering. Ved ordinære skriftlige eksamener kan blyant ikke benyttes til innføring. Dette gjelder ikke flervalgseksamener hvor det skal benyttes optisk leser ved sensurering. Innlevert kladd godtas ikke som besvarelse.

- 6.5.9 Kandidater som ønsker å trekke seg fra eksamen etter at oppgaven er utdelt, kan ikke forlate lokalet før en - 1 - time er gått og fremmøtelisten er signert.
- 6.5.10 Når kandidaten ønsker å forlate eksamenslokalet midlertidig, skal en av inspektørene varsles. Kandidaten blir sittende inntil inspektøren har gitt klarsignal. Ingen kan forlate eksamenslokalet før etter en - 1 - time etter eksamensstart (med unntak for sykdom e.l.).
- 6.5.11 Når kandidaten har pause utenfor eksamenslokalet, plikter han/hun å rette seg etter inspektørens anvisning. Kandidaten skal ikke snakke med andre kandidater, forlate eksamenslokalets nærmeste omgivelser eller gjøre bruk av telefon, telefax el.l. mens eksamen pågår.
- 6.5.12 Kandidater som ikke møter eller trekker seg fra eksamen, må betale ny eksamensavgift ved neste eksamenspåmelding. Dette gjelder ikke dersom kandidaten kan dokumentere gyldig fravær.

§ 6.6 Forlenget tid til eksamen

Studenter kan, innen angitte frister sende skriftlig søknad til eksamenskontoret om forlenget tid til eksamen. Søknaden blir kun behandlet dersom den inneholder en dokumentert begrunnelse fra sakkyndig person.

§ 6.7 Kontinuasjon

Kandidaten kan avlegge ny prøve i etterfølgende semestre hvor tilsvarende eksamen avholdes.

Dersom eksamen har bestått av 2 deler:

- kontrolleksamen (kunnskapsprøve)
- hjemmeeksamen

er det anledning til å avlegge ny prøve i kun en av delene.

Ved kontinuasjon gjøres beste resultat gjeldende.

Alle eksamener baserer seg på det til enhver tid gjeldende pensum.

Når et kurs innenfor et studium utgår og erstattes av et helt nytt kurs, avholdes normalt to - 2 - kontinuasjonseksamener, en i hvert av de to påfølgende semestre.

Nytt eksamensgebyr må betales ved fornyet prøve - bortsett fra i de tilfeller hvor sykemelding eller annen godkjent dokumentasjon foreligger.

Forskrift om begrunnelse og klage ved universitets- og høskoleeksamener

Fastsatt av Kirke- og undervisningsdepartementet 19. januar 1973 med hjemmel i kongelig resolusjon 5. desember 1969 om delegasjon m.v. i forbindelse med Forvaltningslovens ikrafttredelse.

§ 1 Begrunnelse

Eksamenskandidat ved universitet eller høskole har etter sensur er falt, rett til å få en redegjørelse for sensurvedtaket av egne eksamensprestasjoner. Redegjørelsen gis av en av sensorene. Finner sensoren det hensiktsmessig, kan redegjørelse gis skriftlig.

Er det gitt skriftlige retningslinjer for bedømmelsen (sensorveiledning), skal de være tilgjengelige for kandidatene etter at sensuren er falt.

§ 2 Klage over innholdet av sensurvedtak

Klage over innholdet av sensurvedtak fremsettes skriftlig. Finnes klage å være berettiget, endres vedtaket. I motsatt fall gis klageren en skriftlig begrunnelse for sensuren, og en frist på tre uker til å meddele om klagen opprettholdes. Opprettholdes klagen, skal den behandles av en særskilt klagenemnd som oppnevnes av styret, det høyeste organ ved institusjonen.

Examen philosophicum kan bare påklages når eksamen ikke er bestått.

Muntlig eksamen, propedeutiske prøver og praktiske prøver kan ikke påklages. Er kretsen av sakkyndige i et fag så liten at styret ved institusjonen ikke anser det mulig å sammensette en klagenemnd med tilstrekkelig kyndighet, kan sensurvedtaket ikke påklages.

§ 3 Behandlingen i klagenemnda

Klagenemnda vurderer sensurvedtak og begrunnelsen for det. Finner nemnda et påtakelig misforhold mellom eksamensprestasjonen og eksamensresultatet, fastsetter den ny karakter. Endring kan skje til gunst eller ugunst for klageren. Nemndas avgjørelse er endelig. I fag der den endelige karakteren fastsettes etter at muntlig eksamen er avholdt, skal det før den nye karakter fastsettes, avholdes ny muntlig prøve.

§ 4 Klage over saksbehandlingen

Klage over formelle feil ved eksamen eller eksamenssensur behandles av det høyeste organ ved institusjonen, eller av det klageorgan som dette gir fullmakt. Finner klageorganet feil

som kan ha hatt betydning for utfallet, opphever det sensurvedtaket og bestemmer om det skal foretas ny sensur eller holdes ny prøve.

Klageorganets avgjørelse er endelig.

§ 5 Fullmakt til å gi nærmere regler

Styret ved institusjonen kan gi nærmere regler om begrunnelse, om klagens form og innhold, om frist for klagen, om klagenemndas sammensetning, hvilket organ ved institusjonen klagen skal fremsettes for og om hva som skal regnes som påtakelig misforhold etter § 3.

Forøvrig gjelder reglene i Forvaltningslovens kap. VI.

BI Stiftelsen

BI Stiftelsen

BI Stiftelsens strategi for perioden 1995 – 2000

VISJON

BI skal være en av de mest anerkjente vitenskapelige handelshøyskoler i Europa. Gjennom å utvikle og formidle kompetanse i partnerskap med næringsliv og forvaltning skal BI bygge bro mellom forskning, utdanning og arbeidsliv.

Veien mot årtusenskiftet

BI Stiftelsen har i de siste 10 årene blitt en betydelig aktør innenfor utdannings- og forskningssektoren i Norge og yter idag et viktig bidrag til samfunnet gjennom utvikling og formidling av kunnskap.

Over 88.000 nordmenn har tatt hele eller deler av sin utdanning ved BI Stiftelsen. BI har utdanningstilbud innenfor flere viktige samfunnssektorer i landet som eiendomsmegling, reiseliv, bankfag og kommuneøkonomi. I utviklingen av strategien for BI Stiftelsen mot år 2000, har det vært lagt spesiell vekt på å opprettholde og styrke samfunnsbidraget i årene som kommer.

BI Stiftelsen – en nasjonal institusjon

BI har siden etableringen i 1943 vokst fra å være en aftenskole med 44 studenter til å bli en av Norges største vitenskapelige utdanningsinstitusjoner, og hadde ved årsskiftet 1994/95 ca. 14.500 studenter. BI Stiftelsen har landets største vitenskapelige miljø innen fagområdene økonomi, markedsføring og administrasjon med 227 faglige medarbeidere, hvorav 136 er i vitenskapelige stillinger. I tillegg blir omlag 590 forelesere hentet inn fra næringsliv og forvaltning for faste undervisningsoppdrag. BI Stiftelsen er en privat, selveiende stiftelse som drives på not-for-profit basis.

BI Stiftelsen er organisert i tre studieenheter, fire vitenskapelige institutt og et forsknings-senter i tillegg til fellesadministrasjonen:

Handelshøyskolen BI

har ansvaret for Stiftelsens master- og doktorgradsprogram, i tillegg til siviløkonom- og revisorstudiet. Handelshøyskolen BI er lokalisert til Sandvika utenfor Oslo, hvor også BIs

vitenskapelige medarbeidere har sitt daglige virke. Her finner man også BI Hovedbiblioteket og det aktive Bedriftsøkonomisk Studentersamfund. BI Stiftelsens vitenskapelige personale, Forskningssenteret og fellesadministrasjonen benytter også Handelshøyskolen BI som enhetsnavn.

BI Senter for lederutdanning

tilbyr etter- og videreutdanning på høyt nivå gjennom bedriftsinterne kompetansehevingsprogrammer for næringsliv og offentlig forvaltning, Management programmer og Master of Management studiet på deltid. Første kull på Master of Managementstudiet var ferdige våren 1995.

Lærekreftene hentes fra Stiftelsens vitenskapelige personale, som gjennom forskning, undervisning og konsulentarbeid integrerer kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring. BI Senter for Lederutdanning har også det operative ansvaret for driften av de fleste av Stiftelsens partnernetter med næringslivet og offentlig sektor.

BI Høyskolene

er Stiftelsens landsdekkende undervisningsnett med 14 læresteder over hele landet i tillegg til fjernundervisningstilbud. Den fleksible strukturen gjør at studentene kan ta sin utdanning over lengre eller kortere tid, og de kan innenfor BI Stiftelsen også bygge på utdanningen helt frem til Master of Science-grad eller doktorgrad. Studietilbudet strekker seg fra grunnfag i bedriftsøkonomi til det treårige diplomøkonomstudiet. I tillegg tilbys bransjerettede, flerårige studier innen reiseliv, bankfag, kommuneøkonomi og eiendomsmegling. Enkelte av BI Høyskolene tilbyr også ett- til treårige nisjestudier innen markedsføring og markeds-kommunikasjon. Videre tilbys en rekke kurs og opplæringsprogrammer innen etter- og videreutdanning. Nytt innenfor dette området er BI Høyskolenes tilbud om kompetansehevingsprogram for regnskapsførere. BI har utviklet og gjennomfører et studietilbud som tilfredsstiller myndighetenes krav til regnskapsførergodkjenning.

Norges Markedshøyskole (NMH) tilbyr studieopplegg som henter impulser både fra de tradisjonelle økonomisk-administrative fag og fra de samfunnsvitenskapelige fagdisipliner. Sivilmarkedsførerstudiet er en fireårig utdanning innen markedsføring, diplom-eksportøkonomstudiet er internasjonalt rettet hvor de tre siste semestrene av den 3 1/2 årige utdanningen gjennomføres i utlandet. Videre tilbyr NMH studier av inntil tre års varighet innenfor markedsføring, internasjonalisering og ledelse; markeds-kommunikasjon og informasjon- og samfunnskontakt.

Faglig stab ved Norges Markedshøyskole er organisert under egen faglig rektor.

Bankakademiet (BA) tilbyr bransjerettede studier i bankfag på grunnfagsnivå og videre frem til titlene bankkandidat og diplomøkonom i bankfag. Utdanningen er tilrettelagt for deltidsstudier med fjernundervisning.

For å sikre at Bankakademiets studietilbud stadig er like aktuelt for bankene, er det opprettet et råd for bankstudier ved BI/Bankakademiet. Rådet er rådgivende i faglige spørsmål vedrørende bankstudier og har et flertall av representanter fra banknæringen.

BI Fjernundervisning tilbyr deler av BI Høyskolenes studietilbud; bedriftsøkonomstudiet og høyskolekandidatstudiet samt ledelsesprogrammer og bedriftsinterne programmer. Undervisningen er en moderne form for selvstudium, der studentene har kontakt med hverandre og med foreleser via datakonferanser.

Det blir arrangert samlinger der deltakerne får forelesninger og deltar i gruppearbeid. Både enkeltstudenter, næringsliv og offentlige etater benytter seg av denne ordningen.

De vitenskapelige instituttene

Det vitenskapelige personale har ansvaret for både forskningsprogrammene og det faglige innholdet i studiene som gjennomføres i BI Stiftelsen. For å oppnå størst mulig nytte for både BI og samfunnet er de faglige ansatte samlet i et kompetansemiljø ved Handelshøyskolen BI I Sandvika. Kompetansen blir formidlet gjennom BIs landsdekkende nett av høyskoler. Dette innebærer at alle studiene i BI Stiftelsen har sin basis i forskningsbasert kunnskap. Det er også BIs vitenskapelige personale som utvikler alle nye studieprogrammer innenfor BI Stiftelsen.

BIs vitenskapelige personale er organisert i fire institutter:

- Institutt for økonomi
- Institutt for organisasjon og ledelse
- Institutt for strategi, historie og språk
- Institutt for markedsføring og logistikk

BIs samarbeidspartnere

Gjennom ulike nettverk er mange av Norges viktigste industri-, handels- og tjenesteytende bedrifter knyttet opp til BI Stiftelsen i tosidige, forpliktende samarbeid. Sammen med Universitetet i Oslo har BI Stiftelsen i tillegg etablert partnerskap med åtte offentlige etater.

Nettverkene er etablert for oppnå et gjensidig berikende og langsiktig samarbeid innen livslang læring, forskning og utvikling. Samarbeidspartnere nyter godt av den kompetanse BIs fagmiljø representerer, og BIs vitenskapelige personale får nær kontakt med de utfordringer som næringsliv og forvaltning står overfor. Dette bytte av kunnskap, erfaring og kompetanse bidrar til økt konkurransekraft for alle parter.

Det hele startet med at BI Stiftelsen i 1992 etablerte et unikt partnerskap med noen av Norges største konsern gjennom BI Partners.

Samarbeidet ble en gjensidig suksess, som resulterte i et tilsvarende konsept overfor litt mindre selskaper - BI Associates.

I dag har dette nettverket vokst til 45 næringslivspartnere og åtte partnerskap med offentlige etater, blant annet:

- BI Partners
- BI Associates
- BI Energy Partners
- BI Regional Partners ved BI Kristiansund

I tillegg har flere av BI Høyskolene etablert faglige råd hvor sentrale personer i regionalt næringsliv og forvaltning deltar.

Internasjonale samarbeidspartnere

BIs internasjonale nettverk ekspanderer stadig og omfatter nå omlag 100 skoler i Europa og USA. Samarbeidet omfatter blant annet studentutveksling og vitenskapelig samarbeid.

BI har idag flere engelskspråklige studietilbud og en voksende andel utenlandske studenter finner veien til BI eller The Norwegian School of Management som er BIs engelske navn.

BI Stiftelsen har også inngått et formelt samarbeid med Handelshøjskolen i København om doktorgradsstudier og undervisning.

BI Stiftelsens styringsorganer

Rektor Leif Frode Onarheim er Stiftelsens øverste leder. Rektor er underlagt Stiftelsens styre som består av ledende representanter fra næringslivet, offentlig forvaltning samt representanter for ansatte og studenter.

Stiftelsens styre

Stiftelsens styre* består p.t. av 11 medlemmer, hvorav 6 eksterne og 5 interne.

Eksterne medlemmer:

Stein Holst Annexstad, ISCO Group (leder)
Leif Lae, Gjensidige
Anne-Lise Bakken, Vision International
Åge Danielsen, Forsvarsdepartementet
Hans Olav Karde, Sparebanken Nord-Norge
Kjell Vestberg, Dagligvareleverandørenes forening

Interne medlemmer:

Runar Framnes, vitenskaplig representant
Bente Andreassen, adm. representant
Audun Ribe, studentrepresentant, BS
Egil Kvannli, studentrepresentant, NBS
Jannicke Holen, studentrepresentant, MØSS

* Styrets sammensetning vil endres fra 1. august 1995, samtidig som antallet styremedlemmer vil bli redusert til åtte.

Daglig ledelse

Rektor Leif Frode Onarheim
Prorektor Rune Sørensen
Høyskoledirektør Bjørn R. Berntsen
Direktør Olav Digernes, Handelshøyskolen BI
Direktør Jens Petter Tøndel, BI Høyskolene/NMH/BA
Direktør Egil Sandvik, BI Senter for lederutdanning
Professor Rolf Høyer, faglig rådgiver
Informasjonsdirektør Arne Bjerke, informasjon og markedsføring

Instituttssjefer

Institutt for økonomi:	Professor Pål Korsvold
Institutt for organisasjon og ledelse:	Professor Svein S. Andersen
Institutt for strategi, historie og språk:	Professor Torbjørn Sirevåg
Institutt for markedsføring og logistikk:	Førsteamanuensis Carl Arthur Solberg
Doktorgradsprogrammet:	Professor Fred Wenstøp, leder
Norges Markedshøyskole:	Rektor Professor Johan Olaisen

Statutter for BI Stiftelsen

Fastsatt av Stiftelsens styre

§ 1

Stiftelsens navn er BI Stiftelsen.

§ 2

Stiftelsens formål er utdanning og forskning på høyt internasjonalt nivå innen ledelse, administrasjon, økonomi og markedsføring. Utdanningen skal gis på alle nivåer fra lavere grads studier til forskerutdannelse.

Gjennom å utvikle og formidle kunnskap i partnerskap med næringsliv og forvaltning skal BI Stiftelsen bygge bro mellom forskning, utdanning og arbeidsliv, for derved å bidra til kompetanseutvikling, omstilling og internasjonalisering.

§ 3

Stiftelsens forretningskontor er i Bærum.

§ 4

Stiftelsens grunnkapital er kr 1.200.000.

§ 5

Stiftelsens øverste organ er Stiftelsens styre som består av 8 medlemmer, sammensatt således:

- a) To medlemmer valgt av og blant de faglige medarbeidere som har BI Stiftelsen som hovedarbeidsgiver. Disse medlemmene velges for to år av gangen. Det skal også velges to varamedlemmer for de faglige medarbeidernes styremedlemmer. 1. varamedlem innkalles hvis ett av de ordinære medlemmene ikke kan møte. 2. varamedlem innkalles dersom 1. varamedlem ikke kan møte eller dersom begge de ordinære medlemmene har forfall.
- b) Ett medlem valgt av og blant de administrative medarbeidere som har BI Stiftelsen som hovedarbeidsgiver. Dette medlemmet velges for to år av gangen.

I tillegg skal det av og blant de administrative medarbeidere som har BI Stiftelsen som hovedarbeidsgiver, velges en observatør med møte- og talerett i styret. Observatøren velges for to år av gangen og slik at valgperioden avviker fra den som

gjelder for det ordinære styremedlemmet. Dersom det ordinære medlemmet har forfall, går observatøren inn som styremedlem.

- c) Ett medlem valgt av og blant Stiftelsens aktive studenter. Dette medlemmet har en funksjonsperiode på et halvt år av gangen og velges i henhold til eget reglement for valg av studentrepresentant til Stiftelsens styre.

I tillegg skal det av og blant Stiftelsens aktive studenter velges en observatør med møte- og taleretti styret. Observatøren velges for et halvt år av gangen i henhold til eget reglement for valg av studentrepresentant til Stiftelsens styre. Dersom det ordinære medlemmet har forfall, går observatøren inn som styremedlem.

- d) Fire eksternt rekrutterte medlemmer valgt av Stiftelsens styre. Disse medlemmene oppnevnes for tre år av gangen. Sammenhengende funksjonstid i styret skal være maksimalt seks år.

Universitetsdirektøren ved Universitetet i Oslo har observatørstatus med møte- og talerett i Stiftelsens styre.

Styret velger blant de under punkt d) nevnte medlemmer styrets leder og nestleder for inntil tre år av gangen.

Styret er beslutningsdyktig dersom minst 6 av styrets medlemmer er til stede. I alle saker, bortsett fra ved endringer i Stiftelsens statutter, kfr § 13, gjelder de beslutninger som flertallet av de fremmøtte stemmene (minst 4) er avgitt for. Ved stemmelikhet gjelder det styrets leder har stemt for. Hvis styrets leder ikke er til stede, gjelder det møtelederen har stemt for. I helt ekstraordinære tilfeller der viktige beslutninger ikke kan utsettes, kan beslutning likevel tas ved lavere fremmøte hvis beslutningen er enstemmig.

Stiftelsens rektor eller den rektor bemyndiger, kan fremme saker til Stiftelsens styre.

Rektor har møteplikt i Stiftelsens styre. Prorektor og Høyskoledirektør har møterett. Høyskoledirektøren fører protokoll fra styrets møter.

Styrets rolle og ansvar er å påse at Stiftelsen drives etter sunne strategiske og økonomiske prinsipper. Styret tilsetter rektor, prorektor og høyskoledirektør, samt fører tilsyn med disses forvaltning av Stiftelsen. Rektor og prorektor tilsettes etter forutgående søke- og valgprosess i henhold til eget reglement vedtatt av Stiftelsens styre. Videre skal styret

godkjenne Stiftelsens strategiske planer og budsjetter, fastsette Stiftelsens resultatregnskap og balanse, fastsette honorarer for Kontrollutvalgets medlemmer, beslutte om endringer i Stiftelsens statutter, vedta Stiftelsens alminnelige studievilkår og overordnet regelverk. Styret skal treffe avgjørelse i saker som gjelder rasjonalisering eller omlegging av driften som vil medføre større endring eller omdisponering av arbeidsstyrken. Styret fatter endelig vedtak i saker som ankes fra Høyskolestyret, kfr. §7.

Alle saker av faglig karakter skal behandles og avgjøres av Høyskolestyret innenfor de strategiske og økonomiske rammer som styret har fastsatt.

§ 6

Medlemmer av Stiftelsens styre nevnt under §5 d), velges av styret ved flertallsvedtak etter forutgående innstilling fra en valgkomite oppnevnt av styret. Styrets medlemmer kan foreslå kandidater på lik linje med valgkomiteen. Styrets sammensetning skal bidra til at kontaktflaten mellom BI Stiftelsen og det offentlige, næringslivet og forskning blir størst mulig.

Valgkomiteen skal overfor styret fremme forslag til kandidater innen en måned før funksjonstidens utløp.

Høyskolestyret består av 17 medlemmer, sammensatt således:

- a) Stiftelsens rektor og prorektor.
- b) De til enhver tid sittende instituttsjefene for Stiftelsens fire faglige institutter. Den enkelte instituttsjef utpekes av Stiftelsens rektor etter nominasjon av de faglige medarbeiderne ved respektive institutt.
- c) Den til enhver tid sittende rektor ved Norges Markedshøyskole.
- d) En rektor for en av BI Høyskolene, valgt av og blant rektorene for alle BI Høyskolene.
- e) Fire faglige medarbeidere valgt av og blant de faglige medarbeidere som har BI Stiftelsen som hovedarbeidsgiver.
- f) To administrative medarbeidere valgt av og blant administrative medarbeidere som har BI Stiftelsen som hovedarbeidsgiver.
- g) Tre studenter valgt av og blant Stiftelsens aktive studenter i henhold til eget valgreglement for valg av studentrepresentanter til Stiftelsens høyskolestyre.

Medlemmene under punkt d), e) og f) velges for en periode på to år, mens medlemmene under punkt g) velges for ett år. Dersom ett av de valgte medlemmene slutter i løpet av funksjonstiden i Høyskolestyret, skal det straks velges nytt medlem for resten av funksjonstiden.

En og samme person kan ikke være medlem av mer enn ett av Stiftelsens styrende organer.

Høyskolestyret ledes av Stiftelsens rektor. Ved rektors fravær leder prorektor møtene. Ved stemmelikhet gjelder det møtelederen har stemt for.

Stiftelsens rektor eller den rektor bemyndiger kan fremme saker til Høyskolestyret.

Høyskolestyret er beslutningsdyktig dersom minst ti av Høyskolestyrets medlemmer, inklusive Stiftelsens rektor eller prorektor, er tilstede. Et mindretall på minimum fire medlemmer kan anke en avgjørelse inn for Stiftelsens styre for endelig beslutning.

Høyskolestyrets rolle og ansvar er å fastlegge innhold og kvalitet i Stiftelsens utdannings-tilbud, fastsette regler for opptak, fritak, eksamener, sensur og andre studieadministrative forhold, fastlegge kompetanseprofil for faglige medarbeidere og innstille overfor Stiftelsens rektor i tilsettingsaker. Rektor har den endelige tilsettingsmyndighet. Videre skal Høyskolestyret fastsette retningslinjer for bruk av faglige ressuser, definere rammevilkår for kvalitet og økonomi i Forskningscenteret, godkjenne samarbeidsavtaler med andre akademiske institusjoner, samt behandle andre faglige spørsmål. Høyskolestyret skal avgi uttalelse overfor Stiftelsens styre når det gjelder tilsetting av Stiftelsens rektor og prorektor.

Høyskolestyret delegerer i henhold til særskilte instruksjer avgjørelsesmyndighet i saker som ikke er av prinsipiell karakter til Kollegiet og andre utvalg oppnevnt av Høyskolestyret.

§ 8

Stiftelsens rektor er Stiftelsens daglige leder. Rektor tilsettes av Stiftelsens styre for en periode på fire år etter forutgående søke- og valgprosess i henhold til eget reglement vedtatt av Stiftelsens styre. Rektor kan gjenvelges en gang.

Stiftelsens rektor har prokura.

§ 9

BI Stiftelsens kontrollutvalg består av tre personer, hvorav ett av medlemmene skal være jurist og ett av medlemmene bør være en person som har sin hovedutdannelse fra BI. Ett av medlemmene skal velges av Høyskolestyret, mens de to andre medlemmene velges av Kontrollutvalget. For Kontrollutvalgets medlemmer gjelder en aldersgrense på 70 år.

Medlemmene av Kontrollutvalget velges for to år av gangen.

Kontrollutvalgets leder velges for to år av gangen blant de to medlemmene som er valgt av Kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets oppgaver er å gjennomgå Stiftelsens resultatregnskap og balanse, velge Stiftelsens revisor og fastsette revisors honorar, fastsette honorar for Stiftelsens styre og føre kontroll med at styrets forvaltning av Stiftelsen er i samsvar med lovbestemmelser og Stiftelsens statutter. Kontrollutvalget avgir beretning som vedlegges Stiftelsens årsoppgjør.

§ 10

Stiftelsen er underlagt revisjon på samme måte som for aksjeselskaper.

§ 11

Stiftelsen tegnes av tre styremedlemmer i fellesskap.

§ 12

Dersom Stiftelsens styre finner at det ikke lenger er mulig å forfølge Stiftelsens formål, kan styret ved enstemmighet beslutte at Stiftelsen skal oppløses. Stiftelsens midler skal i så fall tilfalle formål godkjent av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.

§ 13

Endringer i Stiftelsens statutter kan kun skje når minst to tredjedeler (minst 6) av styrets medlemmer er enige om det.

BI Høyskolene

Praktiske opplysninger

Studiested	Åpningstider	Kontaktpersoner	Stilling
BI Bergen Lars Hillesgt. 15 Pb. 4453 Nygårdstangen 5028 Bergen Telefon: 55 90 26 50 Telefax: 55 90 26 40	Kontor: Man-fre 0900-1600. i forelesningsperioden åpent man-fre til 2100. Lesesaler/PC-rom: Man-fre 0800-2100.	Kjell Minken Stein Lavik Geir Knutsen Lisbeth Aulin Bjørn Hanto Henny Dahle Ellen Wilthil Wenche Folgerø	Rektor Høyskolelektor Høyskolelektor Studieleder Studiekonsulent Studieveileder Studiesekretær Sekretariatsmedarbeider
BI Buskerud Landfalløya 26 Postboks 833 3007 Drammen Telefon: 32 83 73 50 Telefax: 32 89 16 26	Kontor: Man-fre 0900-1500. i forelesningsperioden åpent man. og tirs. til 1800. Lesesal og PC-rom: man-tors 0830-2100, fre 0830-1500. Ellers etter avtale med studentene.	Terje Askerud Ulf Henning Olsson Kjell Brurberg Atle Ilebekk Gunn Akselvoll Anne Storås Modig	Rektor Høyskolelektor Eiendomsforvalter Studie-/EDB-konsulent Studiekonsulent Studieveileder
BI Gjøvik Teknologiveien 6 2800 Gjøvik Telefon: 61 17 85 60 Telefax: 61 18 05 28	Kontor: Man-fre 0800-1530. i forelesningsperioden i tillegg åpent en kveld i uken 16-19. Lesesal og PC-rom: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1500.	Kurt Huuse Wiggo Slåttsveen Hanne Cecilie Skumsrud Aud Nordeng Anne Vårnes	Rektor Studieleder Studiekonsulent Studieveileder Studieveileder
BI Kristiansund Industriveien 18 6500 Kristiansund Telefon: 71 58 36 77 Telefax: 71 58 14 62	Kontor: Man-fre 0800-1530. Lesesal: Man-fre 0800-2100. Lørdag etter avtale.	Frank Tolcsiner Bjørn Michelsen Kari Hestnes Lars Backer May Britt Berild Rønes	Rektor Studieleder Studieveileder Høyskolelektor Prosjektleder
BI Møre Ålesund Tinghus Nedre Strandgt. 50 Postboks 4085 Aspøy 6021 Ålesund Telefon: 70 12 97 70 Telefax: 70 12 50 39	Kontor: Man-fre 0800-1530. Lesesal: Man-fre 0800-2100. Lørdag stengt.	Per Kibsgaard-Petersen Terje Voldsund Odd Misund Mette Karin Andersen Per Arne Orloff	Rektor Studieleder Studieleder Studieveileder Studieveileder
BI Nordland Strandgt. 8 Postboks 294 8301 Mo i Rana Telefon: 75 15 55 75 Telefax: 75 15 24 50	Kontor: Man-fre 0830-1500. Lesesal: Man-tors 0830-2100, fre 0830-1800.	Kåre A. Hanssen Anneke Leenheer Kristin Stålem Terje Johansen Irene Bursvik	Rektor Studieleder Studieveileder Studieveileder Studieveileder

Studiested	Åpningstider	Kontaktpersoner	Stilling
BI Oslo Trondheimsveien 2 Postboks 4636 Sofienberg 0506 Oslo Telefon: 22 20 90 93 Telefax: 22 11 56 20 Bedriftsøkonom, deltid og Høyskolekand. heltid og deltid Diplomøkonomstudiets 3. år, heltid og deltid Bedriftsøkonomstudiet, heltid Eiendomsmeglerstudiet Eiendomsmeglerstudiet Reiselivsstudiet Reiselivsstudiet Forvaltningskandidatstudiet Høyskolekurs og Spesialkurs Bedriftsinterne kurs og programmer Bedriftsinterne kurs og programmer Eksamen Eksamen Undervisningsavdelingen Undervisningsavdelingen Undervisningsavdelingen Undervisningsavdelingen Fagområde: Økonomi Fagområde: Økonomi Fagområde: Samfunnsøkonomi Fagområde: Metode Fagområde: Metode Fagområde: Metode Fagområde: Finans Fagområde: Engelsk Fagområde: Tysk Fagområde: Markedsføring Fagområde: Logistikk og informasjonsledelse Fagområde: Strategi Fagområde: Reiseliv Fagområde: Reiseliv	Informasjonen: Man-tors 0800-2000, fre 0800-1700. Lesesal og PC-rom: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1700, lør 0900-1500.	Jan Frode Lien Kirsti Hansen Per Espen Magnussen Gyrid Garshol Kristian Mathisen Karen Sofie Styrmoen Oseid Berit Fjærtøft Dag Sønsthagen Kari Bruun Gerd Førde Eldri Ulven Kaare-Dag Vestre Evelyn Johansen Odd Pettersen Magni Verlo Jean Bergsvenkerud Marianne Hellvin Siv Staubo Marit Ramsøy Eline Braaten Ingrid Auburn Emanuel Blattner Rolf Gunnar Strand Anders Tveit Pål Aakre Pål Lauritzen Tron Foss Pål Undall Charles Cooper Svein Nilsen Odd Pettersen Svein Lund Sverre Tomassen Georg Kamfjord Sølvi Lyngnes	Rektor Markedsansvarlig Studiesjef, etter- & videreutd. Studiesjef Studieveileder Studieveileder Studieveileder Faglig koordinator Studieveileder Faglig koordinator Studieveileder Administrasjonskonsulent Informasjonsmedarbeider Prosjektsjef Studieleder Eksamensleder Eksamensmedarbeider Undervisningsleder Undervisningskonsulent Undervisningskonsulent Administrasjonssekretær Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Amanuensis Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Høyskolelektor Studierektor Amanuensis
BI Skedsmo Hvamstubben 17 2013 Skjetten Telefon: 63 84 06 20 Telefax: 63 84 43 00	Kontor: Man-fre 0830-1530. Lesesal/PC-rom: Man-tors 0800-2100, lør/søn etter avtale.	Tor Grenness Anne Thorkildsen Espen Skaldehaug Kari Synøve Ganes Marie Spilling Vesla Johnsen	Rektor Studieleder Høyskolelektor Studieveileder Studieveileder Resepsjon
BI Stavanger Håkon VII's gt. 8 Postboks 550 4001 Stavanger Telefon: 51 56 17 00 Telefax: 51 56 56 44	Kontor: Man-fre 0800-1530. Lesesal: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1800 Grupperom/PC-rom: Man-fre 0800-2100.	Terje I. Våland Johnny Olesen Dag Osmundsen Pål Berthling-Hansen Thore Langeland Mauritz Rossavik Hege M. Skjelbred-Knudsen Camilla Gram Trygve Gunnarshaug Dag Egil Alme Odd Egil Kvelland Sylvia D. Skretting	Rektor Høyskolelektor Høyskolelektor Førsteamanuensis Professor II Høyskolelektor II Studieleder Studieleder Studiekonsulent Studiekonsulent Studiekonsulent Studieveileder

Studiested	Åpningstider	Kontaktpersoner	Stilling
BI Telemark Olavsgt. 26 Postboks 1083 3901 Porsgrunn Telefon: 33 55 77 11 Telefax: 35 54 80 01	Kontor: Man-fre 0800-1530. Lesesal: Man-tors 0800-2200. Lørdag og søndag etter avtale.	Nils Kristian Bogen Rune Hansen Kjell Karlsrud Britt Fjellidal Jane Asdal Marit Rugset	Rektor Høyskolelektor Studieleder Studiekonsulent Studieveileder Studieveileder
BI Trondheim Østre Rosten 4 7075 Tiller Telefon: 72 88 80 66 Telefax: 72 88 97 03	Kontor: Man-tors 0800-1600, fre 0800-1530. (Man. og tirs. i forelesnings- perioden er det åpent til 1730) Lesesal: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1500, lørdag etter avtale med studentene.	Bjørn W. Amundsen Steinar Wold Sverre Lie Trond Stiklestad Erna Stiheim Trude Holmeide	Rektor Studieleder Koordinator, reiselivsstudiet Koordinator, markedsf.studiet Studieveileder Studieveileder
BI Vestfold Framnesveien 7 Postboks 1501 Veløy 3206 Sandefjord Telefon: 33 46 23 00 Telefax: 33 46 42 66	Kontor: Man-fre 0800-1600. I forelesningsperioden også man 1600-1900. Lesesal/PC-rom: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1800, lør 0900-1500.	Ragnhild Ustgård Bent Kristiansen Turid Sandnes Elin Kristiansen Anne Cecilie Kleiven	Rektor Studieleder Studieveileder Studieveileder Studiesekretær
BI Østfold Rådmann Siras vei 1 Postboks 18 1713 Grålum Telefon: 69 12 95 30 Telefax: 69 12 95 45	Kontor: Man-fre 0800-1500. Lesesal: Man-tors 0800-2100, fre 0800-1800.	Ivar Kristianslund Tor A. Tollefsen Nils Øby Lisann Flatem Kjersti A. Nygaard	Rektor Høyskolelektor Studieleder Studiekonsulent Studiesekretær
BI Fjernundervisning Postboks 580 1301 Sandvika Telefon: 67 57 05 00 Telefax: 67 57 08 05	Kontor: Man-fre 0830-1600	Tone U. Lømo Tormod Lunde Rebecca Stiefer Mari Systad	Studiesjef Studiekonsulent Studieveileder Programkoordinator
Bankakademiet Postboks 580 1301 Sandvika Telefon: 22 50 30 10/ 67 57 05 00 Telefax: 22 50 28 86/ 67 57 08 05	Kontor: Man-fre 0830-1600	Øyvind Ramvi Eldrid Aashaug Stranden Olav Aarnes Dag Jørgen Hveem Liv Dokken Heidi Behring Hansen Kari Merete Horne Hilde Nordli Mathisen Trine Pedersen Lise Strøm (permisjon)	Rektor Studiesjef Studierektor Studieleder Eksamensansvarlig Studiekonsulent Studiekonsulent Studiekonsulent Studiekonsulent Studiekonsulent

Det tas forbehold om endringer i studietilbudene.

Ta kontakt med BI Høyskolene for utfyllende informasjon.

BI Stiftelsens vitenskapelige stab

BI Stiftelsens vitenskapelige stab

30. april 1995

Rektor, Leif Frode Onarheim
Prorektor, Professor Rune Sørensen

Institutter

Institutt for økonomi

Instituttssjef professor Pål E. Korsvold

Institutt for organisasjon og ledelse

Instituttssjef professor Svein S. Andersen

Institutt for strategi, historie og språk

Instituttssjef professor Torbjørn Sirevåg

Institutt for markedsføring og logistikk

Instituttssjef førsteamanuensis Carl Arthur Solberg

Deans - Programdirektører

Dean of Graduate Studies

Professor Øyvind Bøhren

Dean of Executive School

Førsteamanuensis Bjørn Hennestad

Programdirektør MBA

Studierektor Hermann Kopp

Professorer

Andersen, Erling - (II) Prosjektledelse

Cand.oecon. 1966 - Universitetet i Oslo

Andersen, Svein S. Organisasjonsteori -

petroleumsøkonomi - Euromanagement

Ph.D. 1986 - Stanford University, USA

Mag.art. 1980 - Universitetet i Oslo

Asbjørnsen, Odd A. (II) Petroleumsøkonomi

Dr. techn. 1962 - Norges tekniske høyskole

Sivilingeniør 1955 - Norges tekniske høyskole

Bayegan, Marcus - (II) Ledelse

Dr. ing. 1980 - Norges tekniske høyskole

Diplomingeniør 1972

- Technische Universität Wien

1. Staatprüfung 1967

- Technische Universität Wien

Bøhren, Øyvind Finans

Licentiatgrad i bedriftsøkonomi 1978

- Norges Handelshøyskole

Høyere avdelings siviløkonomeksamen 1976

- Norges Handelshøyskole

Miljøvernstudium 1974 - Norges tekniske høyskole

Siviløkonom 1973 - Norges Handelshøyskole

Eliassen, Kjell A. Euromanagement

Cand.polit. 1971 - Universitetet i Bergen

Gjems-Onstad, Ole Skatterett

Dr.juris 1984 - Universitetet i Oslo

Lic.jur. 1980 - Universitetet i Oslo

Cand.jur. 1979 - Universitetet i Oslo

Gripsrud, Geir Markedsføring

Cand.oecon. 1971 - Universitetet i Oslo

Grund, Jan Helseledelse

Cand.oecon. 1972 - Universitetet i Oslo

Grøholt Knut (II) Offentlig ledelse
Ph.D. 1974 University of Texas
Lic.oecon 1972 St. Gallen

Grøholt Knut (II) Offentlig ledelse
Ph.D. 1974 University of Texas
Lic.oecon 1972 St. Gallen

Heide, Jan B. (II) Markedsføring
Ph.D. 1987 - University of Wisconsin
M.B.A. 1982 - University of Wisconsin
Siviløkonom 1981 - Handelshøyskolen BI

Hersoug, Tor - (II) Samfunnsøkonomi
Dr.philos. 1985 - Universitetet i Oslo
Lic.philos. 1980 - Universitetet i Oslo
Cand.oecon. 1971 - Universitetet i Oslo

Hervik, Arild (tiltrer 1.8.95) Nærings-
utvikling
Cand. oecon 1975 - Universitetet i Oslo

Holme, Ingar Metode
Dr. philos. 1982 Universitetet i Oslo
Cand. act. & real 1968 Universitetet i
Oslo

Høyer, Rolf Informasjonsledelse
Tekn.dr. 1974 - Kungliga Tekniska
Högskolan, Stockholm (KTH)
Lic.techn. 1973 - Norges tekniske høy-
skole
Sivilingeniør 1960 - Norges tekniske
høyskole

Isachsen, Arne Jon Samfunnsøkonomi
Ph.D. 1975 - Stanford University, USA
M.A. 1973 - Stanford University, USA
Siviløkonom 1969 - Norges Handelshøy-
skole

Jessen, Svein Arne Prosjektledelse
Ph.D. 1990 - Brunel University, England
Cand.real. 1970 - Universitetet i Oslo

Joynt, Patrick (permisjon) Ledelse
Ph.D. 1979 - Brunel University, England
M.Sc. 1963 - University of Wisconsin,
USA

Kaufmann, Geir (tiltrer 1.8.95) Ledelse
Dr. philos 1975 - Universitetet i Bergen
Cand. psychol 1970 - Universitetet i Oslo

Korsvold, Pål E. Finans
D.B.A. 1970 - Indiana University, USA
M.B.A. 1966 - Indiana University, USA
B.B.A. 1964 - Clarkson College of
Technology, USA

Kraft, Pål Samfunnskontakt og informa-
sjon
Dr. philos 1991 - Universitetet i Bergen
Cand. odont. 1985 - Universitetet i Oslo
Cand. sociol 1984 - Universitetet i Oslo

Kristianslund, Ivar Metode
Ph.D. 1972 - Michigan State University
Dr.scient. 1963 - Norges Landbrukshøg-
skole
Exam.oecon. 1962 - Universitetet i Oslo
Sivilagronom 1959 - Norges Landbruks-
høgskole

Lane, Jan Erik - (II) Offentlig ledelse
Fil.lic. 1973 - Universitetet i Umeå
M.A. 1972 - Universitetet i Umeå
B.A. 1967 - Universitetet i Umeå

Lange, Even Økonomisk historie
Dr.philos. 1987 - Universitetet i Oslo
Cand.philol. 1974 - Universitetet i Oslo

Langeland, Tore (II) Metode
Ph.D. 1980 - University of Wisconsin
MBA 1979
Cand. real. 1973 Universitetet i Oslo

Lereim, Jon - (II) Ledelse/prosjektledelse
ME 1978 - McMaster University
Sivilingeniør 1974 - Norges tekniske høyskole

Lien, Terje K. - (II) Logistikk
Dr.ing. 1980 - Norges tekniske høyskole
Sivilingeniør 1968 - Norges tekniske høyskole

**Mork, Knut Anton (II) Samfunns-
økonomi**
Ph.D. 1977 - Massachusetts Institute of
Technology, USA
Høyere avdelings siviløkonomeksamen
1974
- Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1972 - Norges Handelshøyskole

Moxnes, Paul Organisasjonspsykologi
Dr.philos. 1979 - Universitetet i Tromsø
Godkjent psykolog 1975
Cand.psychol. 1970 - Universitetet i Oslo

Ness, Reiar - (II) Strategi
Ph.D. 1984 - Stanford University, USA
M.Sc. 1977 - Stanford University, USA
Siviløkonom 1972 - Handelshøyskolen BI

Nordvik, Helge W. (II) Strategi
M.Sc. i økonomisk historie 1969 - The
London School of Economics and
Political Science
Siviløkonom 1966 - Norges Handelshøyskole

Nore, Petter (II) Petroleumøkonomi
M.Sc. 1973 London School of Economics
Ph.D. 1979, Thames University

Noreng, Øystein Petroelumsøkonomi
Docteur de recherches politiques 1972
- L'Université de Paris
Mag.art. 1967 - Universitetet i Oslo

Olaisen, Johan L. Informasjonsledelse
Cand.scient. 1985 - Universitetet i Oslo
Ph.D. 1984 - University of California,
Berkeley, USA
Cand.philol. 1979 - Universitetet i Trondheim
Bibliotekar 1979 - Statens bibliotek- og
informasjonshøgskole

Olsen, Øystein - (II) Samfunnsøkonomi
Cand.oecon. 1977 - Universitetet i Oslo

Ottesen Otto
Dr. merc. 1973 - Handelshøjskolen i
København
Lic. merc. 1968 - Handelshøjskolen i
København
Cand merc. 1959 - Handelshøjskolen i
København

Persson, Kurt Göran Logistikk
Tekn.lic. 1972 - Tekniska Högskolan i
Lund
Civilingeniør 1967 - Tekniska Högskolan
i Lund

**Randers, Jørgen (permisjon) Samfunns-
økonomi**
Ph.D. 1973
- Massachusetts Institute of Technology,
USA
Cand.real 1969 - Universitetet i Oslo

Ruud, T. Flemming Regnskap og revisjon

PhD. 1988, University of Utah

Statsautorisert revisor 1982

Høyere Revisoreksamen 1981

- Norges Handelshøyskole

Sirevåg, Torbjørn Språk - engelsk

Dr.philos. 1977 - Universitetet i Oslo

Cand.philol. 1963 - Universitetet i Oslo

Skånland, Hermod (II) Samfunns-
økonomi

Cand. oecon 1951, Universitetet i Oslo

Skaar, Arvid Aage Skatterett

Dr.juris 1991 - Universitetet i Oslo

Cand.jur. 1976 - Universitetet i Oslo

Sohlberg, Ragnhild - (II) Strategi

Ph.D. 1980 - Rand Graduate School,
California

M.A. 1974 - University of Wisconsin

B.A. 1973 - University of Wisconsin

Spilling, Olav R (tiltrer 1.8.95) Nærings-
utvikling

Sivilingeniør 1970 - Norges Tekniske

Høyskole

Stabell, Charles B. Strategi

Ph.D. 1974

- Massachusetts Institute of Technology,
USA

M.B.A. 1967 - McGill University, Ca-
nada

Sivilingeniør 1965 - Ecole Nationale

Supérieure d'Electronique et de

Radioélectricité de Grenoble, France

Sti, Arne Dag (80% permisjon) Regn-
skap

Licentiatgrad 1975 - Norges Handelshøy-
skole

Siviløkonom 1969 - Norges Handelshøy-
skole

Sørensen, Rune Offentlig ledelse

Dr.philos. 1986 - Universitetet i Oslo

Cand.polit. 1982 - Universitetet i Oslo

Welch, Lawrence Markedsføring

Ph.D. 1978 - University of Queensland

M.C. 1972 - University of New South
Wales

B.C. 1966 - University of New South
Wales

Welford, Richard (II) Bærekraftig
ledelse

Ph.D. 1990 - Warwick University

M.A. 1985 - Trent Polytechnic

B.A 1982 - Coventry Polytechnic

Wenstøp, Fred Strategi

Ph.D. 1975 - University of California,
Berkeley, USA

Cand.real. 1969 - Universitetet i Oslo

Willums, Jan-Olaf Bærekraftig ledelse

Dr. scient 1975 - MIT

Diplomingenieur 1971 - ETH

Førsteamanuenser

Amdam, Rolv Petter Økonomisk historie

Cand.philol. 1985 - Universitetet i Oslo

Andersson, Leif Christer Markedsføring

Fil.dr. 1982 - Universitetet i Lund

Austvik, Ole Gunnar (II) Petroleumsø-
konomi

Master of Public Administration, 1989

Harvard

Cand oecon. 1980 - Universitetet i Oslo

Axelsen, Thorbjørn (II) Organisasjons-
psykologi
Cand.psychol. 1967 - Universitetet i Oslo

Bakken, Tore Ledelse
Mag.art. sosiologi 1967 - Universitetet i
Oslo

Bergesen, Helge Ole (II) Offentlig
ledelse
Mag. art. 1972 Universitetet i Oslo

Berthling-Hansen, Pål
Ph.D. 1994 - University of Southampton
B.B. Economics 1989 - University of
Southampton

Brinkmann, Johannes Ledelse, etikk
Dr.phil. 1975 - Universitetet i Münster
Mag.art. 1972 - Universitetet i Münster

Brønn, Carl Strategi
Ph.D. 1990 - Georgia State University
M.Sc. 1982 - Georgia State University
BSME 1974 - Georgia Institute of Tech-
nology

Bråthen, Tore - (II) Jus
Cand.jur. 1982 - Universitetet i Oslo

Bygnes, Kjell Ledelse
Siviløkonom 1978 - Universitetet i Lund

Dzever, Samuel (Permisjon) Markedsfø-
ring
Ph.D. 1992 - University of Strathclyde
Econ.dr. 1987 - Universitetet i Linköping
M.A. 1984 - University of New South
Wales
B.A. 1983 - University of Newcastle

Fjeldstad, Øystein Strategi
Ph.D. 1987 - University of Arizona, USA
Siviløkonom 1981 - Norges Handelshøy-
skole

Friedmann, Ken
Ph.D. 1976 - United States International
University
M.A. 1971 - San Francisco State Univer-
sity
B.A. 1971 - San Francisco State Univer-
sity

From, Johan Offentlig ledelse
Cand.polit. 1980 - Universitetet i Bergen

Groth, Brian Språk - Engelsk
Cand.philol. 1977 - Universitetet i Oslo

Grønn, Erik Samfunnsøkonomi
Cand.oecon. 1979 - Universitetet i Oslo

Helgesen, Thorolf Markedsføring
Ekonomie doktor 1977 - Universitetet i
Lund
Cand.oecon. 1952 - Universitetet i Oslo

Hennestad, Bjørn W. Organisasjonsteori
Dr.oecon 1992 - Norges Handelshøyskole
Cand.sociol. 1977 - Universitetet i Oslo
Siviløkonom 1972 - Handelshøyskolen
BI

Høivik, Heidetraut von Weltzien Språk
- tysk - Etikk)
Ph.D. 1971 - University of Colorado,
USA
M.A. 1968 - University of Colorado,
USA

Johannessen, Finn Erhard Økonomisk
historie
Cand.philol. 1983 - Universitetet i Oslo

Krogh, Georg von (permisjon) Strategi
Dr.ing. 1990 - Norges tekniske høyskole
Sivilingeniør. 1986 - Norges tekniske
høyskole

Krokan, Arne Informasjonsledelse
Mag.art 1982 - Universitetet i Oslo

Lai, Linda M. H. Organisasjonsteori,
ledelse
Dr.oecon 1991 - Norges Handelshøyskole
M.Sc. 1988 - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Langli, John Christian Regnskap
Dr.oecon 1993 - Norwegian School of
Economics and Business Administration

Larsen, Tor J. Informasjonsledelse
Ph.D. 1988 - University of Minnesota,
USA
M.A. 1975 - University of Lancaster,
England
Siviløkonom 1971 - Handelshøyskolen BI

Lysø, Knut O. (II) Metode
Cand.real 1982 - Universitetet i Oslo
Cand.mag. 1975 - Universitetet i Trond-
heim

Løwendahl, Bente R. Strategi
Ph.D. 1992 - Wharton School, University
of Pennsylvania, USA
Siviløkonom 1986 - Norges Handelshøy-
skole

Michalsen, Dag E. Finans
M.B.A. 1977 - University of Wisconsin,
USA
Siviløkonom 1973 - Handelshøyskolen BI
Ingeniøreksamen 1970 - GTI, Göteborg

Midttun, Atle Energiledelse
Fil.dr. 1987 - Universitetet i Uppsala
Mag.art. 1979 - Universitetet i Oslo

Myrtveit, Ingunn Samfunnsøkonomi
Dr. oecon 1995, Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Nes, Erik Markedsføring
Ph.D. 1981 - University of Wisconsin
M.B.A. 1981 - University of Wisconsin
Diplomøkonom 1971 - Handelshøyskolen
BI

Nilssen, Tore (permisjon) S amfunnsøko-
nomi
Dr.oecon. 1991 - Norges Handelshøy-
skole
Høyere avdelings eksamen 1987 —
Norges Handelshøyskole

Nygaard Arne Markedsføring
Dr.oecon. 1992 - Norwegian School of
Marketing
Høyere avdelings eksamen
- Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1982 - Handelshøyskolen BI

Olson, Erik Markedsføring
Ph.D. 1992 - Case Western Reserve
University, USA
MBA 1986 - Indiana University, USA
BA 1983 - Augustana College, South
Dakota, USA

Revang, Øivind Ledelse
Ekonomie doktor 1985 - Universitetet i
Linköping
Siviløkonom 1976 - Handelshøyskolen BI

Roos, Johan (permisjon) Strategi
Economie dr. 1989 - Handelshögskolan i
Stockholm

M.Sc. 1985 - Sveriges
Lantbruksuniversitet, Uppsala

Sagmo, Knut Finans

Ph.D. 1991 - University of Wisconsin
M.B.A. 1984 - University of Wisconsin
Siviløkonom 1982 - Handelshøyskolen BI

Selmer, Terje W. L. Språk - fransk
Cand.philol. 1974 - Universitetet i Oslo

Selnes, Fred Markedsføring

Dr.oecon. 1986 - NHH
M.Sc. 1983 - Northwestern University,
USA
Siviløkonom 1980 - Handelshøyskolen BI

Skagestein, Gerhard - (II) Informasjons-
ledelse

Dr.ing. 1972 - Universität Stuttgart
Sivilingeniør 1964 - Norges tekniske
høyskole

Smith, David Finans

Ph.D Finance 1992 Indiana University
B.S. Economics 1988, University of
Delaware

Solberg, Carl Arthur Markedsføring
Ph.D. 1994 - University of Strathclyde
Licencié ès sciences économiques 1969
- L'Université de Neuchâtel, Sveits

Stranden, Eldrid Aashaug Finans
(Bankøkonomi)

Høyeregrads eksamen 1972 - Norges
Handelshøyskole

Siviløkonom 1971 - Norges Handelshøy-
skole

Sundquist, Åsebrit Språk - engelsk

Dr.philos. 1984 - Universitetet i Oslo
Cand.philol. 1976 - Universitetet i Oslo

Tellefsen, Brynjulf Markedsføring

Ph.D. 1977 - Columbia University
M. Phil. 1974 - Columbia University
B.A. 1969 - Manchester University

Thjømøe, Hans Mathias Markedsføring
Siviløkonom 1967 - Handelshøyskolen i
Århus

Bedriftsøkonomisk kandidat 1964
- Handelshøyskolen BI

Thue, Lars Økonomisk historie

Cand.philol. 1977 - Universitetet i Oslo

Trondsen, Tor Jarl Strategi

Ph.D. 1993 - University of Bradford
M.Phil. 1990 - University of Bradford
B.A. 1961 - University of California

Vale, Bent

Dr. polit. 1992 - Universitetet i Oslo
Cand. oecon 1982 - Universitetet i oslo

Virum, Helge Logistikk

Sivilingeniør 1963
- Heriot-Watt University, Edinburgh

Welch, Denice Personalledelse

Ph.D. 1991 - Monash University
M. Ph. 1985 - Brunel University
B.B. 1979
- Darling Downs Institute of Advanced
Education

Wiig, Roberta Språk - engelsk
Ph.D. 1985 - University of Washington
M.A. 1971 - University of Washington
B.A. 1965 - Grinnell College

Amanuenser

Benito, Gabriel Robertstad Garcia
Markedsføring
Høyere avdelings eksamen 1992
- Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1985 Handelshøyskolen BI

Berg, Morten Emil Ledelse
Cand.mag. 1978 - Universitetet i Oslo
Diplomeksamen 1971 - IFM, Oslo
Siviløkonom 1969 - Handelshøyskolen BI

Biong, Harald
Siviløkonom 1966 - Norges Handelshøyskole
Borg, Arild Markedsføring
Fil. Kand.
Markedsøkonom

Brookes, David Edward Markedsføring
M.Sc. in Management and Business
Studies, 1981
- University of Warwick
Cand. pharm. Klinisk farmakologi 1978
- Universitetet i Oslo
Diploma in Pharmacology 1962
- Leicester School of Pharmacy

Elstad, Eyvind (permisjon) Samfunns-
økonomi
Cand.oecon 1988 - Universitetet i Oslo
Cand.philol. 1981 - Universitetet i Oslo

Foss, Tron Metode
Cand.real. 1970 - Universitetet i Oslo

Gaspard, Georges D. Språk - fransk
Cand.philol. 1973 - Universitetet i Oslo

Jahre, Marianne Logistikk
Lic oecon 1992, Chalmers Tekniska Högskola
Siviløkonom 1988, Handelshøyskolen BI

Koppang, Haavard Ledelse - etikk
Høyere avdelings siviløkonomeksamen 1989
- Norges Handelshøyskole
Sosiologi 1980 - Universitetet i Oslo
Cand.theol. - Universitetet i Oslo

Kunøe, Gorm Markedsføring
M.Sc. 1976 - Handelshøyskolen i København

Kuvaas, Baard Organisasjonsteori
Siv.øk 1990, Handelshøyskolen BI

Lippe, Berit von der
Cand.philol. 1974 - Universitetet i Oslo

Lyngnes, Sølvi Reiseliv
Cand.philol. 1980 - Universitetet i Trondheim

Mehlum, Jan
Cand. sociol. 1977 - Universitetet i Oslo

Norvald, Egil
Hovedfagskandidat SLHK 1987
Cand. mag. 1976 - SLHK

Schanke, Egil Språk - tysk
Cand.philol. 1967 Universitetet i Oslo

Skaldehaug, Espen Roy Finans
Sivilingeniør 1983 - Universitetet i Linköping
DH-kandidat 1981 - Agder Distriktshøgskole

Synnestvedt, Terje

Cand.oecon. 1991 - Universitetet i Oslo

Syring, Ingvil Språk - engelsk

Cand.philol. 1972 - Universitetet i Oslo

Sørensen, Tom

Siviløkonom 1975 - Handelshøyskolen BI

Tangen, Dag Offentlig ledelse

Cand.polit. 1974 - Universitetet i Oslo

Aakre, Pål Metode

Bedriftsøkonomisk kandidat 1965

- Handelshøyskolen BI

Studierektorer

Andersen, Niels Jørgen (II) Strategi

Sivilingeniør 1962 - Danmarks Tekniske Højskole

Bø, Eirill Logistikk

Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Christensen, Bo Hjort (II) Informasjonsledelse

Bedriftsøkonom 1977 - Handelshøyskolen BI

Sivilingeniør 1974 - Norges tekniske høyskole

Enger, Finn (II) Ledelse

Master of Mechanical Engineering 1954
- Purdue University, USA

Eriksen, Bjørn

Cand. jur. 1977 - Universitetet i Oslo

Evensmo, Jan Metode

Siviløkonom 1978 - Handelshøyskolen BI

Cand.real. 1965 - Universitetet i Oslo

Foss, Inger Harnæs (II) Personalledelse

M.Sc. 1986 - University of Oxford

Cand.polit. 1984 - Universitetet i Oslo

Framnes, Runar Markedsføring

Siviløkonom 1971 - Norges Handelshøyskole

Faafeng jr., Sverre Jus

Cand.jur. 1974 - Universitetet i Oslo

Gravdahl, Anne Bøhmer Regnskap og revisjon

Statsautorisert revisor 1986

Registrert revisor 1983 - Handelshøyskolen BI

Høyskolekandidat 1980

- Telemark Distriktshøgskole

Gulden, Bror Petter (permisjon) Regnskap og revisjon

Statsautorisert revisor 1978

Høyere revisorstudium 1977

- Norges Handelshøyskole

Siviløkonom 1974 - Norges Handelshøyskole

Haugen, Per Arnt II Logistikk

MA 1973 - University of Lancaster

Siviløkonom 1971 - Handelshøyskolen BI

Jepsen, Brian Ledelse

MBA 1991 - Henley the Management College, England

Cand.scient. 1981 - Aarhus Universitet, Danmark

Johnsen, Arne Stokke Markedsføring

Siviløkonom 1959 - Handelshøyskolen i København

Kaltenborn, Otto Strategi

Maskiningeniør A 1959 - Norges tekniske høyskole

Kamfjord, Georg Reiseliv

Mag. Art 1977 - Universitetet i Tromsø

Kildal, Tor S. Revisjon

Statsautorisert revisor 1990

Registrert revisor 1986

Siviløkonom 1968 - Hochschule St.

Gallen, Sveits

Kopp, Hermann Markedsføring

Pedagogisk seminar 1968 - Universitetet i Oslo

A.B. i statsvitenskap 1957 - Harvard College, USA

MBA 1961 - Harvard Graduate School, USA

Løken, Svein A. Regnskap

Siviløkonom 1970 - Norges Handelshøyskole

Naug, Trygve Regnskap

Exam.oecon. 1965 - Universitetet i Oslo

Bedriftsøkonomisk kandidat 1961

- Handelshøyskolen BI

Roos, Nils Göran (II) Strategi

MBA 1989 - Fontainbleau

M.Sc. (Engineering Physics) 1982 -

Chalmers Tekniska Högskola

Schwencke, Hans Robert Regnskap

Cand.jur. 1992 - Universitetet i Oslo

Statsautorisert revisor 1980

Høyere revisoreksamen 1979 - Norges

Handelshøyskole

Siviløkonom 1977 - Norges Handelshøyskole

Sending, Aage Regnskap

Siviløkonom 1968 - Norges Handelshøyskole

Svindland, Eirik

Studier i økonomi, statsvitenskap og jus

1968, Universitetet i Saar

Sæther, Øivind (II) Euroledelse

Cand. polit. 1972 Universitetet i Bergen

Tellefsen, Jan Terje Regnskap

Cand.jur. 1976 - Universitetet i Oslo

Siviløkonom 1972 - Norges Handelshøyskole

Thompson, Geir - (II) Ledelse

Cand.polit. 1986 - Universitetet i Oslo

Ytterhus, Bjarne E. Samfunnsøkonomi

Cand.oecon. 1969 - Universitetet i Oslo

Forskere

Ahnfelt, Ellen Offentlig ledelse

Cand.polit. - Universitetet i Oslo

Furevik, Erik Media

Cand. jur. 1981 Universitetet i Oslo

Hansen, Svein Olav Økonomisk historie

Cand.philol. 1990 - Universitetet i Oslo

Cand.mag. 1987 - Universitetet i Oslo

Knutsen, Sverre Økonomisk historie

Cand.philol. 1990 - Universitetet i Oslo

Bedriftsøkonom 1984 - BI Høyskolene

Rinde, Harald

Cand. philol. - Universitetet i Oslo

Skeie, Jon Økonomisk historie
Cand.philol. 1992 - Universitetet i Oslo

Sogner, Knut Økonomisk historie
Cand.philol. 1989, Universitetet i Oslo

Veie, Ellen (permisjon) Markedsføring
Cand. polit. 1983 - Universitetet i Trondheim

Stipendiater

Andreassen, Tor Wallin Markedsføring
Siviløkonom 1981— Norges Handelshøyskole

Blindheim, Trond Markedsføring
Cand.sociol. 1984 - Universitetet i Oslo

Einarsdottir, Katrin
M.Sc. - Handelshøyskolen BI

Haug, Magne Markedsføring
Cand.philol. 1975 - Universitetet i Oslo

Hvidsten, Harald
M.Sc. 1993 - Handelshøyskolen BI

Hærem, Thorvald
Master of Science 1993 - Handelshøyskolen BI
Handelsøkonom 1992- Handelshøyskolen BI

Haanæs, Knut Strategi
Siviløkonom 1991 - Handelshøyskolen BI

Norli, Øyvind Finans
Høyere avdelings eksamen 199? - Norges Handelshøyskole
Siviløkonom 1992 - Handelshøyskolen BI

Olsen, Per
M.Sc. 1994 - Handelshøyskolen BI
Siviløkonom 1992 - Handelshøyskolen BI

Rønqvist, Morten Markedsføring
Høyere avdelings eksamen 1994
- Norge Handelshøyskole
Siviløkonom 1987 - Handelshøyskolen BI

Sjøvåg, Marit
M.Sc. 1994 - Handelshøyskolen BI

Strønen, Fred
M.Sc. 1993 - Handelshøyskolen BI

Forsknings- og undervisningsassistenter

Botnen, Kjersti Benum
Cand. jur - Universitetet i Oslo
M.Sc.- Handelshøyskolen BI

Boug, Pål
Siviløkonom 1994 - Handelshøyskolen BI

Carlsen, Arne J.
Sivilingeniør 1969 - Norges tekniske høyskole

Husbyn, Hallstein Helseledelse
Siviløkonom 1990 - Handelshøyskolen BI

Haaland, Inger
M.Sc. 1993 , - Handelshøyskolen BI
Handelsøkonom - Handelshøyskolen BI

Kili, Terje Økonomisk historie
Cand. philol. 1993 - Universitetet i Oslo

Kristoffersen, Line
Sivilmarkedsfører 1993 - Norges Markedshøyskole
Diplomeksportøkonom 1992 - Norges Markedshøyskole

Lanseng, Even NiM
Siviløkonom 1993 - Handelshøyskolen BI

Løvhøiden, Hugo
Sivilmarkedsfører - Norges Markeds-
høyskole

Olgyai, Peter Skatterett
Siviløkonom 1993 - Handelshøyskolen BI

Thorsen, Joachim
Master of Science 1994 - Handelshøysko-
len BI
Diplomøkonom 1991 - BI Høyskolene

Tranås, Vibeke NiM
Handelsøkonom 1992 Oslo Handelshøy-
skole

Vogt-Svendsen, Annicka
Siviløkonom 1994 - Handelshøyskolen BI

Wathne, Kenneth
Master of Science 1994 - Handelshøysko-
len BI
Diplomøkonom 1992 - BI Høyskolene

Høyskolelektorer

Ander-Trønsdal, Kerstin (II)
Siviløkonom 1969 - Handelshögskolan i
Stockholm

Backer, Lars Georg (II)
Siviløkonom 1985 - Handelshøyskolen BI

Bjartveit, Steinar
Cand.psychol. 1988 - Universitetet i Oslo

Blattner, Emmanuel
Siviløkonom 1981 - Universitetet i
Fribourg

Borge- Andersen, Carl
Siviløkonom

Cooper, Charles J.
Cand.philol. 1979 - Universitetet i Oslo
B.A. 1969 - Occidental College

Falch, Elisabeth
MBA 1980 University of Denver
BSBA 1979- University of Denver

Goksør, Gro
Cand.polit. 1992 - Universitetet i Oslo
Diplom markedsøkonom 1981 - NMH
B.A. 1969 - Handelshøyskolen BI

Gran, Haakon
Cand.merc. 1972 - Handelshøyskolen i
København

Hansen, Rune J.
Faglærereksamen. 1979
- Statens lærerskole for handel og kontor
Siviløkonom 1976 - Handelshøyskolen BI

Høiland, Hildur

Høyvarde, Hans Kr. (II)
Registrert revisor 1983 - Handelshøysko-
len BI

Jacobsen, Per (II)
M.B.A. 1986 - University of Wisconsin
Siviløkonom 1985 - Handelshøyskolen BI

Jørgensen, Erik Tidemann (II)
Diplomøkonom 1986 - Handelshøyskolen
BI
Cand.mag. 1983 - SLHK

Knutsen, Geir

Siviløkonom 1993 - Agder Distriktshøgskole

Kolderup, Erik (II)

Faglærereksamen 1981

- Statens lærerskole for handel og kontor
Diplomøkonom 1973 - Handelshøyskolen BI

Lauritzen, Pål

Cand.scient. 1983 - Universitetet i Oslo

Lavik, Stein

Siviløkonom 1976 - Norges Handelshøyskole

Lepsøe, Sigvard C. (II)

Siviløkonom 1968 - Norges Handelshøyskole

Lie, Sverre (II)

Cand.philol. 1977 - University of Bergen

Lilleberg, Olav

Cand. oecon 1979 - Universitetet i Oslo

Lunnan, Erling (II)

Cand.real 1978 - Universitetet i Trondheim

Løvholt, Thor - (II)

Studier i International Marketing,
Service Management and Public Relations

Messel, Bente

Cand. philol. 1984, Universitetet i Oslo

Mo, Dag Tore

Sivilingeniør 1985 - Norges tekniske høyskole

Nikolaisen, Per

Faglærerkompetanse i matematikk

Pedagogisk eksamen 1976 - Statens lærerkurs

Matematikkstudier - Universitetet i Oslo

Nilsen, Svein

Cand.philol. 1973 - Universitetet i Oslo

Olsson, Ulf Henning

Cand.mag. 1981 - Universitetet i Oslo

Cand.scient 1981 - Universitetet i Oslo

Osmundsen, Dag (II)

Cand. jur. 1984 - Universitetet i Bergen

Høyere revisoreksamen 1978 - Norges Handelshøyskole

Siviløkonom 1977 - Universitetet i Lund

Ramberg, Bengt - (II)

M.B.A. 1975 - University of Wisconsin

Siviløkonom 1974 - Handelshøyskolen BI

Staubo, Siv Jønland

Sivilingeniør 1981 - Heriot-Watt University

Stephansen, Beverly Arnold

MSc 1985 Boston University

B.B.A. 1983 - Grove City College, Pennsylvania

Strand, Rolf Gunnar

Cand.polit. 1985 - Universitetet i Oslo

Høyere avdelings siviløkonomeksamen 1974

- Norges Handelshøyskole

Siviløkonom 1970 - Norges Handelshøyskole

Sætrang, Gunnar

Diplomstudium i markedskommunikasjon

1986

- Norges Markedshøyskole

Cand.psychol. 1981 - Universitetet i Oslo

Sønsthagen, Dag (II)

Cand. jur. - Universitetet i Oslo

Sørli, Bjørn (II)

Registrert revisor 1982

Revisoreksamen 1976

Siviløkonom 1973 - Handelshøyskolen BI

Tollefsen, Tor A

Siv.øk. 1972 - Norges Handelshøyskole

Tveit, Anders

Cand.oecon. 1989 - Universitetet i Oslo

Undall, Pål

M.B.A. 1983 - University of North

Carolina

B.A. 1980 - University of Wisconsin

Vardøen, Thor (II)

Cand.philol. 1991 - Universitetet i Oslo

Årønæs, Lasse

Siviløkonom 1977 - Universität Mannheim

Oversikten over BIs vitenskapelige personale er godkjent og utgitt av BIs personalavdeling pr. 30.04.1994.

3. mai, 1995

Bankakademiet
En del av BI Stiftelsen

B

Returadresse:
Bankakademiet
Eyvind Lyches vei 19 A
Postboks 580
1301 Sandvika
Tlf. 22 50 30 10/67 57 0